

አውጂ ኮንኪ ክንታንትካው ሜዓፍ

3^ኛ ቤን

ቴርሳንትካ:- መብራት በሪሁን

ግርማው አለን

ኤዲተር:- ዮሐንስ ብርሃኑ

ደሳለኝ ይታይ

ኬቹ ጉሳንቲ:- ያረጋል አለን

ዲዛይነር:- ዳኛቸው መልሰው

ሳላንቲ:- አይናዲስ አምባው

አማካር ክልሉ ምንግስት ክንቲው ቢሩስ ቴርቱክ

2013 ም.አ

ባርዳር

ቴኬማወ ንባር ቸዋታብልስ

እን ክንታንትካው ሜዓፍ ፍኖት ካርቲውስታ አገር አቡቂ ክንቲ ምዛኒው ኩስኒ ስርታስ 2013 ም.አ ዪውስቱኽ ክንቲ ቴርታው ኪሲ ጉሽዓስ ቴርቱኬኽ።እን ሜዓፍዳ ሲፋንኩ ዲብካ ትኩት እይስታኩኬኽ።

1. ክንታንትካውሳ ካልትስ አሴብኹ፣ካሲኹ፣ዎሴንኹ፣ቴትጃኒውስታ ጋማጋምኹ ካሌቕትካዎ ሌጌዓንኩ ሚንኹ አይኔት ቴግባርካ ቴዌካ።
2. ክንታንትካውሳ ኬሌቴፍጃዓማ አንቤብኹሳ ፣ቹኒትኹሳ፣ዙሚኹሳስታ ዓፊኹሳ ካሌቕቶ አድርዓንኩ ሴንካስታ ታሪክካ ቴዎንታ ዪውስታ።
3. ክንቲው ዲግስጃኒ ቴግባርዳ ትኩታታ ያኽ
4. አጌራ ዋጊ አቕትካ ታሪክካዳ፣ፅፌትካዳስታ ቴግባርካዳ ቴዌካ።
5. ባይሉሳ አይቶስታ አርቤንቱሳ ትክሞ እርዳትዓንኩ ታሪክካ፣ ፅፌትካስታ ግትም ፅንትካ ቴዌካ።
6. ክንታንትካዎ እምፕልታ ክንታንታ ዪዎንኩ ቴግባርካ ቴዌካ።
7. ክንትጃኩ ካሌቕትካዎ አድርፅኻስ ፋንቲቲ ቺፋ ሴዛ ካሌቕትካዎስታ ሳዋሳውኩሳ እምካዎ ክንትጃስ ቴኬማንኩ ሚንኹ አይኔት ሴልካ ቴዌካ።
8. ክንታንትካውሳ ፌቴርኹሳ ካሊስቶ አድርፅኻስ ቤዴርካ ኮንኬ ፌቴርካማ ቴኬምስታንኩ ሜንኹ እድልካ ቴዌካ።
9. ያቲውሳ ቴርቶስታ ውላቱዌ ክንቲ ግምትዳ ሚፅኻስ ታሪክካዳ ፣ፅፌትካዳ ፣እንፅኽካውስታ ኮንኪ ክንቲ እምካው ዴስጃጃዒዳ ትንካኪ ዪውስቲ።

እን ሜዓፍ ስራስሪውሳ ኸምባ ኸይዪ ኮንኬ ቸኒትቸሳስታ ዙሚቸሳ ፣ አንቤብቸሳስታ ዓፊቸሳ ካሊስቶ አድርፅኻስ ዲግኹ ኸምባ ኸይዪ ኮንኬው ክንቲ ቲርታው ቤንያኽ። ሜዓፍኪላ ቲርቱስ ጁዓ ዪውኽ ስራስሪ አንቤብኹስታ ዓፊኹ ዋትኃ ክንትኻስ ካላንኩ አኽኹ ካንትዓንኩሳ ምርምርካዋስታ አውኂ ኮንኬውሳ ባይሬ ስርታ ዪዋማኽ።

ክንቲኩ እምካ ፅካ ፋንቲትካስ አችትቸኹኽ።ፍንቴንካ አንኩዋ ፋንቲትካ ጂሚሪ ክንቲ ድንቤራዳ ፣ይኩንኩ አንኩዋ ፋንቲትካ ዴሜካ ላኃንቲ ክንቲ ድንቤራዳ ዊድስታንታ ያኹካማ ዲጉንኩያኽ። ፋንቲትካኩ እምካ እምፕል ትኩሚስ ጎሌልስቱንኩ ሹኻ ቸፍካስ ዎኬልስቱንኩያኽ።ጂሚሪ ቸፍ ፋንቲቲ፣ ላኃንቲ ቸፍ ሶኹቶስታ ሹኻንቲ ቸፍ ጌርኮ ዎኬላንኩያኽ።ምሳሊስ፡-1.2.3 ናንኩ ቸፍካ 1 ፋንቲቲ፣2 ሶኹቶ 3 ጌርኮ ቤዴራሲፊስ ዎኬላና።

እን ኸምባ ኸይዪ ኮንኬው ክንቲ ቲርታ ባንኩ ስርትኩ ጉስፅካ ሲፋንኩዋኽ።

1. ስራስሪ ስካውካ ካልካዋ አንቤብኻስስታ ካልካዋ ፋይስታው ፊዴልካው አችትኻኒስ ዓፊኻስ፣ኮንኬው ፊዴልካ ዎኬላንኩሳ ድምፅካዋ ክንትኻ ማንዲስቲ ።
2. ስራስሪ ካሊስትኹ ላካሳጊ ካልካዋ ሲፍዓማኪ ዲብቲርትካዋ አንቤብኻ እይስቲ፣ እኒኃ ካልካስታ ዲብቲርትካ ስራስሪ ክንቱንኩ ፊዴልካስ ሲሪስቱንኩ አኽኻ እይስቲ፡
3. ስራስሪ ፍትኒትስ፣ክችክቺስስታ ችግራጋቲታ አንቤባንታ፣ዙሚስኪ ያኻ ፀፍስ ክችክቺስስታ ግልዓ ያኹኽ ኮንኬስ ጌሌፅካ ካላንታ፣አንቤብኻኩ፣ዙሚኻኩስታ ዓፊኻኩሳ ዴስኻኻካዋ ኬወኻዓንወላስ ሚንቾ ጊዞ ዪውኻ ማንዲስቲ።
4. ስራስሪ ስካውካ ካልካዋ ቸኒታኒስስታ አንቤባኒስ ካልካውሳ ኸዮኪላ አብርታ ክንትኻ ፋይስቲ፣ እን ያኹስ አንቤባኑሳ እርዳትስታና፣ኃጂሱሳ ኮንኬኪላ ዙሚስኪ ያኻ ፀፍስ ፋይስታው ዳድስ ቲኬምስታና።
5. ስራስሪ ሴንካዋ/ ታሪክካዋስታ እሊኩሳ ፀፍካዋ አንቤብካማ እርዳትስኻስ ካላንታ ሊሊትቸንኩ አንቤባማ እርዳትስትኻኩሳ ካሌኸትካዋ አድርፅኻ ማንዲስቲ።

ጂርካዋ ጃናኻዳ እርዳታን!

ቸዋታብል ጂርካ አንቤብኹስታ ዓፊኹ ክንታንታስታ ኮንኬ ፋይስታው ዳድስ ቲኬምስትካ ካላንታ ጃናኻዳ እርዳትኻስ ካላንኩ ዳድካ ክቻዴስ ሲፍካማ ዲጉንኩ ቶኬምስትካ።

1. ጂርካስ ሴንካዋ አኹኪ ታሪክካዋ ድቐዋን።
2. ጂርካ ሴንካዋ አኹኪ ታሪክካዋ ድኹዋንታ ካስታን።
3. እንቱ አንቤብትካይቱንኩ አኹኪ ድኹቱንኩሳ ሴንካዋ /ታሪክካዋ አኹኪ ኃርካ ጉዳይካዋ ካንትኹስ ስራስሪ ኃውሳ ካንቶ እሊኩ ጃን አኸስ ቤንኻዓንታ ካስታን፡
4. እንኪ ስራስሪው አንቤባማ እርዳትስትኻስታ ጉድኃ ዙሚቸሳ ካሊስቶ አድርዓንታ እርዳቲ።
4. ኪሪስ እንት አኹኪ እሊኩ አኸ ሴንካዋ /ታሪክካዋ አንቤብትካያን። እን ጂርካ አንቤባኑሳ ፀፎ እሊኩ አኸ አንቤባኒስ እንዳራ ዪጌራው አኽኹ ቸኒታንታ ጉዶ

1. ድሎ ፌቴራዊ፣ ኃራ ካሌካማ አንቤባንታኪላ ፋዮ ቺዌ። እንቲሪሊኪላ አንቤብቱኑሳ ፀፎ ካንትኹስ ኩስጃጃን።
2. እን ሜዓፋካዳ ዝኩንኩሳ ፀፍካዎ አኹኪ እሊኩ ኃጂሱ አቸስ ያካንኩሳ ፀፍካዎ አንቤባንታ ይስጃጃዓን። አንቤብጃስ ቼጌርስታንኩሳ ካልካዎስታ ዲብቴርትካዎ አንቤባንታ እርዳታን።
3. ኪሪ ኃርትስ አንቤባንታ ይስጃጃዓን።
4. ኪሪ ዓፋንታ ይስጃጃዓን። ምሳሊስ ጃን አቕኩ አባልካስ አኹኪ አዌብካስ ዳብዳቤ አኹኪ እሌትዳ አኮሜቸስቱኽ እምፕል ዲቡሳ ታክስዌ ዓፊካማ ኃጂሱሳ እንኩዋኽስቶ ፀፍስ ጌሌዓንታ ይስጃጃዓን።

ክንታንትካው ክንትዒ ሜዓፍ

ክንቲኩ ቤንካ (እምካ)

ቹኒትቶ ፅፌት

እን ቤን ትኩቶ እይኹ ቹኒታማ እርዳትስትጃዳኽ።

ቤናካዳ እዓካሪ

- ክንትዓንቲስ/ክንትዓንታስ አንቤብስታውሳ ሴኖ/ ታሪኮ አኹኪ ንባሮ እያውሳ ፀፎ ቹኒታና።
- ኃራስታ ስሎ ካንትካማ ፅፌት እንዳራ ካንትኹስ ዲግኹ አኽኼ ጋማና /አሴባና።
- ቹኒቱኑሳ ፅፌቶ ካንትኹስ ካስካዎ ዙርዓና።
- ካልስ አኹኪ ፀፍስ ፅፌቶ ካንትኹስ ኃጂሱሳ ካንትቶ እሊኩ አቕከ ቤንጃዓና።
- ቹኒቱኑሳ ፅፌቶ ካንታውስ ኩስጃጃና።
- ቤዴራ ቹኒትኩሳስታ ቹኒትዴስ ፋሌንጋኩሳ ካስካዎ ዙርዓና።

ቹዋ ታብል ጃናካዳ ሂሪሶ እርዳትጃስ

- ጄርካ ፅፌቶ ካንትኹስ ታክሳኑሳ ድኹዋንታ ካስታን።
- ስልካ ታሪኮ ታክስጃስ ዋትጃ ቴኬማንኩ አኽኼ ድቐዋን።

ዓምርስጃ /ኔዌልጃ

እን ቤን ካልካዎ አንቤባማ ሊሊትኹንኩ ቤንካሾ ኔዌልጃዳ አኹኪ ዓምርስጃዳ ትኩታው አኽጃስ እንዓካሪ ካልካዎ አንቤባንታስታ ፋይስታው ፊዴሉ ዳሪዉ ቴርትስ ዓፋንታ እርዳታን።
: 2ንቲ ቤን አቸዳ እንዓካሪ ኽይ ዝኩክ ካልካኩ ካንትኹስ ኽስኹሳ ክንታና።

ቤናካዳ እንዓካሪ

- ካልካዎ ዓምርስጃ፡- ካልካ ሲሪስቱንኩሳ ፊዴልካዎ አኹኪ ካልካኩ ኔዌልስቱንኩሳ ቤንካዎ ሊላ ሊላ አንቤባና ፤እንግራዴሜካ እምፕልሴካማ አንቤባና።
- ካልካዎ ኔዌልጃ፡- ካልካዎ አንቤባና። ሲፍፅካማኪ ፊዴልካ አኹኪ እንፅካ ቤንካሾ ቤናና።
- ኽይ ዝኩክ ካልካኩሳ ቤንካዎ(ምላድካዎ) ሺሻና፤አንቤባና፤እርዳትስታና።

ቸዋታብል ሻናኻዳ ሂሪሶ እርዳት-ሻስ

- እንትይሪሶ ካልካዋ ሊሊትት ንኹ ዳድስኪ ፀፋ/ታሪካኻዳ አግስታንኩሳ ሌጌሴምካ ካልካዋ ዋትኃ ሻምርሴካስታ ኔዌልካ ካላንኩ አኽኹ ካንትባንታ ካስታን። እን እንፃኻሪስ ቴኬማው ዴስሻጌያኽ።

ኃርቱ ንባብ

እን ቤን ስራስሪ ዲብቴርትካዋ፣ ዴዴሻካ ሴንካዋ/ ታሪክካዋ አኽኩ ንባሮ እያንኩሳ ፅፌትካዋ አንቤባንታ ዌወሻዳ ትኩቴ። ንባብስ ዲጉኽ ፀፋኻዳ ዝኩንኩ ወላ ካልካ ስራስሪ አንቤብካ ካላንኩዌኽ። እንዴስ ድምክና አንቤባማ እርዳስት-ሻዳኪላ ትኩቴኽ ያኽ።

ቤናኻዳ እንፃኻሪ

- ኃርቱሳ ንባብ አንቤባና።
- ቸዋታብል ሻንዳ ሂሪሶ እርዳት-ሻስ፣
- እሌቱሳ ኃርት ንባብ ካንቲካማ ጄርካ አንቤባንታ ካስታን።
- ቤዴርካ ኃርት ንባብካዋ ካንቲካማ ጄርካ አንቤባንታ ካስታን።
- እንቲሪ ኃርት ንባባኻዳ አንቤብሻስ ቼጌርስታንኩ ዋሼንካኪ ካልካ ዝኩኒ ካልካዋ ሺሻንታስታ ዲብቴርቶ እንግራ አንቤባንታ ካስታን።
- እንቲሪ ኃርቱሳ ንባብ እንካኩንኩ አኽኹ ባይኹስታ እንዳር ምክንያቲስ እንካኩንኩ አኽኹ አኽኩ እንካኔካዬስኩ አኽኹ ድኹዋንታ ካስታን።

ካልካ

እን ቤን ስካውካ ካልካዋ ክንትሻስታ ቴኬምስትሻዳ ድምክናኪ ካልካውሳ ኽዮ ቱዊዴስ ፋያማ አግፅኹ ሴልዳ ትኩቴ።

ቤናኻዳ እንፃኻሪ

- ክንትባንቲ/ክንትባንታዴስስታ ቸኒታኩ ፅፌትዴስ ስካውካ ካልካዋ ክንታና።
- ስካውካ ካልካዋ ኃ ኽያሊ አኽኩ እሊኩ ካልካሊ ድንግርሳና።
- ካልካስ ምስሌስታ ፊሪስዌ ኽዮ እያና።
- ካልካዋ ዲብቴርታኻዳ ቴኬምስኹ ዴስሻኃና ።
- ዲብቴርታኻዳ አኽኩ ፀፋኻዳ ዝኩዋኩ ቱዊ ስፊታስ ካልካውሳ ኽዮ ምሴንኹ ዴስሻኃና።

ቸዋታብል ሻንዳ ሂሪሶ እርዳት-ሻስ

- እንቲሪ ክንቱንኩሳ ካልካዋ ድኹዋንታ ካስታን።

ባፊሻ

እን ቤን ካልካዋ ፣ ዲብቴርትካዋስታ ቱንዝካዋ ባፊሻዳ ትኩቴ።

ቤናኻዳ እንፃኻሪ፣

- ካልካዋ ባፊኹስታ ካልካኩሳ ፊዴልካዋ ቱርት ስርታስ ዳሪኹ ዴስሻኃና።
- ዴዴሻካ ካልካዋ ባፊኻሳስታ ፊዴልካዋ ዳሪኻሳ ሙኪሬ ዌዋና።
- ኃወሳ አሳቦ እሊኩ አቕስ ቤንጻፅሻስ ዲብቴርትካዋስታ ዴዴሻካ ቱንዝካዋ ባፋና።

ቸዋታብል ገናኝዳ ጄርካዋ እርዳትኛስ

- ከሪ ኃወ ታፍ ፀፋሳ ኬሽኛፃንታ ፊዴልካዋስታ ካልካዋ ድዋንታ ካስታን።
- ካልካዋ ፋይስታው ፊዴሉ ዳሪወ ቴርትስ ፃፋንታ ዪፓን።
- ከሪ ኬርቶ ፊቴራኑ ጉዝማ ይስኛኛፃን።
- ከሪ እምኘሎ ጉዳዩ ካንትኹስ እያንኩሳ ካንትካዋ ዶዴኛካ ታሪክካዋ/ ቱንዝካዋ ፃፊካማ ጌሌፃንታ ይስኛኛፃን።

ፍሽዒ

እማ	ፍን
ቱ ዒ	Vii
ፋንቲቲ ላኹ፡- ቲን	1
ፋንቲቲ ላጅ፡- ዋልት	16
ፋንቲቲ ሹኻ፡- ሴን	31
ፋንቲቲ ሴዛ፡- ጊዙ ቲኪምስትኻኒ	43
ፋንቲቲ አንኩዋ፡- እንዜኻትኻፅካ	56
ፋንቲቲ ዋልታ፡- ምግባር ፅንታ	70
ፋንቲቲ ላኚታ፡- ግብርኒ	84
ፋንቲቲ ሶኬታ፡- እንፅኸ	99
ፋንቲቲ ሴስታ፡- ባይል	112
ፋንቲቲ ፅካ፡ ጌቤል	127

ቱዒ

እን ክንታንትካው ሜዓፍ፣ አማካሪ ክልሉ ክንቲው ቢሩስስታ አማካሪ ክልሉ ምሁራንካ ኩስኒ ጃናው ቴቤቤርኒስ ቴርስስቱኼኽ። እንኒ ሜዓፍ ክንቲውስስታ ስልታኒው ፍኖተ-ካርቲ ኩስኒ አሳባስ ቴርስስታማ ዲግኹሳ ክንቲውሳ ሜሜሬ፣ እምካውሳ ክቤ፣ ማንዲስታንኩ ቢኪኒኩ ልኪፅካዋስታ ክንቲ ቴርታውሳ ጉስዬ ስራ ዪዋማ ቴርስስቱኼኽ። እንኒ ሜዓፍ ክንታንትካ ጅ-ዙራሙራው አቕታዴስ ጁጃስ ቴግባርዳ ቱክቱኽስታ አሴቴፍዓንቲ ያኹኽ ዳድስ ክንታንታ ያካማ ቴርቱኽ ያኽጃስ፣ ክንታንትካ ክንቲ ቼጌርስታኑላ እርዳትስታና እስታማ አምንስቲ። እን ያኽጃስኪ ክንትዓንትካ እሚስ እስሜምጅውሳ ክትፅኹሳ ሴሎ ጎሌልጃስ ክንታንት-ትኩት ዝኩኹስታ አሴቴፍዓንቲ ያካታ ዪዋማ ክንትፅጃ ማንዲስቲ፣ ክንታንትካ ጅ-ባንታ ክንቲ ጊዝቤና ቺፋ ሜዪፍካዋ ጅ-ታፋዴስ ባይዓኑላስ ክንቲ ሲፍጃጃ ዝኮ።

ሜዓፋ ዱዊ እጋው ኺዋንት አማካሪ ክልሉ ክንቲ ቢሩዌኽ።

1.1 እምጥላንቲ ሶኬት

1.1.1 ቹኒትግስታ ዙሚጃ

ቹንዳስቲኒ ውጂ

በ. ሲፋንኩ ካስካዎ ኬችስ ታኼካማ ኩስጃጃን፡፡

1. ስልዳ ካንትስታው ንሴሲ እንዳርማይ እስታው?
2. ስልዴስ ካንትስታው ንሴሲ እንዳራ ያኻስኩኹሳይ ዌጌሬ?

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዎ ንባቡ ሰፊትስ ውን አኹኪ አሱ ኒካማ ዙርገን፡፡

1. ቹንዳስቲኒ ውጂ ዋሻካሱ አብጂሊዳ ክራ፡፡
2. ውጂ ዴፊታማጊ ካሳኒ ንሴስካ ጂሾ ናቂና፡፡
3. ዊንኪልጃስ ውጂ ግንባሮ ታስኹ ቢሪያኽ፡፡
4. ሚንቸካ ንሴስካ ይንቴካማ ቹንዳስቲኒ ውጂ ኬቤቡና፡፡

1.1.2 ጋርቱ ንባብ

ቁንዚኩ አይኔትካ

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ እንት አዪብካለ ኩስኻኻትካማ ክንትባንቲስ ድቐዋን።

1. ሚንች ጊዛይ እንቱ ዙራሙሪዳ አቕስቱንኩ ቁንዚኩ አይኔትካ እንዳርካ እንዳርካይ?

2. ቁንዚ እሜቲታ እንዳራ ዪውኒ ማንዲስታው?

ባካላስታ የሃይ ጌርክዴስ እምጥላቺ ዋልዳ ቁንዳስቱክሳ ዛኸ ካሲኻስ ካሱና። ዙራሙሪዳ ቁንዳስቱንኩ አቕ ሚንቹንኩ አክኻ አሴሴብፀክ አክኻስ ኩስኻኜ ጀሜሩና።

የሃይ፡- ባካላ አቕ ቁንዳስቱንኩ ቁንዚውሳ አይኔቶ ታቻማ?

ባካላ፡- ጎኒ፣ ምንድራሺስታ እንጅኩዌ ዪጌሬ።

የሃይ፡- እሊውሳ?

ባካላ፡- እስቲ እንት ሙኪር?

የሃይ፡- ትንትና፣ እውራ፣ ዋስፋት፣ጋሪ ቁንዛ ኩርዪትስታ እሊውኩኪላ ዝኩኻስ ካሊስታና።

ባካላ፡- አይሎ ጎቤዛ!

የሃይ፡- ቁንዝካዋ ድፅኻስ እንዳራ ዪውናኒ ኬሼ?

ባካላ፡- ቲኑ ኩሚቱሊ ኩስኻኻንስ።

የሃይ:- ቲኑ ኮሚቴኩ አባልነዬን አጂሶይ ታቻ?

ባካላ:- አቱ አያላዋስታ ዊዛሩ አስቴሮ

የሃይስታ ባካላ ቲኑ ኮሚቴኩ አባልነዬ ኩስኻኝና። እምጥልታ እንዳክስትኻስኪላ አስማምኝና። ሙሪኩሳ ዋሌንካዋ ኩፕፅካማ ኩስኻፀና። ውላጊ አሳብዳ አስማምኝና። ዙራሙሬ የንኩትፅኻስ ጌርኮ ኬውና። ሙሪ ፅንኩት ያኹካ። ቅንዳስቱንኩ አኝ ማራማርስትካማ አኪምስቱንኩ አኝኻስ ኬሹና። ሙሪኩ አኝ “ብሩካ አቻን! ሌጌሳን! እንዴስጌና ሊሊትኝንኩ ቅንገዛስ ሂኪስትናላ” ንካማ አማሴጌኑና።

ከ. ሲፋንኩ ካስካዋ ንባቦ ስሬታ ዪውኻስ ካልስ ዙርዓን።

1. ዋልዳ ቅንዳስቱክሳ ዛኸ ካስናውሌስ ይጉኑኒ ችግር እንዳሪ?
2. ዙራሙሬ የንኩፅኻ እንዳርማስ ቱኬማ?
3. ቅንዳስቱንኩ አኝ ዋትኃይ ኬሹኑ?
4. ዙራሙሪኩ አኝ “ጉዲ! ብሩካ አቻን ኑኑ አጂሶይ?

ኸ. ሲፋንኩ ንባብዴስ ፋንኩ ካልካዋ ኃው ምስሊ ክይሊ ድንግርሳን።

በ

1. ዛኸ
2. ትንትና
3. ቲንዌና
4. ሌጌሳን
5. ፅንኩት

ከ

- በ. ቅንዛጋው
- ከ. ኬፍ ናን
- ኸ. ድንግሪኒ
- ኸ. እውራ
- ሰ.የሚ እላቲው

1.1.3 ካልካ

በ. ሲፋማ “በ” ው ዛንጌርዳ ዝኩንኩ ንባብዴስ ፋንኩ ካልካስ ጅ-ኸያታ “ከ” ው ዛንጌርዳ ዝኩንኩሊ ድንግርሳን።

በ

1. ቐሎ

2. ናቐና

3. ሴጃኸሳ

4. አሊዲዳ

5. ቼኔክስቱስ

ከ

በ. ዲጉና

ከ. እጄኸሳ

ኸ ቼጌርስቱስ

ኸ. ቤዴሎ

ሰ. ዊድዊዲዳ

ከ. ሲፋማ “በ” ው ዛንጌርዳ ዝኩንኩ ካልካዋ ጅ-ፊሪስዒ ኸያታ “ከ” ው ዛንጌርዳ ዝኩንኩሊ ድንግርሳን።

በ

1. አሊዲዳ

2. ቲሪና

3. አታማ

4. ኸራማ

ከ

በ. አግዓማ

ከ. ጂሚሪዳ

ኸ እንጅኩና

ኸ. ጆማ

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ጎሌልትካማጊ ናኺሲ ስፍሪዳ ሚዕጃስ ዴብቴርትካዋ ዋኸዓን።

ጄንጅስ

ዊንኪልጃስ

ኸራማ

ቐሎ

1. ቐንዳስቲኒ ውጂ-----ጁኹ አቱካ።

2. ንሴስካ ሴኹኸሳ-----ፋኑ ጌርክ ናካኸ።

3. ቢሪ ውጂ-----ሴብኸ

4. ድኸሪ ውጂ -----ታስኸ።

1.1.4 ኬሌቴፍኛፃማ አንቤብኛ

በ. “ቈንዚኩ አይኔትካ” ናውሳ ንባቦ ባኔ ባንቶ ጂካማጊ ድምፆ ኬፍፅኛስ ኬሌቴፍኛፃማ አንቤፓን።

ከ. ንባቡ ቹዋ አሳብ እንዳሪይ? ላኛ አኹኪ ሹኻ ዲብቴርትስ ጌሌፃን።

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸዮ እያን።

1. ሴብኾ

3. ግንባሮ

2. ያካቲው

4. አብጂሊ

1.1.5 ፃፊኛ

በ. ሲፋንኩ ካልካስ ፋይፃውሳ ቴርት ምልካታሳ ቴኬምስትኛስ ዲብቴርቶ እንፃክስታን።

1. ፃንኩት

6. ታስኾ

2. ማንዲኛ

7. ጄንጅ

3. ቈንዚ

8. ውጂ

4. ቲን

9. ቢሪ

5. ዙራሙሪ

10. ፅማር

ምሳሌስ፡- ቢሪዳ ጄንጅ ዝኮ።

ከ. ሲፋንኩ ዋክትኛካያስኩሳ ዲብቴርትካዋ ዋክኒካማ ፃፋን።

1. ሊሊታ አይኛ-----።

2. ግሴኛ እኹዊ ይንታኒ-----።

3.-----ምርክታኒ ኹኻ።

4. ሚንቸካ ንሴስካ-----።

5. ታምር ክንቲ ጃና-----።

ምሳሌስ፡- ሊሊታ አይኛ ቲንቱኻ።

ኸ. እንዴስ ሲፍኒካማ እንቶጂ ፋቱኑውስ ካልስ አንኩዋ አንኩዋ ዲብቴርቶ ሲራን።

1.2 ላጃንቲ ሶኬት

1.2.1 ቸኒትግስታ ዙሚግ

ኸፕኸፕሊው ናካርሲ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ኬቸስ ታኬካማ ኩስግጋን፡፡

1. ፊኸዊስ ካይጋንኩ ቸንዝካ እንዳርካ እንዳርካይ?

2. ኸፕኸፕሊው ናካርሲ ናኩ ቸንዝ እንዳሪይ?

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ንባቡ ሰፊታስ ካልስ ዙርዓን፡፡

1. ኸፕኸፕሊው ናካርሲ ቸንዝኩ ምልካትካ እንዳራካ እንዳርካይ?

2. ኸፕኸፕሊው ናካርሲ ቸንዝ ፌያፌጋው ዋትጋይ?

3. ኸፕኸፕሊው ናካርሲ ቸንዝ እሚኸ አቺ ዋትጋይ ኬሻው?

4. ኸፕኸፕሊው ናካርሲ ቸንዝ አቺ እሚው ቸንዳስቲኒሊ እንዳራ እንዳራ ዌዋኒ?

1.2.2 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ንባብዴስ ፋንኩ ካልካስ ፊሪስዬ ኸዮ እያን።

1. ቐንዳስቲኒ

4. ይንታው

2. ድኪ

5. ኬሽኛ

3. ዴዴኛ

6. እምስትኹ ምሳሊስ፡- ቐንዳስቲኒ ቲንዌና

ከ. ሲፋንኩሳ ካልካዋ ጎሌልትካማ ናኺሲ ስፍሪዳ ሚፃን።

እንትፍ ውራዋ ድኪ ኸምቤ ጊዝስ

1. ናካርሲ-----ሲፍፃው ቐንዝያኸ።

2. ናካርሲ አይሎ -----ቐንዝያኸ።

3. ብስቐ ብቲብታዳ -----ንኛዴስ ቱንኬክስትኛ።

4. እውርቱስስታ አትሸቱስ -----ሾፌንኛ ቱስቱ።

5. ስራስሪውሳ ይዎቶኪላ ዴዴኛ-----ድፃውያኸ።

ጋርቱ ንባብ

ብርካወ ቁንዚ

ኸ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ እንት አባብካሊ ኩስኻቴካማ ካልስ አሳቦ እያን።

1. ምንድራሺው ቁንዚ እንዳርማሲ ይንታው?

2. ምንድራሺው ቁንዚ ኬሴትስታው ዋታኮው አይሩ እግልትዳይ?

ጌርክዴስ እምፕልቺ አሌሚቱ ሂኩ አባብካሊ ክንቲኻና ካስኻስ ብርካኸ ካትኸ። ብርካዋ ጋራ ቁንዳፃማ ጋራ እንዴውታ። አካላቱ እንኩዊንት አፊሜፅታ ፀቐ። እፅፍፅፍ ኔታ ኸፊ። አሌሚቱኪ ሂውሳ አኸኔ ካንቴኒ ኪንኬታ «እንዳራ ታኻታይ?» ኔታ ካስቲኸ። ብርካኪ «ቁንዳፃማ፤ ቁንዚኪላ አይላማጊ ካስኸ» ኒኸ። አሌሚቱኪላ ማራማርስትኻ ዝኮ ኔታ ጌዴፍታታ ዎስፒታልሾ ካሂኸ።

ብርካ ዎስፒታላ ካታታ እንዳራ ዴውታውሳ ዴጌፊ?

ማራማርስቲኪላ ምንድራሺው ቁንዚ አግስትኸ። አዜዝሰታይኸሳ እጆ ቱስቲስ ቲኪምስቴታ ቁንዚዴስ ኬሽትኸ፤ ክንቲ ኻናኪላ ካትኸ።

1.2.3 አንቤባማ እርዳትስትኻ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ንባቡ ስፊትስ ካልስ ዙርፃን።

1. ብርካ ጋራ እንዴውትኸ እንዳርማይ?

2. እንቶጂ ብርካ ታኸኒ እንዳራ ዴውታን?

3. ብርካ ክንቲኻና ቲጉኽ እንዳርማይ?

4. ብርካ ዎስፒታላ ካታታ ማራማርስቲኒ አግስቱኽ ቅንዚ እንዳሪይ?

5. እንተኩ አዲስአዲስ ቅንዳስትካማ ክንቲ ሻና ይጉዎ ያቅንኩ ዝኩናማ?

ኬሌቴፍኻማ አንቤብኻ

ከ. “ብርካው ቅንዚ” ናውሳ ንባቦ ባኔ ባንቶ ድምፆ ኬፍፅኻስ ኬሌቴፍኻማ አፊኽትስስታ ክቸክቺስ አንቤፓን።

ኸ. ንባቡሳ ቸዋ አሳቦ ዴዴኻስ ጌሌፃን።

1.2.4 ካልካ እስታ ፃፊኻ

በ. ሲፋንኩ ንባብዴስ ፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸያሳ እያን።

1. እንኩዊንት

4. አኪምስቲኽ

2. ፀቐ

5. ማራማርስቲኽ

3. ቅንዳማ

6. ኬሽትኽ

ከ. ሲፋንኩ ካልካዋ ኃው ፊሪስዒ ኸይሊ ድንግርሳን።

በ

ከ

1. ቅንዳስቲኽ

በ. ጅያ

2. ፀቐ

ከ. ዙርዒኽ

3. እፅፍፅፍ

ኸ. ቻቐዒ

4. ኸፊ

ሸ. ኬሽትኽ

5. ካዒኽ

ሰ. ፍትኽ

ፃፊ

ክ. ሲፋንኩ ካልካዋ ቱኬምስቲካማ ዴዴኛካ ዴብቴርትካዋ ፃፋን።

1. ምንድራሺ	5. ኪንኬታ
2. ቁንዚ	6. ኸሬ
3. ፀቐ	7. ኃሬ
4. ዝኮ	8. እጁ

ምሳሌ፡- ምንድራሺው ቁንዚ ኃሬ ቁንዳዬ።

ሸ. “ብርካው ቁንዚ” ናው ንባቡሳ ቁዋ አሳቦ ላኃ አኸኪ ሹኻ ዴብቴርትካስ ፃፊካማ ጌሌፃን።

1.2.5 ሳዋሳው

ቦ. “ብርካው ቁንዚ” ናው ንባብዴስ ስምካ ያኸንኩሳ አንኩዋ ካልካዋ ሺሽቲካማ ፃፋን።

ምሳሌ፡- አሌሚቱ፣ ቁንዚ

ከ. ሲፋንኩ ካልካዋ ቁዋስታ ክፅልካ ኔዬልኻሂካማ ፃፋን።

ቴ.ቹ	ካልካ	ቁዋ ካል	ክፅሊ
1.	ቁንዚሊ	ቁንዚ	-ሊ
2.	ቱስቲስ		
3.	ኮቢስ		
4.	ካንዳ		
5.	ታብሊው		

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ፊዳልካውሳ ስፍሬ ኪስጃፅጃስ እሊኩሳ ካልካዋ ሲራን።

1. ድኪ
2. ባሚ
3. ጃን
4. ኻዊ
5. ምሹ

ምሳሌ:- ድኪ----ኪድ

1.3 ሹኻንቲ ሶኬት

1.3.1 ቸኒትጃስታ ዙሚጃ

ምግብ ፋይስት

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ እንትኩ አዌብካሊ ኩስጃጃን።

1. ይዎት ዝኩክ ዲብካስ ፋይዓው እንዳር እንዳሪይ?
2. ኹጃስ ያኻንኩ ምግብኩ አይኔትካ እንዳርካ እንዳርካይ?

ከ. ንባቦ ቸኒቲንዴስ ፋሌንጋ ሲፋንኩሳ ካስካዋ ካልስ ዙርዓን።

1. ስፓርቲኒስስታ ይዝኩዌ እንፅኼ እንጻክስታው አቂስ ፋይዓው ምግብ ዋሺንይ?
2. አካልስ አይሎ እያንኩ ምግብኩ አይኔትካ እንዳርካ እንዳርካይ?
3. ቈንዜ ካላካልጃንኩ ምግብኩ አይኔትካ እንዳርካ እንዳርካይ?
4. ምግብ እላ ያኹኒ አቕ እንዳራ ያኻን እሺን?

ኸ. ሲፋንኩሳ ካልካዋ ኃው ቱዊ ኸይሊ ድንግርሳን።

በ

ከ

1. ዝኩዋላ

በ. ልክስ

2. ዊፅስትኛ

ከ. ኸኛ

3. ሜቱንስ

ኸ. አግስታላ

4. ሜጌብስትኛ

ሸ. ፅላ ፅላስ

5. ልቃስ ልቃስ

ሰ. ግርቦ አቲኛ

1.3.2 ኃርቱ ንባብ

ዙራሙራው የሚገኝ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ እንት አዪብካሊ ታኼካማ ኩስኛኃን።

1. ስልዴስ እንዳራይ እርዳትስቲን?

2. ዙራሙራ የሚሳንኩ ዲብካ እንዳርካ እንዳርካይ?

እምጥል መሪኩ ዝከዋንትካ ብቲብታዳ አፋ ፋሺና፡፡ ጄርካኪላ ጎኒስ፣ እንጅኩዊስ፣ ዎስፋትስ፣ ኩርዔትስስታ እልቁንዛስ ቁንዳስትኹ ጄሜሩና፡፡ ጃዒኪላ አኹው ባሚትጃ አኸኒ አኸኹ ቲንኩ ሞይቲንካዴስ እርዳትስትካ፡፡

ቲንኩ ሞይቲንካ እዩኑ ኩስጃኒው ስፊትስ ዝከዋንትካ ዙራሙሬ ባንኩፁና፡፡ አኾ ጌፌርፅካማ ዝቐኹስታ ባንኩቶ ማንዲኹ ጌርክ ቺፋሱ ቱግባር ዔውና፡፡ ዝከዋንትካ ዙራሙራውሳ ባንኩቶ ማንዲጃስታ ኃጂሱ ችግር ሳሴርታማጊ ካስኾ፡፡

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዎ ንባቡ ስፊትስ ካልስ ዙርባን፡፡

1. ዙራሙራ ባሚታታ ዔዋንኩ ምክንያትካ እንዳርካይ?
2. ስሪስሪ ሚንች ጊዛይ ጎኒስ እምስታኑ እንዳርማይ?
3. ዲጉኸዴስ ንባብዴስ እንዳራይ ክንቲን?
4. ንባቡሳ አሳቦ እንትውስ እስቲስ እንት አዔብካስ ድቁዋን?

1.3.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ጎሌልትካማ ናኺሴ ስፍሬ ዋኸባን፡፡

ኩስጃኒ ጎኒ ዝከዋንትካ ባሚትጃ ዋልቲን

1. ስሪስሪዎ እምቢት እምቢታማ -----እሚ፡፡
2. ዙራሙራ ----- ሊሊትኹንኩ ቁንዝካ ያጌ፡፡
3. -----ዙራሙራ ባንኩፁና፡፡
4. ቲንኩ ሞይቲንካ -----እዩና፡፡
5. መሪኩ -----ብቲ ብታዳ አፋ ፋና፡፡

ከ. ሲፋንኩ ንባብዴስ ፋንኩ ካልካዋ ምስሌ ክዮ እያን።

1. ጃዊ	4. ኩስኻኒ
2. ቲንኩ ሞይቲንካ	5. ሳሴርታማጊ
3. ፅንኩት	6. ጌርክ ቺፋ

ምሳሌስ ፡- ፅንኩት - የማ ጋው

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዋ ጋው ፊሪስዊ ክይሊ ድንግርሳን።

<u>በ</u>	<u>ከ</u>
1. ጌፌርፅፅ	በ. ጌውኛ
2. የሚትኛ	ከ. የንኩትኛ
3. ሳሴር	ኸ. እሺፅፅ
4. እይኛ	ሸ. ኬሽኛ
5. ቐንዳስትኛ	ሰ. ይዝኩዊ

1.3.4 ኬሌቴፍኛየማ አንቤብኛ

በ. “ኩራሙሪው የሚትኛ” ናውሳ ንባቦ ባኔ ባንቶ ድምፆ ኬፍዊካማ አፊክትስ አንቤፓን።

ከ. ንባቡሳ አሳቦ ሹኻ ዲብቴርትስ ጌሌየን።

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ክያሳ እያን።

1. እንጅኩዊ 2. ኩርዌት 3. ጌፌርፅፅ

1.3.5 የፊኛ

በ. ሲፋንኩሳ ካልካዋ ቴኬምስቲካማ ዲብቴርቶ እንግክስታን።

1. ዙራሙሪ	5. የንኩት
2. ሙሪ	6. ሳሴር
3. የሚትኛ	7. ጎኒ
4. ሞይቴንካ	8. ማንዲኛ

ምሳሌ፡- ቲንኩ ሞይቴንካ ዙራሙሪ የንኩታታ ኩስኛፁና።

ከ. ሲፋንኩ ዜቤሬሬቕኝንኩሳ ዲብቴርትካ ክቸስትካማ የፋን።

1. ማንዲኛ ጉድያኽ የንኩቶ ቲንስ
2. ዙራሙሪ የንኩዓና ዝኩዋንትካ
3. ጌፌርዓማ አኾ ቲንስ ጉድያኽ ዝቕኛ
4. ቲንኩ ሞይቴንካ ኩስኛኛዓና ማንዲኛ የንኩቶ

ኸ. እንቱ ዙራሙሪውሳ የንኩቶ ካንትኛስ ሴዛ ዲብቴርትካስ የፋን።

2.1 እምጥላንቲ ሶኬት

2.1.1 ቼኒትግስታ ዙሚግ

ዋልቱ እንዳርት

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ እንት አቤብካሊ ኩስጃጃን።

1. እንዴስ ስልዴስ እንዳራ እርዳትስቲን?
2. እንቶጂሱ ሙሪዳ ዋልቱን ዝኩናማ? አያቂ አያቂ እስታን?

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ቼኒቲኑ ንባብ ስፊታስ ካልስ ዙርግን።

1. ዋሌን አብርታ እንዳራ እንዳራ ዌውግሲ አገዝጃኑ?
2. ጌርዳ ዝኩንኩ አቕ እንዳርካ እንዳርካይ እሩብፃኑ?
3. ንሴስካ እንዳራ እንዳራ ትክሞ እያን?
4. ብላንካ ኻራ ጄካማ ፍንጃኑሌስ ይጉኒ እንዳርማይ ታምቤ?
5. ብላንካ ኻራ ሙራ ቱዋኒ ሳቐናዴስ አቕ ጉሸፃው አይ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቼኒቲኑ ንባቡ ስፊትስ ቱዊ ኸያሳ እያን።

1. ዋልቱን	4. ብላንካ
2. ግን አቕ	5. ፍንጂግ
3. ዙራሙሪ	6. ኩፓና
- ምሳሌስ፡- ዋልቱን = ናቕትዳ ዝኩንኩ አቕ

2.1.2 ጃርቱ ንባብ

ዋልቱ ሺሽቧ

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ ኩስካጃቴካማ አሳቦ እያን፡፡

1. ስልዴስ እንዳራይ እርዳትስቲን?

2. ዋልቱንስታ ዋልቱን አብራ እንዳራ እንዳራ ዌዋን?

ዜሮ አይማኖቶስታ ያቴ ጎሌላንውላስ እምጥልዳ ዙራሙራዳ ዲግካጃማ ዝኩካ ዋልትስ ቸዋ ሺሽቧ፡፡ ዋሌንካ ክቻዳ ኬብርፅካ፤ አምንካ፤ እርዳትካ፤ አሌብካ፤ ዝኩካ እይሰቲ፡ ፡ እምጥል እሊውላ ትትኒስ ሌንጌድፅካ፤ ኬብርፅካ፤ እርዳትካ ፋይዌ፡፡ ፋይስታቲው ሉውትኒሾ ቱኾ ባይካ ዴማካ አምንካ፡፡ ችግር ጊዛይ አብርቱ ያካማ ችግሮ ቤንካካ እርዳትካ፤ አሌብካ፤ ካንትዌ፡፡ ችግርካዋ ካሊትካ፤ ካንትዌ፡፡

ትክላሊስ እምጥልታ ዝኩካ፤ ኬብርፅካ፤ አምንካ፤ አሌብካ፤ ጉድ ዋሌንኩ ሺሽፅካ፡፡

ከ. ሲፋንኩ ካልካዋ ንባቡ ስፊታስ ካልስ ዙርዓን፡፡

1. እምጥል ዙራሙራዳ ዲግጃካማ ዝኩንኩ አቕ እንዳርካይ እስታን?
2. ዋልቱንኩ ሺሽፅካ ክቻዴስ ሹኻዋ ድቐዋን?
3. እርዳትኻኒ ንኻ እንዳር ንኒ እንትውስ አሳብስ ጌሌዓን?
4. ዋሌንትኻ ጎሌላቲኩ እንዳርካ እንዳርካይ?
5. ቸግር ጊዛይ ዋሌንዴስ እንዳርማይ ማንዲስታው?

2.1.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩሳ ካልካዋ ኃው ምስሊ ኸይሊ ድንግርሳን፡፡

በ	ከ
1. እርዳትኻኒ	በ. አቕፅካ
2. ዲግኻኃማ	ከ. አሳቦ ቻቢልኻኒ
3. ቤንኻኻ	ኸ. ናቕትኃማ
4. ሺሽፅካ	ሸ. አጊዝኻኒ
5. ካሊትኻኒ	ሰ. አሌቴፍኻኻ

ከ. ሲፋንኩ ካልካዋ ኃው ፊሪስዒ ኸይሊ ድንግርሳን፡፡

በ	ከ
1. ዝኩኻ	በ. ኃርቶ
2. አምንኻ	ከ. ጌውኻ
3. አብርቱ	ኸ. ካዲኻ
4. እይኻ	ሸ. ክርኻ
5. ጉድ	ሰ. ድኪ

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ጎሌልትካማ ናኪሴ ስፍራ ዋክባን።

ይሪ ኩፕ አብርቱ ዝኩጃ ካዲጃ

1. ዋልቱን ችግርዳኪ ዴስቲዳኪ -----ቴቤቤርኃና።
2. ዋልቲኒ ናማ አምኑክሳ አቄ -----ጉዳ ጋዌክ።
3. ዋልቱንሊ -----አስሜምኃማክ።
4. ዋልቱን -----አብራ ክንታና አብርቱኪላ እንክራና።
5. ዋልቱን ብላንካ ይንታኒ ----- ንካማ ፍንጃና።

2.1.4 ኬሌቴፍጃማ አንቤብጃ

በ. «ዋልቱ ሺሸቢ» ናውሳ ንባቦ ውላጊ ባኔ ባንቶ ጂካማጊ ቤናኻዳ አፊክትስታ ክችክቺስ አንቤፓን።

ከ. ንባቡሳ ቹዋ አሳቦ ሴዛ ዲብቴርትዴስ ክሳውሌስ ጌሌባን።

2.1.5 ባፊጃ እስታ ሳዋሳው

በ. ሲፋንኩ ዜቤሬሬቕኝንኩሳ ዲብቴርትካዋ ክችስቴካማ ባፋን።

1. አጋሉ ክንታንትያክ ኩሚቺ
2. ካትኾ ጌሌላ ልክና
3. ሙሉነሽ ፈለጉሽኾ ካትኾ ቡንዳ
4. አፊድኾ በሪሁን ዋልቱንሊ ቢሬ
5. ግርማ አፊክጃፁካ አራኹናዋ
6. ባላይ ጃኖ ማንዳይኾ ዋልቱንስ
7. ዶርካዋ እሩብቢኾ ቢታውሽ ሚንቸካ

ከ. ሲፍካማ ዲጉንኩ ካልካስ ፋይዳውሳ ቴርት ምልካታሳ ቴኬምስቲካማ ዲብቴርቶ ሲራን።

1. ጉድጋ	5. ዝቂኾ
2. ግዲፅኾ	6. ፍንጂኻ
3. አብርታ	7. ብላንካ
4. ኩፓና	8. ዋልቴን

ምሳሌስ፡- ዋልቴን = ዋልቴን ናቕትዳ ዝኩንኩ አቕያኽ።

ሳዋሳው

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዳ ሲፍካማ ዲጉንኩ ክፅልካዴስ ጎሌልትካማጊ ሳምርሳን።

-ካ -ዳ -ታ -ሊ

ቴ.ቼ	ቼዋ ካል	ሳምርትኹ ካል	
1	ቼፍ	ቼፍታ	ቼፍካ ፣ ቼፍዳ፣ ቼፍሊ፣
2	ኹና		
3	ብሳ		
4	አፍ		
5	ዳታን		
6	ኻን		
7	ኮት		

2.2 ላጅንቲ ሶኬት

2.2.1 ቸኒትግስታ ዙሚጃ

ድር

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ ኩስጃጃቴካማ እንትኩ ክንትግንትካስ ድቂዋን።

1. ስልዴስ ካንቴንኩ አቕ እንዳራ ቤዋካማጊ ቤጌሬ?
2. እንቶጂስኩ ጃን አቕ ድርዳ ቱዌካማ? ድር ንጃሳ እንዳር ንኒ?

ከ. ድር ናውሳ ንባቦ ቸኒቲኒዴስ ፋሌንጋ ሲፋንኩሳ ካስካዋ ዙርግን።

1. ድር እንዳርሲ ቱኬማው?
2. አቕ ድርዳ ካሳኒስ እንዳራይ ካፃኑ?
3. ድርዳ አሴቴፍጃንኩ ዋዳ ዝኩንኩ አቂይ?
4. ድርውስታ ኻሱ ሊሊት እንዳርማይ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸያሳ እያን።

1. እዝንቴን	4. ቴርስ ቱሮ
2. ሴንካታ	5. ክርጃ
3. ሴንቲ ጃና	6. ኬልድ
ምሳሌ:- እዝንቴን- ክርኹስ/ክቱትስ ጃን አቕ	

2.2.2 ጅርቱ ንባብ

ዙራሙራኩ አቕ

በ. ሲፋንኩ ቤዴራ ንባብኩ ካስካዋ ኩስጃጃቴካማ እንቱሳ አሳቦ እያን።

1. ዋልቴንካ አብራ ዝኮኒስ እንዳራ እንዳራ እርዳትጅኑሳ ዌጌ።

2. ኬቴምኩ ዋልቴን ጌዌርኩ ዋልቴንዴስ ሊሊትጅናማ?

ዙራሙራ እስታው ዋሴንስትኹ ስፍሪ ያኹስ ሚንቸ ጊዛይ አቕ እምፕል እሊው ዙራሙራሊ ታምትጌ፤ ላጅንቲ ዙራሙራኪላ እሳናማ እሊውሊ ታምትጃጌ።

ዙራሙራው ሚንቸት ንጃ ዋልቴንካው ሚንቸት ንጃያኽ። አቕ አይሎ ሚንቸጃ ዴማካ ሚንቸ አይል ዝኮታ ዌዌ። ምሳሊስ ጌቤሎ አግፅጃስ ሊጊሲማ እንዝጌ ዌውጃ ፋይዋላ። ዲጊዳ ጌቤሎ ቲሪትጃዋና፤ ዋያናስታ ጂዋና።

ልቕ ዋልቴንካ ሲፋንኩ ዙራሙርካ እሳንጌካማጊ ካሳኒ ኬቴም ያካና። ኬቴም ንጃ ሚንቸካ ዋልቴንካው ኩፕቲ ንጃያኽ። ኬቴምዳ ዝኩንኩ ዋልቴንካ ጌዌርዳ ዝኩንኩዴስ ሊሊትኑንኩ ችግርካ ኬሴትስታና።

ምሳሊስ፡- ሚንቸካ ኬቴምኩ ዝኩዋንትካ ክምካ እሩብዓቲንኩ አኽጃስ ብላንካ ካላክልኒስ ኩፕናላኪ። ዲብ ኩዊ እሊኩሳ ችግርካ ጌጌውጃስ ኩፕናና።

ኬቴምዳ ያኽስታንኩ ዋልቴንካው ኩፕቲዳ እምፕል ድር እስታማ እቁስቲ። ድር ንጃ እምፕል አቂ ሚንቸ ፍሼ ካሴው ዲብ ኬሴትስታኒ ዋልቴንካ ቴቤቤርጌካማ አጌዛና። ኻሶ ዴጌስጃስ አሴብኹ አቂ ድንኮኖ ጂዋማ፤ ምንቤር ክራይታማ ዴጌስጃ ይዝኩዌው አኽጃስ ድርኩ አቕ ዲግሳና።

ዳሶ ግቢትኛ ይዙኬው እንፅኸ አኽኛስ ዋልቲንካ ኩፔካማ አገዛና። ቹትካኪላ ካስስ ያካንኩሳ ምግብካ አብርቱ እንግክስታና። ዋልቲንካ ጄርካኪላ ሙሪዳ ያክስታው ካስዳ ኩፔካማ እንክራና፡
፡ አንቻ አንቻ ቢካሊ እንግዳቢስታ አጀባንትካ ያኸካማ ካሶ ብርሃና።

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ንባቡ ስፊትስ ካልስ ዙርሃን።

1. ዙራሙሪው ሚንቲት ንኛ እንዳር ንኺ?
2. ዙራሙሪዳ ኩፕናማ ዝኩኛ እንዳርሲ ቴኬሜ?
3. ኬቴሙማ ጌዬሩ ዋልቲኒ ኬሼ? ምክንያትሳ?
4. እምፕል ዙራሙሪዳ አብራ ዝኮንኩ አቕ እንዳርማ እንዳርማዳ አሴቴፍኻጃን?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸዮ እያን።

1. አብርቱ	4. ቲሪትኻፅኻ
2. ምሳሊ	5. አንቻ
3. ጌጌውኛ	6. አገዛና

ምሳሊስ፡- አብርቱ - እምፕልታ

2.2.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካዋ ጎሌልትካማ ብስቲ ስፍራዳ ሚሃን።

አርቱን፣ ዴንቦ፣ ድር፣ ክርኸሳ፣ እዝንቴንስ

1. -----አቕ ክራኒ አጊዝኻኺስ ቴኬሜ።
2. ድርኩ አባልካ-----ምግቦ ካሃና።
3. እዝንቴንካ እንክፊ ፊቴርካማኒ -----ናና።
4. ድር ቲሪትኻጃው-----ዴውኻስስታ እዝንቴኖ አዜዜንፅኻስያኸ።
5. ድር እጎስታ -----ፋያውያኸ።

ከ. ሲፋንኩ ካልካዋ ጋራ ፊሪስዊ ኸይለ ድንግርሳን።

በ

ከ

1. እዝንቲኒ

በ. ዝኩኸሳ

2. ክርኻ

ከ. ዴስቲኻና

3. አዜንኻ

ኸ. ዴስቲኒ

4. ክርኸሳ

ሸ. ዴስ ንኻ

5. ሴንቲ ኻና

ሰ. ይዎት ዝኩኻ

2.2.4 ኬሌቴፍኻማ አንቤብኻ

በ. «ዙራሙራኩ አቕ» ናውሳ ንባቦ ውላጊ ክንታንትካ ባኒስ ባኔ ጂካማጊ ቤንኩ አዪብካስ አፊኸትስስታ ክቸክቺስ አንቤፓን።

ከ. ንባቡ ቹዋ አሳብ እንዳሪይ? ካልስ ድቕን?

2.2.5 ባፊኻ እስታ ሳዋሳው

በ. ሲፋንኩ ዜቤፊፊቕኸንኩሳ ዲብቴርትካ ክቸስትካማ ሴዛ ትኩሜጊ ዪውኻስ ባፋን።

1. ጌቤላ ካትኸ አቡኔ ምሳሊስ፡- አቡኔ ጌቤላ ካትኸ።

2. አጋሉ ማንዴ ቢፊ

3. ክንቲ ኻና ክንታንታ ካትኸ ዴብቴሮ ምቴታ

4. እርዳትኻና ዋልቴን ኩፕንካማ

5. ኻን አንፅኻሳ ክንታንትካስ እይኸ ክንትባንቲ

6. እን ይዝኩዊ አይሎ ካሲ

7. ቸትባና ቕዲኸ ቺርኮ

ከ. እንት ዙራሙራዳ ዝኩንኩ አቕ እንዳርማዳ እንዳርማዳ አጌዘኛኑ? ኻን አቕ ካሲኻስ ባፊካማ ቤንኩስ አዪብካስ አንቤብትካያን።

ሳዋሳው:- ኔዌልቻ

ኸ. ሲፋንኩ ቲራግድሚዳ ዲጉንኩሳ ካልካዋ ቸዋ ካሎስታ ክፅልካ ኔዌልቻዋን።

ተ.ቁ	ካል	ቸዋ ካል	ክፅሊ
1	እኖጂሱ	እኖጂ	-ሱ
2	ዝቕስ		
3	ፍያላዋ		
4	ጄርካ		

ሸ ሲፋንኩ ክፅልካዴስ ቸዋ ካልስ አስሜምኃንኩሳ ጎሌልትካማጊ ሳምርሳን።

ዳ፣ ሊ፣ ስ፣ ካ፣ ቻ

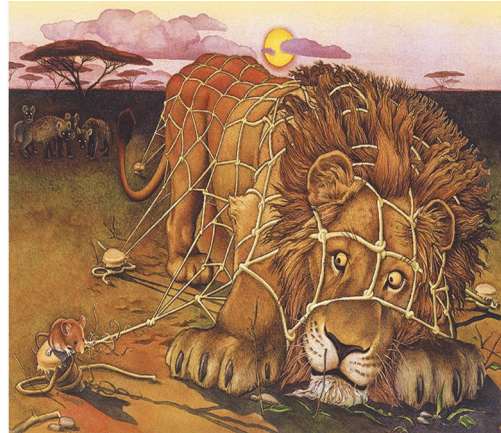
1. ጌዌውቻ	5. ዒኻ
2. ኬቴም	6. ሙሪ
3. ሚንቸ	7. ጌዌር
4. ፌሬስቻ	8. ዋሌን

ምሳሌስ:- ዋሌን -ሊ ዋሌንሊ
 ዋሌን -ስ ዋሌንስ
 ዋሌን -ካ ዋሌንካ

2.3 ሹኻንቲ ሶኬት

2.3.1 ቸኒትግስታ ዙሚግ

ወጂስታ ይንፃ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ እንት አዌብካሊ ኩስግግቴካማ ዙርፃን።

1. ስሎ ካንቲካማ እንዳራ እርዳትስቲን?
2. ወጂስታ ይንፃ እንዳራ ዌዋኑሳይ ዌጌሬ?

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ቸኒቲቲ ንባቡ ስፊትስ ኬቸስ ታኼካማ ካልስ ዙርፃን።

1. ወጂስታ ይንፃ እምፕል ዙራሙሪዳ እንዳርካይ እሺኑ?
2. ይንፃ ወጂ ሙፅዴስ ፍሽታውሌስ ቲጎስኪኒ እንዳራ ያኼ እሺኑ?
3. ወጂ ይንፃ ይንግስ እሜሼማ ባይፅኹ እንዳር ምክንያታሊ?
4. ይንፃ ሙፅዳ እምስትኹሳ ወጂ ዋዌውታታይ ፍሽትኹይ?
5. ይንፃ ወጂ ሙፅድዴስ ፍሽታውጂታ እንዳራይ ኔኹ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸዮ እያን።

1. ሴሜዓላ	4. ሙፅድ
2. እምስታማ	5. ትውር ኔኻኽ
3. ፅንጎ አቻማ	

ምሳሌስ፡- ሴሜዓላ- ምርኬ ጌዋላ፣ ጉዝጎ ዋኽዓላ

2.3.2 ጋርቱ ንባብ

እምጥልት አይሊያኽ

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ እንት አዬብካሊ ኩስኻኛቴካማ አሳቦ እያን።

1. እንዴስ ስልዴስ እንዳራይ እርዳት-ስቲን?
2. ዋልቲንኩ አዬብካሊ እንዳርማሲይ እርዳት-ኛታኑ?

ዋልቲንኩ ያኹንኩ አሌሚቱስታ ዳኛው ጋው ሙሪኩ ስራስሪስ ፍትኽዪ ስፍሪ እላቲው አኽኞ ካንታኒ ኮራኮርስቱና፤ አይሎ አዜኑና። ጌርክዴስ እምጥላቺ ጋኩ ስራስሪስ አሌብካያስኩ አኽኞ ኩስኻኛና።

ውላዋጊ ጋጂስኩሳ ዋሌንካዋ ቴቤቤርኻዪካማ ጋኩ ስራስሪስ “ስፓርት ቲንስ” እስታውሳ ልኩ ኩታውሳ ኬቾ ቲሪት-ኻፀና። “እምጥልት አይሊያኽ” ናንውስታጊ ዋልቲኖ ሙሪኩሳ አቕ ኩስኻኛዪካማ ጌንዜቦ ኩፕፀና። ሚንቾ ጊዞ ካዓውሌስ ልቕ ጌርክስ ፋይዓውሳጊ ስፓርቱሳ ስዮ፤ ቻሞስታ ኩታዋ ዋኽት-ኻዪካማ ኬቾስ አፊኬብፀና። ያኽኻስኪላ ሙሪኩ አቕ ስፓርት ውዳጅቶ፤ ቲኖስታ፤ አርዳት-ኻጂ ይስኻዪ ንካማ አይሎ ዴስኑና።

ከ. ሲፋንኩ ካስካዋ ንባቦ ስፊታ ዪውኻስ ውን አኹኪ አሱ ኒካማ ፀፍስ ዙርዓን።

1. ሙሪኩ አቕ ስራስሪስ ፍትኽዪ ዋኽት-ኻፀና።
2. ስራስሪውሳ ፍትኽዪ ዋኽት-ኻፀኻስ ቲቢቢርኒ ፋይዓላ።
3. ስፓርት እርዳት-ኻጂስ ጃጊ ቲንስ ፋይዓላ።
4. ስራስሪ ልኩ ኩታዋ እንክራኑ ኬቾስ ያኻውሌስ ጋርት-ስያኽ።

2.3.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካስ ንባቡ ሰፊትስ ምስሌ ክኮ እያን።

1. ኮራኮርስቱና	4. ኩፕፀና
2. ቲሪትጃፀና	5. አይሎ
3. አሬኬብፀና	6. ይስጃጃፂ

ምሳሌ:- ኮራኮርስቱና- አሴቡና

ከ. ሲፋንኩ ካልካዋ ጋራ ፊሪስፂ ክይሊ ድንግርሳን።

“በ”

“ከ”

1. ዋሌን	በ. ካር
2. ኬችስ	ከ. ዴስኑና
3. ጌርክ	ኸ. ፕንፀና
4. ኩፕፀና	ሸ. እቺኩ
5. አዜኑና	ሰ. ጋርትስ

ኸ. ሲፍካማ ዲጉንኩ ዴብቴርትካዋ ንባብዴስ ክችክቼ ካሎ ጎሌልትካማ ዋክሳን።

1. አሌሚቱስታ ዳኛው ጋራ ሙሪዳ ስራስሪው -----እላ አክኹ ካንቱና።
2. ዋልቱን ሙሪኩላ አቆ ኩስጃጃፀካማ -----ኩፕፀና።
3. -----ስታ-----ዋልቱንያክ።

2.3.4 ኬሌቴፍጃፂካማ አንቤብጃ

በ. “እምፕልት አይልያክ” ናውሳ ንባብ ኬሌቴፍጃፂካማ አፊክትስታ ክችክቺስ ባኔ ባንቶ ቤናካዳ አንቤፓን።

ከ. ንባቡሳ ቸዋ አሳቦ ዴዴጃስ ጌሌሳን።

2.3.5 ፃፊጃ እስታ ሳዋሳው

በ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ጎሌልትካማ ዲብቴርቱሳ ናኺሴ ስፍሬ ዋክሳን።

ኸኒውላ፣ ውጂ፣ ይንፃ፣ ይንግስ፣ ጋሜ፣ ፅማሮ

1. ውጂ ይንፃዋ-----እሚኸ።
2. ማቕሾ ካታታ-----ኔክ ባኸ።
3. ይንፃ ልቡኔታ ውጂውላ -----ኔክዌኸ።
4. ውጂ ይንፃ -----ሴሜታላ።
5. -----ሙፅድስ እምስትኸ።
6. -----ውጂ እምስትኸ ሙፅድዴስ ፍሽትኸ።

ከ. ሲፍካማ ዜቤሬሬቕጂካማ ዲጉንኩሳ ዲብቴርትካዋ ቴርስትካማ ባፋን።

1. ሙፅድስ ውጂ ፍሽትኸ እምስትኸሳ ይንፃ
2. እምስትኸ ውጂ ሙፅድስ
3. ይንፃ ኸኒውላ ውጂ ሴሜታላ
4. ልቡኔታ ፅማሮ ኔክዌኸ ውጂውላ ይንፃ
5. ማቕሾ ጋሜ ኔክዌኸ ካታታ
6. ይንግስ ውጂ ይንፃዋ እሚኸ

ምሳሌ:- ይንፃ ሙፅድስ እምስትኸሳ ውጂ ፍሽትኸ።

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ዲብቴርቶ ሲፊን።

1. ትውር	4. ውጂ
2. እንኮኻላ	5. ይንግስ
3. ይንፃ	6. አዜንፃ

ምሳሌ:- ትውር ኔታ እንስ ዙርታኻኸ።

ሳዋሳው

ሸ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ቼዋ ካሎስታ ክፅልካዋ ኔዌልኻፃን።

ቴ.ቼ	ካል	ቼዋ ካል	ክፅሊ
1	ኔዋሊ	ኔዋ	-ሊ
2	ቡዚኒታ		
3	እዲዳ		
4	ቢሪስ		
5	ካልካ		
6	ፊሪሲው		
7	ሙፅድስ		

3.1 እምጥላንቲ ሶኬት

3.1.1 ቸኒትግስታ ዙሚግ

ፍያሊስታ ድኾሪ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ኬቸስ ኩስግግቴካማ ካልስ ዙርዓን።

1. ሴን ንግ እንዳር ንኒ?
2. ድኾሪውስታ ፍያሊው ትክም እንዳሪይ?

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ንባቡ ስፊትስ ውን አኹኪ አሉ ንግስ ዙርዓን።

1. ድኾሪስታ ፍያሊ ጉድካ አዌብካኸ።
2. ድኾሪው አድሪ ኃጂሶ ጉድኃ አንኬባኬባማ እማ።
3. ድኾሪ ፍያሊውሳ ኩስግኜ እንኮኸግስ ባይዳ እታማ አይሎ ታስስትኸ።
4. እጁቴና ፍያሌ ክርግዴስ ይጉዌኸ።

ኸ. «በ» ስራዳ ዝኩንኩ ካልካስ «ከ» ስራዳ ዲጉንኩ ን ክይካሊ ድንግርሳን።

በ

ከ

1. ውዳኒ

በ. ታቱኸኻ

2. ቤሌዝኻ

ከ. ድርባው ቐንዚ

3. ባሪ

ኸ. ላኼንትኻ

4. ስንክኻ

ሸ. እልስ አዜዝኻ

5. እልስ ግምኻ

ሰ. አሪ ኪዲስታው ስፍሪ

ሸ. ሲፋንኩ ካስካዎ ካልስ ዙርዓን።

1. ፍያሊስታ ድኸሪ ናውዳ ሴንዳ ቐዋ ታሪክዊኒ አጂይ? ካልስ እንቱ ክንትግንቲስ/ ክንትግንታስ ድቐዋን?

2. እንቶጂ እንዴስ ፍና ታቐኑሳ ሴኖ አኹኪ ጃን አቐዴስ ካሲኻስ ቤንኩ አፄብካስ ሴንስትካያን።

3.1.2 ኃርቱ ንባብ

ላኃ ዳድቴንስታ ምካይ

በ. ሲፋንኩ ካስካዎ እንት አዲስካሊ ኩስኻኛን፡፡

1. እንዴስ ስልዴስ እንዳራይ ካንቲን?
2. ስልዴስ ካንትስታንኩ አቕ እንዳራ ዌዌካማጊ?

ላኝ ዳድቴን አብራ ዳዶ እንዜኃኒስ ዳድዳ ቸካስኩክሳ ምካዮ ጉሻማጊ ምካዮ አግፁኻ! ንኸ፡፡

*** ሲፍዌታ አብራ እንዜኻታት አዌባ እንዳራ ኔውሳይ ዌጌሬ? ***

#አግፁኻ ኔኪ ይዌጂ፤ አግፁኻክ እስታው ኔኸ; አብራ እንዜኻታት አዌባ፡፡ አንዴስኪ ፅሌ ካሰንታ ምካይ ዌና ኃጂዳ ሲፋማ ጊኃማ ይንቱስ ካንቱና፡፡ አንጂ ጊዛይ ምካዮ ጉሻኹ ዳድቴኒ፤ «እንዳር ኬሼ እኖጂስ! ዌሬድስትንኸጋማ» ንኸ፡፡ አንዴስኪ አብራ እንዜኻታሽቲት ዳድቴና እንታ ኔኸ፤ «ኺኒሱሳ ባይዌ፤ ኺኒስታ ዲቢስ፤ እንዳር ኬሼ እኩስ ኒያኪ እንዳር ኬሼ እያስ ኔይ» ኔኸ እስቲ፡፡ /ያረጋል አለን፤ 2005፤ ኢዞፕኩ ሴንካ ናውዴስ ካፅስትኸ/

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዎ ኬቸስ ታኼካማ ቸኒቲኑ ንባቡ ስሬትስ ካልስ ዙርፃን፡፡

1. ኺኒሱሳ ባይዌ ኔኸ እንዳራይ?
2. አብራ እንዜኃሺንኩ ዳድቴን ውሻይ ካሳኑ?
3. ላኝ ዳድቴን ጅሬስቱኑ እንዳርማይ?
4. ትቡሳ ንብሬቶ ጉሻኻ እንዳር ቸግራሳይ ታምዌ?
5. እን ሴንዴስ እንዳራይ ክንቲን?

ኸ. ሲፋንኩሳ ካልካዎ ሴኖ አንቤብቱንዴስ ፋሌንጋ ምስሊ ኸይሊ ድንግርሳን፡፡

በ

ከ

1. ምካይ	በ. እምፕልታ
2. አግፅኻ	ከ. እንዜኃንቲ
3. አብራ	ኸ. ካኔ ኪውዊ
4. ዳድቴኒ	ሸ. ቤዴራማ ካንትኻ

3.1.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካስ ምስሌ ኽዮ እያን፡

1. ዳድቴን	4. ዌሬድስትንኽ	
2. ባይዔ	5. ቤሌዝኽ	
3. ዲቢስ	6. ቡያው	ምሳሌስ፡- ዳድቴን - እንዜኃንኩ

ከ. ሲፋንኩ ካልካስ ፊሪስዔ ኽዮ እያን፡

1. ካስኽ	4. ሚንኽ
2. ቼኬኔ	5. ፅሊ
3. እቱኻ	ምሳሌስ፡- ካስኽ - ይንቱኻ

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ጎሌልትካማ ናኺሲ ስፍሪዳ ዋኽዓን፡

ድኽሪ ምካዮ ቼኬኔ ባይዳ እጁቴና ሳኹዌ

1. አድሪ ድኽሪዳ አይሎ-----፡፡
2. ድኽሪ ፍያሊውሳ ኩስኼ እንኮኽኻስ-----እታማ አይሎ ታስስትኽ፡፡
3. -----ቲንታታ ድኽሪ ማራማርትኽ፡፡
4. ላኃ ዳድቴን----- አግፁና፡፡
5. ፍያሊውሳ-----ድኽሪው ላኺንዳ ስንክ፡፡

3.1.4 ኬሌቴፍኻማ አንቤብኻ

በ. “ላኃ ዳድቴንስታ ምካይ” ናውሳ ንባቦ ውላጊ ቴርስ ቴሮ ጂካማጊ ቤናኻዳ አሬኽትስታ ክኸክቺስ አንቤፓን፡፡

ከ. ንባቡሳ ቹዋ አሳቦ ዴዴኻስ ሴዛ ዲብቴርትዴስ ኽሳውሌስ ጌሌዓን፡፡

3.1.5 የፊኛ እስታ ሳዋሳው

በ. ታቂኑሳ አኹኪ ጃን አቕዴስ አኹኪ ክላንትካ አቕዴስ ሴኖ ካስቲካማ የፊኛስ ቤንኩ አዌብካስ አንቤብትካያን።

ከ. የፊኑ ሴንዴስ ቸዋ ታሪክ ዌንካ ፍሽትካማ የፋን።

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ዲብቴርቶ ሲራን።

ምሳሌስ፡- ፍያሊ

ፍያሊ ጃኑ ንሴሲያኽ።

1. ድኸሪ	4. ወፍቺ
2. አድሪ	5. ባሪ
3. ምግብ	6. ባይ

ሳዋሳው

ታክስቢ

ስም፡- ይዎት ዝኩክስኪያኝ እላቲውስ፣ እልስካንትስታውስኪያኝ፣ ካንትስታቲውስእቂየያኽክ አይኪ ካል ስም እስቲ። ምሳሌስ፡- ቲኾ፣ ፊሪሲ፣ አኹ፣ ካርጃ፣ አቂ፣ ታፊ፣ ዎንቤር ፣ እ.አ.ኮ

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ስምካ ያኹንኩሳ ካልካዋ ሺሻን።

1. ይንቱኝ	5. ዳድ
2. ምካይ	6. እንዜኛና
3. አግፁኝ	7. ክንታንቲ
4. አዌብ	8. ሜፃፍ

ምሳሌስ፡- ዳድ

ሸ. ላጅ ዳድቲንስታ ምካይ ናውዴስ ንባብዴስ ዋልታ ስምካ ፍሽትካማ የፋን።

ምሳሌስ፡- ምካይ

3.2 ላጃንቲ ሶኬት

3.2.1 ቸኒትኛስታ ዙሚኛ

ዊግሊስታ ቆራ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዎ ኬችስ ኩስኛጋን።

1. ዊግሊማ ቆራይ ብላፅካ ዪጌራን?

2. ዊግሊ እንዳራይ ኾዋ?

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዎ ቸኒቲኒዴስ ፋሌንጋ ዙርፃን።

1. ዊግሊ ቆራ ዋታ ናማይ አትሌልፅኹ?

2. እሺ አምፕዴስ እቱኽ እንዳር ምክንያታሲ?

3. ዊግሊ ቆራዋ ይት ባኩና ንኹ ዋታ ንኛሲ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸያሳ እያን።

1. ሜልክ

3. ሳቻማ

2. ኬፍፃማ

4. ኮይቲስ

ምሳሌ:- ሜልክ-ዪጌር፣ ግድ

3.2.2 ኃርቱ ንባብ

ሴንካ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ኬችስ ኩስኃኃን፡፡

1. አቕ ሴኖ እንክራኒስ ሴንሳንቲ እንዳር ንኃሊ ጄሜራው? ቸኒታንቲሳ እንዳራይ ናው?
2. ሚንች ጊዛይ ሴን ሴንስቱስ ያቕስታንኩ ንሴስካ አይ አይ?

ምንጊሱ ጊዝዳ አቕ ሴኖ ሴንስካማጊ ጊዞ ፊይዳ እሺና፡፡ እንስኪ ፍትኽናና፣ ዴስናና፣ ኃስኃዋኪላ ክንትኃና እሺና፡፡ ሴን ፆቴ፣ ድሜ፣ አብታሜስታ ድኼ ጐሌላውሌስ ውላ አቐጊ ክችክቻ ፍትኽዬ፡፡ አይማኖትኩ ታብልካ ስብኬትስ፣ ታብልካስታ ቸትካ እንክራዳ ኃጂሱ ኩስኃዳ ቴኬምሰትና፡፡

ሴንኩ ታሪክዌንካ ንሴስካ አቕስታ እሊኩ ዲብካጊ አኽኃስ ካላና፡፡ ሴንካ ሞራሎ ጁትኃዳና፡፡

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ንባቡ ስፊትስ ዙርዓን፡፡

1. ኽታዌን አቕ እንዳራ ዪዌካማጊ ጊዞ ፊይዳ እሺን?
2. ሴኑ ታሪክዌንካ ያኽኃስ ካላንኩ እንዳርካ እንዳርካይ?
3. ሚንች ጊዛይ ሴኑ ታሪክ ዌኒ ንሴስካ ያኻኑ እንዳርማይ?
4. ሚንች ጊዛይ ሴንካ ሴንሳንኩ ዋሺኒ ድሚዳ ዝኩንኩይ? ቸኒትኹ እንካናንኩሳ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸያሳ እያን።

1. ሴንስካማጊ
2. ድኸ
3. ፍትኸላ
4. ግትማ ጋቲው

3.2.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካስ ንባቡ ስፊትስ ምስሌ ኸዮ እያን።

1. ፍትኸላ
2. ፍንቲኒ
3. ምንጊሱ
4. ጁትጃፃና

ከ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ጎሌልትካማ ናኺሲ ስፍሪዳ ዋኸላካማ ፃፋን።

ሞራሎ ሴኖ ቹትካ

1. ምንጊሱ ጊዝዳ አቕ----- እንክርካማጊ ጊዞ ፊይፃና።
2. ታብልካስታ----- እንክሪዳስታ ኩስጃኒዳ ሴኖ ቴኬምስታና።
3. ሴንካ----- ጁትጃፃና።

3.2.4 ኬሌቴፍጃፃማ አንቤብኻ

በ. “ሴንካ” ናውሳ ንባቡ ውላጊ ባኔ ባንቶ ጂካማጊ ቤናኻዳ አፊኸትስታ ክቸክቺስ አንቤፓን።

ከ. ንባቡሳ ቹዋ አሳቦ ዴዴጃስ አንኩዋ ዲብቴርትዴስ ኸሳውሌስ ጌሌፃን።

3.2.5 ፃፊኻ

በ. ሲፋንኩሳ ፊዳልካ ቴኬሚስቲካማ ካልካዋ ሲራን።

ዊ ቹ እ ኸ ካ ስ ግ ራ ሺ ላ ም
ሚ ቻ ሊ ፍ ቢ ማ

ምሳሌ:- እላፍ

ከ. ሲፍካማ ዲጉንኩ ካልካስ ዴዴኻ ዴብቴርትካ ሲራን።

ጊዝ ንሴስካ ታሪክዌንካ ግትም

ምሳሌ:- ጊዞ እክድስ ቴኬምስትኻ ፋይዬ።

ኸ. ዊግሊውሳስታ ቁራውሳ ሴኖ ታክስትካማ ባፊኻስ ቤንኩ አዬብካስ አንቤብትካያን።

3.3 ሹኻንቲ ሶኼት

3.3.1 ቱኒትኻስታ ዙሚኻ

ይንዲስታ አንጉሪ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ እንት አዬብካሊ ኩስኻኃን።

1. ስልዴስ እንዳራይ እርዳትስቲን?
2. አንጉሪ እንዳር ስፍራዳይ ዝኮው? ይንዲሳ?

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ቱኒቲኑ ንባቡ ስፊትስ ፅምድስ ታኼካማ ካልስ ዙርዓን።

1. አይስታ አይ ውዳጅቱንኩ?
2. ድክቶ አሴብኹ አይ? ድክቶ አሴባማሳ እንዳራ ዌውኸ?
3. አሾኻዳ ክርኹ አይ?
4. ዒላ እንዳራይ ዌውትኹ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸያሳ እያን።

1. ውዳጅቱ	3. ላፍዬታ
2. ስፍሪሾ	4. ሬሲ

3.3.2 ጆርቱ ንባብ

ቲኹሪ ግልጌልስታ እል ካንታቲው አቂ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካ ኬሾስ ታኼካማ ኩስኻጋን

1. እንዴስ ስልዴስ እንዳርካ እንዳርካዋይ ካንቱን? እንዳራይ ዌዋን?
2. እል ካንታቲው አቂ አክኸካዋ ዋታ ዌዋማ ሺሺ?

ኸታዊኒ ዝቤንዳ ንሴስካዋ ታፍስ ዳሴሳማጊ ሺሽኻስ አቕስቱኸ እምፕል እል ካንታቲው አቂ እሺኾ። ጌርክዴስ እምፕላቺ ታፍስ ዳሴሳማ ሺሻታ ቲኹሪ ግልጌላሳ ዲግስካያና። እል ካንታቲው አቂ ዲጋይኹሳ ካዌናብጄ ዳሴሳውጃማ እንታ ንኾ። ቲኹሪ ያኼስ ዊግሊ ግልጌላ ማሊትኻታ ድቂዋ ካላያ። ያኹኒላ እን ንሴሲ ታይካውላ ጋዋኻ ቱዋቲታ ትንካኬ ዌፓን።

/ቴንኬኩን ዌራሳ ይንፂ ኬዋላ/

/ያረጋል አለነ፣ 2005፣ ኢዞፕኩ ሴንካ ናውዴስ ካፅስትኸ/

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካ ንባቡ ስፊትስ ዙርፃን።

1. እል ካንታቲው አቂ ቱንኬክፅኹ እንዳርሲ?
2. ሴናካዳ እል ካንታቲው አቂ እንዳርማሲ አቕስታው እሺኹ?
3. ዲጋይኹሳ ግልጌሎ ቲኹሪ ያኼስ ዊግሊ ማላካላያሱ ዋታ ያካኒ?
4. እል ካንታቲው አቂ ክቸክቺስ ማሉኽ እንዳራይ?

ኸ. ሲፍካማ ዲጉንኩ ካልካዋ ንባቡ ስፊትስ ቱዊ ኸዮ እያን።

1. ጋፅ
2. ማሊኛ
3. ድኹኛ
4. ካዊና ብጂ

3.3.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካስ ፊሪስዬ ኸዮ እያን።

1. እንዴውኛ
2. ትክ
3. ድክት
4. አሴባማ
5. ውታኺ

ምሳሌስ፡- ትክ - አንቕ

ከ. ሲፋንኩ ዲብቴርትካዳ ናኺሲ ስፍሪዳ ቱዋውሳ ካሎ ፋቴካማ ዋኸፃን።

1. -----አንጉሪሊ ውዳጅቶ ሜሴሬታ።
2. ይንዊስታ አንጉሪ እንክራኒስ ባኑሳ ጊዞ-----ፊይፀና።
3. ዛኻ ታራታ-----ዛኬርቴ፤ እምፕልዳ እንጅኩዌታ ዒኒስ።
4. ይንዊ አኸካዳ አሲኪ-----ፅሌላ እጄ ካላላ።

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ምሳሌ ኸዮ እያን።

1. ሺሽኛስ
2. ዳሴሳው
3. አንቴሌቕስትኛ
4. ግልጌላ
5. ኸታዊኒ

3.3.4 ኬሌቴፍኻማ አንቤብኻ

በቁጥሩ ግልጽነት እል ካንታቲው አቂ፣ ናውሳ ንባቦ ውላጊ ቴርስ ቴሮ ጂካማጊ ቤናካዳ አፊክትስታ ክችክቺስ አንቤፓን።

ከ. ንባቡሳ ቸዋ አሳቦ ዴዴኻስ አንኩዋ ዲብቴርትዴስ ክሳውሌስ ጌሌፃን።

3.3.5 ዓፊኻ አስታ ሳዋሳው

በ. እንቶጂሱ ክንቲ ጃናዴስ ዝኩንኩሳ ዲብካ ካንቲካማ ዋልታ ካልካዋ ዓፊካማ አዪብካስ አንቤብትካዖን።

ምሳሌስ፡- ዎንቤር

ከ. አጉይዳ ዓፊንኩሳ ካልካዋ ቴኬምስቲካማ ዲብቴርቶ ሲራን።

ምሳሌስ፡- ክንታንታ ዎንቤርዳ እንጅኩዌ።

ኸ. ታቸኑሳ ሴኖ ኬችስ ኬችስ ታኼካማ ዓፊኻስ ቤንኩ አዪብካስ አንቤብትካዖን።

ሳዋሳው

ሸ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ቸዋ ካሎስታ ክፅልካዋ ኔዌልኻፃን።

ቴ.ቹ	ካል	ቸዋ ካል	ክፅሊ
1	ታይካ	ታይ	-ካ
2	ዝቤንዳ		
3	ጃንዴስ		
4	አባልካ		
5	ኬውኻስ		

ሰ. አጉዊዳ ኔዌልኻስ አግዲንኩስ ቸዋ ካልካስ ዲብቴርቶ ሲራን።

ምሳሌስ፡- ታይ = ሊሊታጂሱ ታይ ዋይስትኸ።

4.1 እምጥላንቲ ሶኬት

4.1.1 ቸኒትግስታ ዙሚግ

ጊዜ ትክም

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ እንት አዲስካሊ ኩስግጋን፡፡

1. ስልዴስ ካንቴኑ እንዳሪይ?
2. ውኻ ሳታስ ክንቲግና ትያኑ? ፍያኑሳ ?

ከ. ሲፋንኩ ካስካዋ ቸኒቲኑሳ ንባቦ ስፊታ ዌውግስ ካልስ ዙርዓን፡፡

1. ድኽትስ ቸዋ ምክንያት እንዳሪይ?
2. ሚንቸ ጊዛይ ሳቶ ቱስቲስ ቴኬምስትናቲኑ እንዳርማይ?
3. ሳቱሳ ትክሞ ጉድጋ ያቕናያሱ እንዳር ምክንያታሊ?
4. ቱግባሮ ሳትስ አኮሜቸግስ አንዳራ ዓዉግ ፋይዌ?

ኸ. እንዴስ ሲፍካማ ዲጉንኩሳ ካስካዋ ዕምድስ ታኽካማ ካሊትግጋን፡፡

1. ውኻ ሳታዴስ ውኻ ሳታሳ ኸስታይ ክንቲ ግናዳ እሽቴኑ?
2. ክንቲ ግናዴስ ካታኒ ግንዳ ዋላካሳ ሳቶ ዒኒስታን?
3. ግን አቕ አጌዝግስ ውኻ ሳቶይ ድዌኑ?
4. ዋልቴንኩ አዲስካሊ እንክርግስ ሳቶ ድዌናማ? ዋላካ?

4.1.2 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ቸኒትች ንባብዴስ ፋንኩ ካልካስ ቱዊ ክያሳ እያን።

1. ባይል	4. ትኩት
2. ድፅኛ	5. ምክንያት
3. ቴኬስታቲው	6. ጊዝ

ምሳሌ:- ባይል - ዴስ

ከ. ሲፋንኩ ካልካዋ ኃው ፊሪስዊ ክይሊ ድንግርሳን።

በ	ከ
1. ጊዞ ድፅኛ	በ. እክዳ ጋቲታ
2. አብት	ከ. እንፃክስትኛስ
3. እክድስ	ኸ. ጊዞ ቴኬምስትኛ
4. እንፃካ ጋቲታ	ሸ. ውንትስ
5. ግምትስ	ሰ. ድክት

ኸ. ሲፋንኩሳ ካልካ ጎሌሌትካማ ናኺሴ ስፍራ ዋክፃን።

ድክትዴስ ባይል እክድ አብትያክ ድክቶ ጊዞ ቴኬምስቲ

1. ጊዝ አይሎ ቴኬማው-----።
2. ሚንኻካ አኝ -----ቱስቲስ ቴኬምስታላ።
3. ጊዞ ቴኬምስትኛኒ -----አይሎ ዜሬኝቲኒያክ።
4. ጊዞ ቱስቲስ ቴኬምስታውላ ይጉኛ-----ያጌ።
5. ጎሌዝ ክንታንቲ ጊዞ እክድስ-----።

4.1.3 ኃርቱ ንባባ

እንፅኺስ ዳላውሳ ጊዞ ሜዴባውላ ባይኛ

በ. ሲፍኹሳ ካሴ አዌብካሊ አብራ ኩስኛትካማ አሳቦ እያን፡፡

1. እምፕል እንፅኺስ ዳላው ጊዝ ሜዴብስታውላ ይጉኒ ያጋው ችግር እንዳሪይ?

ዋሺኒኪ ቴግባር ጊዞ ፋያውያኽ፡፡ ጊዞ ካዳቲው ቴግባር እላኪያኽ፡፡ እምፕል ቴግባር ካፅኝስ ካላው ጊዝ ዴሜካ እሊኩ ቴግባርካዴስ ሌጌስኝስ አኹኪ ዴዴኛትኝስ ካላውያኽ፡፡ እንሳ አይሎ ሳሴር ያኹኽሳ ውንቶ ቼሜትኹ አቲኛ አኹኪ ቴግባር ካዳውሳ ጊዞ አሴልኹ አቲኛ፤ ትኩቶ ይኹአቲኛ ጊዞ ቴኬምስትኛስ ፅንጋኺያኽ፡፡ እምፕል ቴግባርስታ ቴግባርስ ያኻው ጊዝ ሜቴንኃውላ ይጉው ምክንያት እንዳርይ? እምፕል አቂ እንፃክስትኛስ ፋያውስ እንፅኺስ ኬርት ዝኩኽሳ ጊዝ ሜቴናሳ ሜዴባው ምክንያት ሚንችያኽ፡፡ ምሳሊስ ዴሱ እንፃካ፤ ሻኼ አቲኛ፤ ዳላውሳ ጊዞ ሜቴንኹ አቲኛ፤ እክዳ ጋቲታ እንፃክስትኛ...እኢኮ ምክንያትካኽ፡፡

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ንባቡ ስፊትስ ካልስ ዙርፃን፡፡

1. ጊዞ ካዳቲው ቴግባር ዝኮማ?

2. እንፅኺስ ዳላውሳ ጊዞ ሜዴባኩሌስ ባይኛ እንዳር ችግራሳ ያጌ?

3. እንፅኺስ ጊዞ ሜቴናማ ሜዴብኛ ትክም እንዳሪ?

4. ጊዞ ቴኬምስትኛስ ፅንጋኻ ያኻው እንዳሪ?

5. እንፅኺ ፋያውሳ ጊዝ ሜቴናሳ ሜዳባውላ ይጉኹ ምክንያትካ እንዳርካ እንዳርካይ?

ኸ. ሲፋንኩ ንባብዴስ ፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸዮ እያን፡፡

1. ሳሴር

3. ሻኻጋው

2. ኬርት

4. ቴግባር

4.1.4 ኬሌቴፍኛፃማ አንቤብኛ

በ. “እንፅኺስ ዳላውሳ ጊዞ ሜዴባውላ ባይኛ” ናውሳ ንባቦ ቴርስ ቴሮ ድምፆ ኬፍዒካማ አፊክትስታ ክችክችትስ አንቤፓን፡፡

ከ. ንባቡሳ ቹዋ አሳቦ ሹኻ ዲብቴርትስ ባፊካማ ጌሌፃን፡፡

ኸ. ንባብዴስ ስምካ ያኹንኩሳ ካልካ ፍሻን፡፡

ምሳሊ፡- ጊዝ

4.1.5 የፊኛ እስታ ሳዋሳው

በ. ክንትግንቲ አንቤባያኒ ቹኒትኛስ ፋይግንኩሳ ቴርት ምልካትካ ቴኬምስቲካማ ዲብቴርቶ የፋን።

ከ. ምሳሊስ ስፊታስ ሲፋንኩሳ ካልካዋ ቴኬምስቲካማ ዲብቴርቶ የፋን።

1. እንፅኸ	4. ፅንጋኸ
2. ጊዝ	5. አኬድኛ
3. ክንቲ ጃና	6. ሜዴብኛ

ምሳሊስ፡- ፋይግንኩሳ ዲብካዋ ዋኽፅኛስ እንፅኸ ፋይዬ።

ሳዋሳው

ታክስዒ

ግስ፡- ዒዌ፣ አኸኔ እስታ እንኩኸቶ ጌሌግንኩ ውላጊ ካልካ ግስ እስታና። ምሳሊስ ታስኾ፣ የፊኾ፣ ጊኾካ፣ ኩካ፣ ካትኾ፣ ያኹካ፣ ዒኒስትኾ፣ እ.አ.ኮ

ኸ. ሲፋንኩሳ ዲብቴርትካ ትኩትስ አንቤብትካማ ግስካዋ ፍሽትካማ የፋን።

1. ቴሌቪድን ንባሮ አግፅኛስ ቴኬሜ።
2. አጋሉ ሞባይሎ ጀውካ።
3. ፊዲዎኖ ቹኒትኛስ ንባር አግስቱ።
4. ክንታንትካ ጃን እንፅኛስ እንግክስትካ። ምሳሊስ፡- ቴኬሜ

ሸ. ሲፋንኩሳ ግስካዋ ቴኬምስትኛስ ዲብቴርቶ ሲራን።

1. የፋካ	4. የንኩዒኾ
2. ኹካ	5. አግፁካ
3. ቲንታያ	6. ድኹታያላ
- ምሳሊስ፡- ሊሊታ ታፌ የንኩዒኾ።

4.2 ላጃንቲ ሶኬት

4.2.1 ቺኒትኛስታ ዙሚኛ

ላጃ አዌብካ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዎ እንትኩ አዌብካሊ ኩስኛኛቴካማ አሳቦ እያን።

1. እንትኩ አዌብካሊ አብራ እንዳራ እንዳራ ዌውታን?
2. እንቶጂሱሳ ጊዞ ቤንኻዊካማ ቴኬምስቴናማ እንዳርማስ እንዳርማስ ኒካማ?

ከ. ሲፋንኩ ካስካስ ቺኒቲኩሳ ንባቦ ስራ ዌውኛስ ካልስ ዙርዓን።

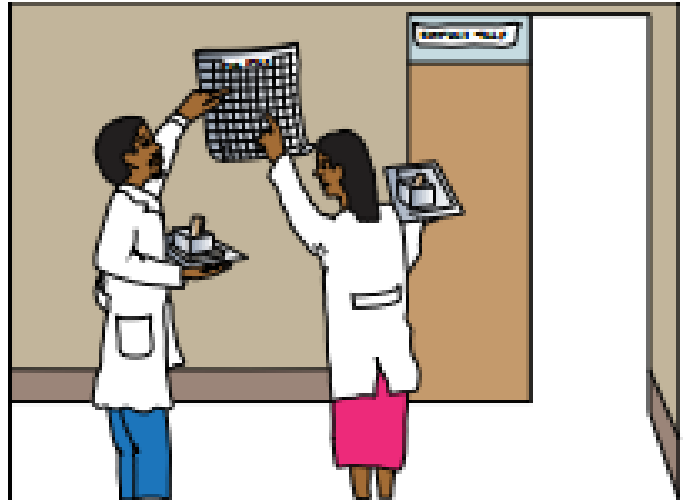
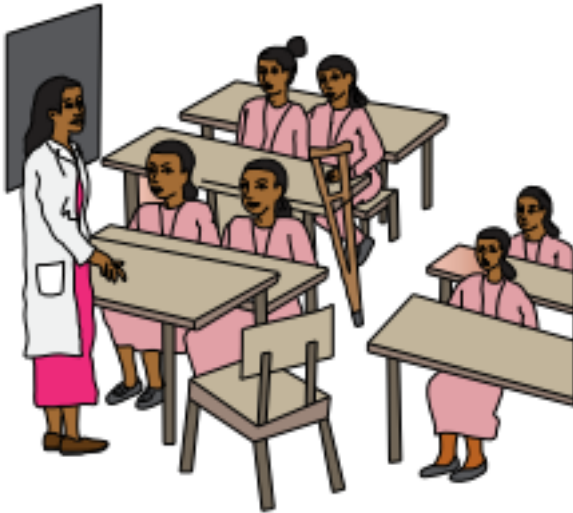
1. ቢሳማስታ ሳራ አይሎ እንካንኃኑ ምክንያት እንዳሪ?
2. ቢሳማስታ ሳራ ኃውሳ ጊዞ እንዳርማስ እንዳርማስ ንካማይ ቤንኛፁኑ?
3. ሳራስታ ቢሳማ ሚዲቢኒ ክንቲዴስ ይጉኛስ ካላኑ ዋትኃይ?
4. ሳራስታ ቢሳማ አይሎ ዴስኑኑውስታ ሺሌምስቱኑ እንዳርማይ?

ኸ. ሲፋንኩ ቺኒትኛ ንባብዴስ ፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸያሳ እያን።

1. ዊኒስኛ
2. አላፊ
3. ዋይሚ
4. እቕዌማ

4.2.2 ሃርቱ ንባብ

ጎቤዝ ክንትፃንትካ

በ. እንሳ ካሴ ኩስግኚስ እንቱሳ አሳቦ እያን።

1. ጎቤዝ ክንትፃንቲ እስታው እንዳራ እንዳራ ዌዋዊ?

ጊዙሳ እክዶ ፍሽካማ ዌዊውሳ ጉስዌ ቱርሴካማ እንፃክስታንኩ ክንትፃንትካ ሃኩ ክንታንትካስ ፋይስታውሳ አቕቶ እምፃና። ጌርኩሳ፣ ሶኼቱሳስታ አሜትሻሱሳ ክንቱ ጉድጋ ቤንጃዌካማ እንፅኼ ቤዴራ ሲፊስ አኮሜቻና።

እንሱ አኺኒስ እንፅኼ አኬድካማ እንፃክስታንኩ አክግስ፣ ክንታንትካዴስኪላ ክብሮስታ እንካንስትኹ አግፃና። ውቴት ዌንካኪላ ያኻና፣ ሃርትስ አምንጃኹ ባይሪ ዴሜኬ፣ እሊኩ ክንትፃንትካስ ምሳላ ያኻና።

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ንባቡ ስፊትስ ካልስ ዙርፃን።

1. ክብሮስታ እንካንስትኹ ክንታንትካዴስ አግፃንኩ ክንትፃንትካ ዋታኮንኩዊ?

2. ክንታንትካስ ዳሌ አቕቶ እያንኩ ክንትፃንትካ ዋሺንካይ?

3. ክንትፃንትካ ሃርትስ አምንጃኛኑ እንዳራ ዌዋኒ?

4. አኬዳማ እንፃክስትግ ክንትፃንትካው ቱግባር ይባቺማ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ንባቡ ስፊትስ ምስሌ ኸዮ እያን።

1. ቴርስካማ	3. ፋይስታውሳ
2. ፍሽካማ	4. ጉድጋ

4.2.3 ኬሌቴፍኻማ አንቤብኻ

በ. እንዴስ ፍና አንቤብቱ “ጎቤዝካ ክንትባንትካ” ናውሳ ንባቡ ውላጊ ክንታንትካ ቴርስ ቴር ጂካማጊ ቤናኻዳ ድምፆ ኬፍሂካማ አንቤፓን።

ከ. ንባቡሳ ቸዋ አሳቦ ዴዴኻስ ጌሌፃን።

4.2.4 ፃፊኻ

በ. ሲፋንኩሳ ዜቤፊፊቕኸንኩ ዲብቴርትካዋ ክችስትካማ ፃፋን።

1. ክንትባንቲ ኬቤርስቴ ጎቤዝ
2. ፋይዬ ክንታንትካስ ጊዝ ቢንሳኑ
3. ክንታንትካ ዙርፃና ጎቤዝካ ካሲስታኒ
4. ዋይሜ ጉዶ ክንታንታካ ቢኒሳንኩ ያግፃኒ ዴስናና።

ምሳሊስ፡- ጎቤዝ ክንትባንቲ ኬቤርስቴ።

ከ. ሲፋንኩሳ ካልካዋ ቴኬምስቲካማ ዲብቴርቶ ፃፋን።

1. ፍታኒ	4. እምፕላንቲ
2. ቢኒስኻ	5. ክንታንትካ
3. ክንትባንቲ	6. ቤዴራ ሲፊ

ምሳሊስ፡- ፍታኒ ታምባማጊ አኸኻስ ቢኒስኻ ፋይዬ።

ኸ. ክንትባንቲ አንቤባያኒ ቸኒቲካማ ዲብቴርትካ ፃፋን።

4.2.5 ሳዋሳው

ታክስዒ

ጉሺኩ ካልካ፡- እምጥል ኮንኪ እሊው ኮንኪዴስ ካልካዋ ካፃማ ቴኬምስትኛ ካስት ጉሽትኛ እስቴ። ካልካኪሊ ጉሺኩ ካልካ እስታና። አሌምዳ ዝኩንኩ ኮንክካዴስ ጉሽታውሌስ ኃሬ ካሉኽ እምጥል ኮንኪ እላ።

ምሳሊስ፡- አውኂ ኮንካኻዳ እሊው ኮንኪዴስ ጉሺስ ይንቴካማ ቴኬማንኩ ካልካዋ ካንትንስ፣ ሬዴዎን፣ ቴሌቪደን፣ ኮት፣ ጃኬት፣ ኮምፒውተር እ.አ.ኮ

በ. አውኂ ኮንኪ ጉሽትኛስ ቴኬምስታኩሳ ስምካዋ ዓፋን?

ምሳሊስ፡- ሬዴዎን

ከ. ሲፋንኩ ካልካ ክቻዴስ ስምካዋስታ ግስካዋ ሺሽቴካማ ዓፋን።

1. ዋሌን	6. ዓፋኝ
2. ብስኾ	7. ክንቲ
3. ዝቕኾ	8. አድሪ
4. አቲሪ	9. ካስኾ
5. ሹምቢ	10. ይንቱኝ

ምሳሊስ፡- ስም - ዋሌን

ግስ - ብስኾ

ኸ. እንዴስ ሲፍዒካማ እንቶጂ ታቐንኩሳ ፅካ ፅካ ስምካስታ ግስካ ያኹንኩሳ ካልካዋ ኬቸስ ታኼካማ ዓፋን።

ሸ. አጉዲ ዓፊንኩ ስምካዋስታ ግስካዋ ቴኬምስቲካማ ሹኝ ሹኝ ዲብቴርቶ ኃርትስ ሲራን።

4.3 ሹኻንቲ ሶኬት

4.3.1 ቸኒትኛስታ ዙሚኛ

ጊዝ ዎርክሮክ

በ. ሲፋውሳ ካሴ እንት አዲስአበባ አብራ ኩስኛጋን፡፡

1. ጊዝ ዎርክሮክ እስታው ዋታኻኒ?

ከ. ቸኒቲኑሳ ንባቦ ስራ ዪውኛስ ሲፋንኩሳ ካስካዋ ካልስ ዙርዓን፡፡

1. ጊዙ ትክም እንዳርማ እንዳርማይ?

2. ጊዞ ቱስቲስ ቱኬምስትናቲንታ ፅጋኻ ያኻንኩ ዲብካ እንዳርካይ ?

3. እንፅኼ እንዳክስትኑንዴስ ፋሌንጋ ጋማጋምኛ እንዳርሲ ቱኬሜ?

4. ጊዞ ቱስቲስ ቱኬምስታውላ ይጉኛ እንዳራይ ሲፍዪ?

ኸ. ሲፋንኩስ ካል ኩፕካስ ቸኒቲኑ ንባቡ ስፊትስ ምስሌ ኸዮ እያን፡፡

1. እንፅኼ ዎሴንኛ

4. ዌሴኸኹ ባይኛ

2. ውሳኒዳ ታምብኛ

5. ቤዴራ ሲፊ

3. ጊዞ ቤንኻፅኛ

6. ትኩቶ እይኛ

ምሳሌ:- እንፅኼ ዎሴንኛ - እንፅኼ አኬድኛ

ሸ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ቸዋ ካሎስታ ክፅሌ ኔዌልኛዓን፡፡

1. ዎንቤርስ	4. ጊዝስ
2. ቲሪፒዚዳ	5. ቺፅኛዳ
3. አጋሉው	6. እያማጊ

ምሳሌ:- ዎንቤርስ:-

ዎንቤር - ስ

4.3.2 ጃርቱ ንባብ

ጎቤዝ አለሙ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ አዌብካሊ አብራ ኩስኛኛቴካማ ዙርዓን፡፡

1. ጎቤዝ ክንታንቲ እስታው ዋታኮው ክንታንቲ?
2. እንቶጂ ጎቤዝካ ክንታንትካ ያኽኛስ እንዳራ ዌውኛ ማንዲስቴ?

አለሙ ግምብስ ጌዴፍስታማ እንዜኃው አካላ ዳንጉዊ ክንታንቲያኽ፡፡ ሺውሳ ጊዞ ጉድኃ ቴኬምስቴ፡፡ ክንቲዴስ ፋሌንጋ አኮሜቻኩሳ እንፅኽካዋ ጊዝስ ቤንኛዓማ ቤዴራ ሲፊስ እንዋኽስቴ፡፡ አለሙ ክንቲስኪላ ጎቤዝያኽ፡፡

ሳናይት አለሙ ዝኸዋው ሙሪዳ ዝኪቲ እንፃኻኽ። ፍታኒው ጊዝ ታምቡስ እምፕልዳ ዒኒሳና፡
: እምፕላቺ ሳናይት “ዋታ ታኻታይ ጎቤዝ ታኹኽ” ኔታ አለሙዋ ካስቲኹ። አለሙኪ፣ “ጊዙሳ
ቴኬምስትኛኝ አቐኻ አኽኻስዎኽ” ናማ ዙርዓይኹ።

ከ. ንባቡ ስፊትስ ሲፋንኩሳ ካስካዋ ካልስ ዙርዓን።

1. ሳናይት አለሙዋ እንዳራ ኔታይ ካስቴኹ?
2. አለሙ ሳናይትውስ ካሲስ እንዳራ ናማ ዙርዓይኹ?
3. አለሙ ክንቲ ጃናዴስ ዙራማ ዋትኃይ እንፅኹ እንፃኽስታው?
4. አካላ ዳንጉዊ ያኽኻ ጎቤዝ ክንታንቲ ያኽኻዴስ ይጉዌማ? ምክንያትሳ?

4.3.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካዋ ኃው ምስሊ ኸይሊ ድንግርሳን።

በ	ከ
1. ጊዝስ	በ. ኩሚቺ
2. ቤዴራ ሲፊስ	ከ. ቴርስ
3. ጎቤዝ	ኸ. ጄራ
4. እንፃኻ	ሸ. ሳትስ

ከ. ሲፋንኩ ካልካዋ ኃው ፊሪስዒ ኸይሊ ድንግርሳን።

በ	ከ
1. ጎቤዝ	በ. ዋኸ
2. እንዜኃው	ከ. ሴኔፍ
3. ዳንጉዊ	ኸ. ቲሬው
4. አቐኻ	ሸ. ኃሬ ካላማ
5. ጌዴፍስታማ	ሰ. አቋያላ

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ጎሌልትካማ ናኺሲ ስፍሪዳ ዋክባን።

ዝኪት ዊኒሳና አለሙ ጉድጓ ጎቤዝ ቱስቲስ

1. ኺውሳ ጊዞ -----ቲኪምስቲ።
2. ፍታኒው ጊዝ ታምቡስ እምፕልዳ-----።
3. -----ክንቲስ ጎቤዝያክ።
4. ሳናይት አለሙ ዝኮው ሙሪዳ -----እንባካክ።
5. ጎቤዝ ክንታንቲ ጊዞ -----ቲኪምስቲ።

4.3.4 ኬሌቲፍኛዓማ አንቤብኛ

- በ. “ጎቤዝ አለሙ” ናውሳ ንባቦ ቱርስ ቱሮ ድምፆ ኬፍዊካማ አፊክትስታ ክቸክቸትስ አንቤፓን።
- ከ. ንባቡሳ ቹዋ አሳቦ ዴዴኛስ ሹካ ዲብቲርትዴስ ክሳቲውስ ባፊካማ ጌሌባን።
- ኸ. ንባባካዳ ዝኩንኩሳ ስምካስታ ግስካ ያኹንኩሳ ካልካዋ ባፊካማ ቤንዳ አንቤፓን።

4.3.5 ባፊኛ እስታ ሳዋሳው

በ. ሲፋንኩሳ ካልካዋ ቲኪምስትኛስ ዲብቲርቶ ባፋን።

1. ጎቤዝ	5. ፍሽኽ
2. ክንታንቲ	6. እያና
3. ክንትባንቲ	7. ዌዋንትካ
4. አኬዳማ	8. ዊኒስኛ

ምሳሌስ፡- አስቲር ጎቤዛ ክንታንታክ።

ከ. እንቶጂሱሳ ጊዝ ቲኪምስትኛጃሳ ካንትኹስ ቱርት ምልካትካዋ ቲኪምስትኛስ ሴዛ ዲብቲርትካዴስ እንባያሱሳ ባፊካማ ቤንኩ አዌብካስ አንቤብትካያን።

ሳዋሳው

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ምሳሊ ስፊታስ ቸዋ ካሎስታ ክፅሌ ኔዌልትካማ ፃፋን።

1. ስምሊ	4. ዱሊስ
2. ሙሉጂ	5. ጃንዴስ
3. ካንካ	6. ክምካው

ምሳሊስ፡- ስምሊ

ቸዋ ካል - ስም

ክፅሊ - ሊ

ሸ. ታቹንኩሳ ዋልታ ዋልታ ስምካዋስታ ግስካዋ ጃርትስ ፃፋን።

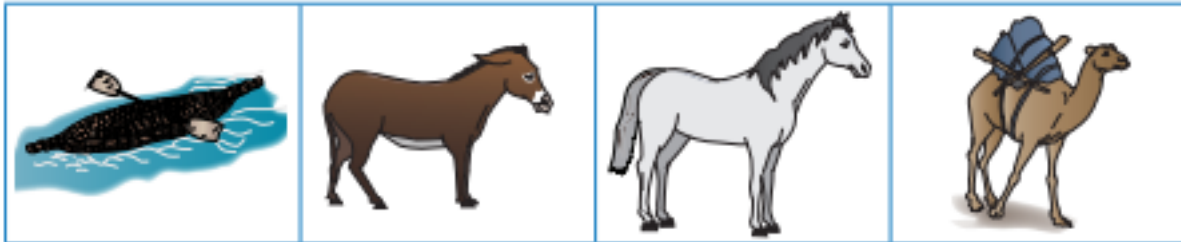
ምሳሊስ፡- ስም፡- ዱሊ፣ ቢሪ

ግስ፡- ካትኾ፣ ፃፋኝ

5.1 እምጥላንቲ ሶኬት

5.1.1 ቸኒትታላት ዙሚታ

ባይልኩ እንዴታታላት

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ እንት አዲስካሊ ኩስታቲካማ ዙርግን፡፡

1. ስልዴስ ካንትታንኩ እንዳርካይ?
2. እንዴታታላት እንዳርማስ ቴኬማን?

ከ. ሲፋንኩ ካስካዋ ቸኒቲኩን ንባቦ ሰፊታ ዌውታስ ካልስ ዙርግን፡፡

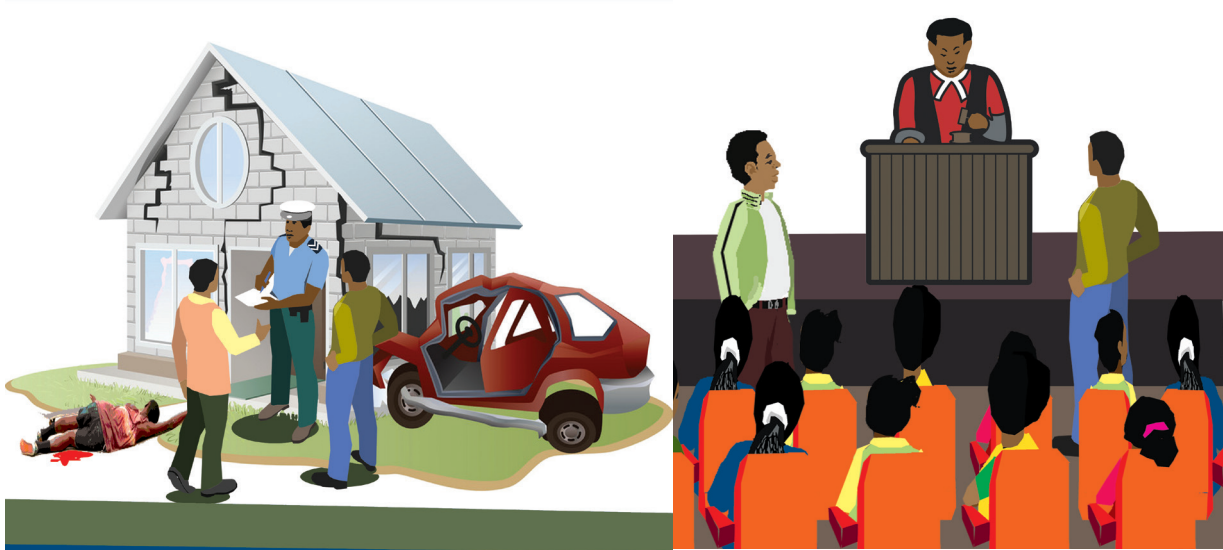
1. ባይልኩ እንዴታታላት እስታንኩ እንዳርካ እንዳርካይ?
2. እንዴታታላት እምጥል ስፍሪዴስ እሊውሾ ካፃኑ እንዳራይ?
3. ቤሬኸዳ እንዴታታላት አክኸ ቻኒታስ አገላገልታት ግሜላ ታኸኸ እንዳርማይ?
4. እንዴታታላት ቴኬምስትናው ምክንያት እንዳራይ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቸኒቲኩ ንባቡ ስፊትስ ኸዮ እያን፡፡

1. ስፍሪዴስ	4. እንዴታታላት
2. ቴኬማን	5. አሬክትስ
3. ማቸካማ	6. ቤሬኸ

5.1.2 ጃርቱ ንባብ

ሾፌር ኪዲስትኸ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ እንት አዌብካሊ አብራ ኩስታላትካማ ካልስ አሳቦ እያን፡፡

1. ማኪናው ኬሴት ታምባው እንዳር ምክንያታሉ?
2. ዙራሙሪዳ ኬሴታው እንዳርማ ያካኒ?

ሾፌር ኬቴማካዳ ማኪናዋ እሽቱስ ፍሬን እንጋናኒ ዳድዴስ ፋማ እምፕሎ ጃኖ ፌሬስዓማ ጃንዳ እሽኹሳ እምፕሎ ሾማጊሌ ኩካ፡፡ እሊዉ እምፕል አቂዳ ዴማካ አካሉ ዳንጉት ኬሴትሰትኸ፡፡ ሾፌሩሳ እላፎ ማኪናው ምስታዊቲ ላኼንፀካ ፡፡ ክልክስ ሼቤርስትኸ፡፡ ክልክዳ ታምቡክ ፓሊስስ ሾፌሮ እግስ እሜታ ክሶ ካልስ ዲጉሱና፡፡ ሾፌርኪላ እምስትኸ፡፡

ዊዛሩ ፋላጉሽ” እንዳራ ዊውናኒ ኬሼ?” ንካማ ፓሊሶ ካሲና፡፡ ፓሊስኪ ፒፕስታ ኬሴትስ ጉዲስቱንኩ አቕ አኪም ጃና ካስካማ ማራማርስትካማ ጉዳቱ ሜቴንስታ ክርኹ ምክንያት ንባር እምስታማ ፍርድ ጃና ዲግሳን፡፡ ፍርድ ጃናኪላ ምርማሪውሳ ንባሮ ካንትታስ ሾፌሮ አቂዉሳ ይዎቶ ድፅኹስታ አካሉ ዳንጉዊስኹ አክታስ ድፅኹስ ሜቴንስ ኪዲስታታ ናማ ፌሬድታስ ስሪ ጃና ቶማ እንዌውስቱካ፡፡

ከ. ሲፋንኮሳ ካስካዋ ንባቡ ስፊትስ ውን አኹኪ አሱ ኒካማ ዙርዓን።

1. ሹማጊሊ ክርኹ ዳባዳብስታማኸ።
2. ሾፌሩሳ እላፎ ማኪናው ምስታዊቲ ላኸንፅኸ።
3. ክርኹ ሹማጊሊዴስ ይጉዎ ታምብኹ ኬሴት እላ።
4. ሾፌር ስሪ ጃና ቶማ እንዴውስቱኻ።
5. ማኪናው ኬሴት ታምባኒ ዙራሙሪ ክልኸስ ሼቤርስትኸ።

5.1.3 ካልካ

በ. ሲፋንኮሳ ካልካዋ ኃው ምስሊ ኸይሊ ድንግርሳን።

<u>በ</u>	<u>ከ</u>
1. እንጋናኒ	በ. ኬርታማ
2. ሹማጊሊ	ከ. እንዘርናንቲ
3. ዳድዴስ ፋማ	ኸ. ማኪና እሽታው
4. ንብሬት	ሸ. አዜዝስታላናኒ
5. ማኪና	ሰ. አፌቤሸስትኸ
6. ኬሴት	ሸ. ድሚስ ኬፍንኸ
7. ሼቤርስትኸ	ለ. ጉዳት
8. ሾፌር	ረ. አብት

ከ. ሲፋንኮሳ ካልካዋ ፊሪስዬ ኸይሊ ድንግርሳን።

<u>በ</u>	<u>ከ</u>
1. ሹማጊሊ	በ. ባይስትኸ
2. እሜታ	ከ. ሼሌምስትኻ

3. እንዴውስትኾ	ኸ. ዎታት
4. ካልስ	ሸ. ባይባታ
5. ኪዲስትቻ	ሰ. ፀፍስ

ኸ. ሲፋንኩሳ ካልካዋ ጎሌልትካማ ናኺሲ ስፍሪዳ ዋኽባን።

ኬሴት	ፖሊስ	ምስታዊቲ	ፍሬን
-----	-----	-------	-----

1. ሾፌር ማኪናዋ እሽቱስ -----እንጋንኾ።
2. -----ሾፎሩሳ እላፎ ሌኼንፀኻ።
3. ማኪናው -----አቆ ኩኻ።
4. ክልኽዳ ታምብኹ -----ሾፌሮ እግሾ ታምፅኾ።

5.1.4 ኬሴቴፍቻባማ አንቤብቻ

በ. “ሾፌር ኪዲስትኾ” ናውሳ ንባቦ ውላጊ ባኔ ባንቶ ጂካማጊ ድምፆ ኬፍዲካማ አሬኽትስታ ክችክችትስ አንቤፓን።

ከ. ንባቡሳ ቸዋ አሳቦ ዴዴቫስ ባፊካማ ጌሌባን።

5.1.5 ባፊቻ እስታ ሳዋሳው

በ. እንቱ ሙሪዳ አግስታንኩ ባይልኩ እንዜቻትቻፅካ እንዳርካ እንዳርካይ? እንዳርሲ ቱኬማን? ባፊካማ ቤንኩ አዪብካስ አንቤብትካያን።

ከ. ዜቤሬሬቕቕኽሳ ዲብቴርቶ ፋይባንኩሳ ቱርት ምልኻትካዋ ፋይስታው ስፍሪዳ ሚዲካማ ክችስቴካማ ባፋን።

ምሳሌ:- እንክራንቲ ታምብኾ አዝማሪ ጉሪኃስ

እንክራንቲ አዝማሪ ጉሪኃስ ታምብኾ።

1. ጎቤዝ እንካኔ ክንታንቱ
2. ዲኒስቴ ኹሉ ቺፋ ክንታንታ ጎቤዛ

3. አፍክትስ ከብዌና እንዴትነት ዲያኮን
4. ናካ ዴይማ ቲንቱካ ዎታታ
5. ካትኮ ጄራ ዴይማ ሻሊ

ሳዋሳው

ታክስ

ስማ ጊሊሊ:- ስማ ጊሊሊ እስታንቲ ስምዳ ዴይማክስትሳማጊ ስሙሳ አይኔቶ፣ ሜቴኖ፣ ባይሬ፣ አኪኔ፣ እ.አ.ኮ ጊሊሊንቲ ካልካክ፡፡ ምሳሊ ሃርኪ፣ ፋቲ፣ ሊጊሊሊ፣ ዴይማ፣ ቡዚ፣ ሴኔፍ፣ ኩሚቲ፣ እሳን፣ እ.አ.ኮ

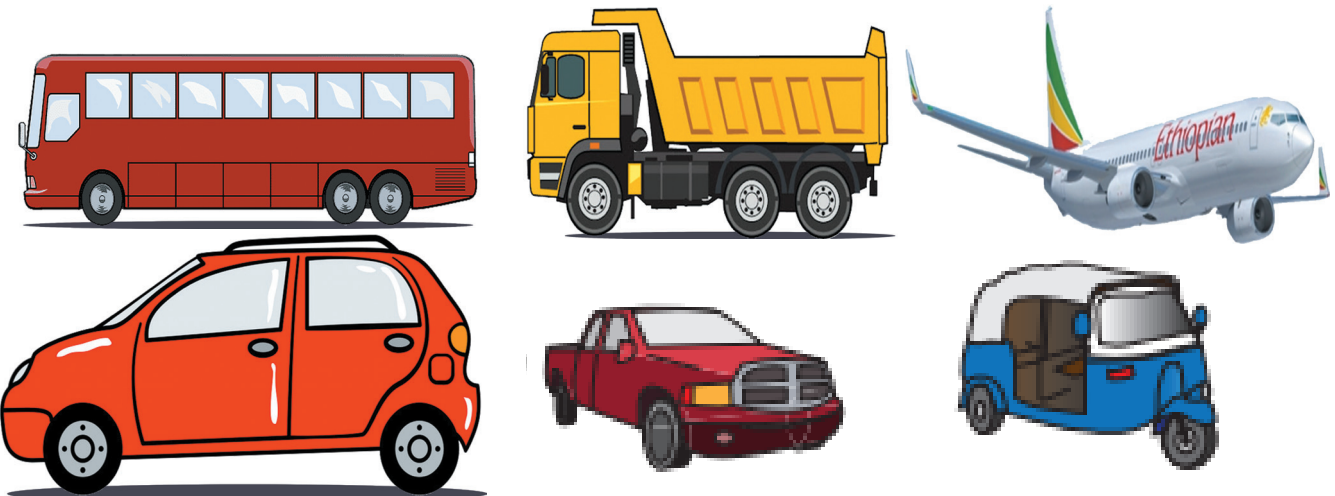
ኸ. ሲፋንቲ ዲብቴርትካካዴስ ምሳሊ ስፊታስ ስማ ጊሊሊ ሺሽቴካማ ፍሻን፡፡

1. አጋሉ ኩሚቲ ክንታንቲያክ፡፡
2. ዘገዬ ሊጊሊሊ ክንቲባንቲያክ፡፡
3. ጎቤዛ ክንታንታ ሺሊምስቴኮ፡፡
4. ሴኔፍ ክንታንቲ ሻን እንፅካሳ እንሻክስታላ፡፡

ምሳሊስ:- አጋሉ ኩሚቲ ክንታንቲያክ፡፡ ስማ ጊሊሊ- ኩሚቲ

5.2.1 ቱንቲካስታ ዙሚካ

ዝቤንኮ እንዴትነት

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ እንት አፄብካሊ ኩስግግቴካማ ዙርዓን።

1. ማኪናዋ ታቼካማ እንዳርማሲ እንዴታው?
2. ማኪና እንዳርማ እንዳርማስ ቴኬሜ?

ከ. ሲፋንኩ ካስካዋ ቸኒቲኑ ንባቡ ሰፊትስ ፅምድስ ታኼካማ ካልስ ዙርዓን።

1. ባይልኩስታ ዝቤንኩ እንዴታትግፅካ እንዳርማሲ ሊሊትጋኑ?
2. ቸዋ ቸዋ እስታንኩ ዝቤንኩ እንዴታትግፅካ እንዳርካ እንዳርካይ?
3. ዋዳ ኬቴምዳይ ሜንቸ ኬቴሙ አውቶቢስ አግሰታው?
4. ኬቴምዳ 4-11 አቕ ቻኒግስ አገላገላው ማኪና ዋሺኒ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸዶሳ እደን።

1. ግን አቕ	3. እቕስቲ
2. ጋቢና	4. ቻኒግ

5.2.2 ጋርቱ ንባብ

ማኪናውሳ ኬሴቶ ሜኬትግ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ እንት አፄብካሊ አብራ ኩስግግቴካማ አሳቦ እደን።

1. ማኪናው ኬሴት ዋትጋይ ታምባው?
2. ማኪናውሳ ኬሴቶ ዋፄውናና ሜኬትኔ?

ማኪናውሳ ከሴቶ ሜኬትነት እንዳርማ ዌውስትነት እይስቱ? ሾፌርካ ትራፊክኩሳ ምልካትነቱ ከቤርዕነት እይስቱ። ሊሊት ንኹ አኼኒስ ትራፊኩ ሚንቸት ዝኩክ ስፍርካዳ ኬቴማካዳ ትሙርሙሪ ዳድዳ ልቡናማ እሽቲነት ፋይዔ።

ኬቴማካዳ አቸ ማንዱንኩ ልኩቴንካኩ ዳድካ ግቢስታንታ አኼኒ አሜቸነትነት ፋይዔ። እንዴስ ድምክናኪ ጉዲስቱንኩስታ አቤሌሽነትነት ዳድካዋ ክቸስነት፣ ልኩቴን ኬዋኩሉሳ ዳድካዋ ኬሌምስ ዳድሳማ ቴርስነትነት ቴኬምስትነት ፋይዔ። ልኩቴንኪሳ ዳዶ ዓንጌካሾስ እሚካማ እንዴትነትነት ታምባውሳ ከሴቶ ኔኬትነት ካሊስቱ። እኒኃኒ ዋክትኃኒ ማኪናውሳ ከሴቶ ሜኬትነት ካሊሲቱ።

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ንባቡ ስፊትነት ካልስ ዙርዓን?

1. ማኪናው ከሴት እንዳር ምክንያታሲ ታምብነት ካላው ?
2. አቤሌሽነትነት ማኪናው ዳድካ ዋታኮውሳ ጉዳቶይ ታምዓን?
3. ማኪናው ከሴትነት ጉዲስታንኩ አጂይ?
4. ሾፌርካዴስስታ ልኩቴንዴስ እንዳርማይ ማንዲስቱ?
5. እንቶጂሱ ዙራሙሪዳ ማኪናው ከሴትነት ምክንያትነት ያካና ኔንኩሳ ጌሌዓን?

5.2.3 ካልካ

በ. ዲብቴርታካዳ ዳድስቱንኩ ካልካስ ኃውሳ ቱዊ ክያሳ እያን።

1. ሾፌርካ ልኩቴኖ ቤዴርካማ ፊያንታ ዌውነት ፋይዔ።
2. ማኪናው ዳድስ ልቡስ እንዴትነት ኬሴትነት ታምዔ።
3. ትራፊኩ ዴክቱሳ እጐ ኬቤርዕነት ኬሴትነት ታምዓላ።
4. ኬቴማካዳ ማኪናው ልቡዓማ እሽቲነት ፋይዔ።
5. ልኩቴን ኬዋንኩሳ ዳድካ ኬሌምስ ዳድዕነት ፋይዔ።

ከ. ሲፋንኩ ካስካዋ ኃው ፊሪስዒ ኸይሊ ዳንግርላን።

በ	ከ
1. ልኩቴን	በ. እጎ ፊሬስፅኛ
2. እጎ ኬቤርፅኛ	ከ. ምስልካ
3. ክችስኛ	ኸ. ማቼካማ እንዴኃንኩ
4. ሊሊትካ	ሸ. አቤሌሽኛ
5. ቲርስኛ	ሰ. ፊሬስፅኛ

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ጎሌልትካማ ናኺሊ ስፍራዳ ዋኸዓን።

አብርቱ	ናካ	ቤንዳ	ኬሴት	ታያዋ
------	----	-----	-----	-----

1. አበበ -----ሳቄኸ።
2. ማኪናው -----አቆ ኩካ።
3. ግባር-----ዋይኸ።
4. ክንቲ ጃና -----ካንስ።
5. ልክና-----ቲንቱካ።

5.2.4 ኬሴቱፍኛዓማ አንቤብኛ

በ. “ማኪናውሳ ኬሴቶ ሜኬትኛ” ናውሳ ንባቦ ውላጊ ባኔ ባንቶ ጂካማጊ ድምፆ
ኬፍዒካማ አፊኸትስስታ ክችክችትስ አንቤፓን።

ከ. ንባቡሳ ቸዋ አሳቦ ዴዴኛስ ዓፊካማ ጌሌዓን።

ኸ. ንባባካዴስ ስምካ ያኹንኩሳ ካልካዋ ሺሽቲካማ ዓፋን።
ምሳሊስ ፡- ማኪና፣ ትራፊክ

5.2.5 የፊቻ እስታ ሳዋሳው

በ. ሲፋንኩ ዜጤሬሬቸንኩሳ ዲብቴርትካዋ ምሳሊ ስፊታስ ክቸስቲካማ የፋን፡፡

1. እንግክስትካያ ጃን እንፅካሳ ክንታንትካ
2. የርኪ ሳንክዳ የፊኾ ክንትግንታ
3. አንቤብኾ አየናው ሜግፎ
4. ቸምቡካ አኾ ይዋንስ
5. አቡኔ አይኃ ቲንቱካ ኬቴምዴስ

ምሳሊስ፡- ክንታንትካ ጃን እንፅካሳ እንግክስትካያ፡፡

ሳዋሳው

ከ. ሲፋንኩሳ ስማ ጌሌፅካዋ ቴኬምስቲካማ ዲብቴርቶ የፋን፡፡

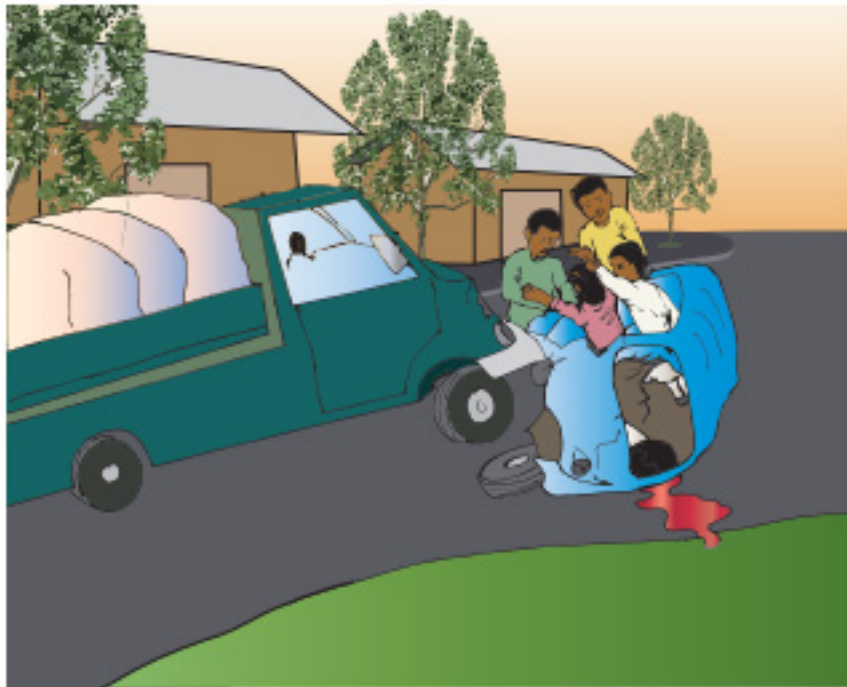
1. ፋቺ	4. ኩሚቺ
2. ቡዚ	5. ሞኝ
3. ጌሪቲ	

ኸ. ማኪናውሳ ኬሴቶ ሜኬትጃስ ዪውስታውሳ ትንካኬ ፋይስታውሳ ቴርት ምልካታሳ ቴኬምስቲካማ የፊቻ ለንኩ አዪብካስ አንቤብትካያን፡፡

5.3 ሹካንቲ ሶኬት

5.3.1 ቺኒትታላላ ዙሚታ

ንጉሴስታ ክለሚ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካ እንት አዲስአሊ ኩስታታላላ ዙሚታ፡፡

1. ማኪናው ዳድስ እንዘታላላ እንዳራ ዌውኒ ማንዲሰታው?
2. ማኪናው ዳድዳ እጎ ኬቤርግውላ እንዴታላላ እንዳራ ታምዌ?

ከ. ሲፋንኩ ካስካዋ ቺኒቲኑ ንባቡ ስሬቴስ ውን አኹኪ አሱ ኒካማ ዙሚታ፡፡

1. ንጉሴስታ ክለሚ ላጃሴንካክ፡፡
2. ንጉሴስታ ክለሚ ዊኒሳኑኪ እንክራኑኪ እምፕልዳክ፡፡
3. ንጉሴስታ ክለሚ ካሱኑ ካስዳክ፡፡
4. ችኔቱ ማኪና ንጉሴስታ ክለሚ ጋቹካ፡፡

ክ. ሲፋንኮ ካልካስ ቱዊ ክያሳ እያን።

1. ናቕትዳ	4. ጌቤል
2. ትመርመራ	5. ፌሬስሞ
3. ኬርታማ	6. ታክሲስ

5.3.2 ጋርቱ ንባብ

ትራፊክ ፖሊስ

በ. ሲፋንኮ ካስካዋ አዲስካሊ አብራ ኩሰኛታታሪያ ካልስ ዙርሳን።

1. ሚስኪሊኒ ዳድ እስታው ዎታኮው ዳዳ?
2. ልኩቲኒው ዳድ ንኛ እንዳር ንኒ?

ሚስኪሊኒ ዳድዳ ትራፊክ ኬሴት ሜንቸ ጊዛይ ታምቤ እሼኾ። ኹግሮ ክይካስ ማኪናስታ ልኩቲኒ አቂ ሚንቸውዳ ሳትዳ ስግላ፤ ምሳክዳስታ ፅክራ ላጅ ሳታዳ ትራፊክ ፖሊስ ሜዴብስትካማ ጌርክ ቺፋ ሲፍኛጅና።

እምፕላቺ ስግላ ማኪናውስታ ልኩቲኒው ሚንቸት ምክንያትስ እንዝኒ ቺጊርሂ ያካ እሼኾ።
: ትራፊክ ፖሊስ አምሳሉ ሚስኪሊኒ ዳድዳ ቲሬማ ፊት፤ ቲሪት፤ ናውሳ ታፍ ምልካታሳ

ካንትዓማጊ ማኪንካዋ ቱርትስ ፌደሬይሽንታ ዌውኻ፡ ትራፊክ ፖሊሳ ፋንታንሽ ኪላ ዴሜካ ስራስሪውሳ፣ ክንታንትካውሳ፣ ሹማጌሉሳስታ ዳግዳግካውሳ ዴክቶ ማንዲጃስ ሚሚ፣ አቡሽ፣ አባ፣ እማ ኔታ ታፎ እምቴታጊ ልኩቲኒው ዳድስ ፌደንታ አገዝትኹ፡፡ ትራፊኩኪ ፖሊስካ ችግር ታምብጃዴስ ፍና ሹፌርካስስታ ልኩቴንካስ ትራፊኩሳ እጎስታ ዴንቦ ክንትፁና፡፡ እንሳ ዌዋኒ ፍና ታምባው እሺኹ ኬሴት ኔኬትኹ፡፡

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ንባቡ ስፊትስ ውን አኹኪ አሱ ኒካማ ፁፍስ ዙርዓን፡፡

1. ልኩቲኒው ዳድ ንጃ ማኪና እንዜጃታው ዳድ ንጃዎኽ፡፡
2. ልኩቴንስታ ማኪና እጎ ማንዴካማ እንዘጃንታ ዌዋው ትራፊክ ፖሊስዎኽ፡፡
3. ልኩቴን ቴንኬክስትካማጊ እንዜጃኒ ማኪናው ኬሴት ኔኬታማጊ ካሴ፡፡
4. ልኩቴን ማኪናውሳ ዳዶ ኬዋኑ ፉቺ ኬሌም ስንክስትኹስዎኽ፡፡

ኸ. ሲፋንኩ ካስካዋ ንባቡ ስፊትስ ፅምድስ ታኼካማ ካልስ ዙርዓን፡፡

1. ልኩቲኒው ዳድስታ ማኪናው ዳድ ሊሊት እንዳርማይ?
2. ልኩቴንስታ ማኪና ሚንቻኒ እንዳራ ዌውጃ ማንዲስቴ?
3. ልኩቴንስታ ማኪና ሚንቻኑ ጊዝ ዋኒ ዋኒ?
4. ማኪናውሳ ዳድዳ ችግር ታምባኒ እንዳራ ዌውጃ ማንዲስቴ?
5. ትራፊኩሳ እጎ ኬቤርፅጃ እንዳርማስ ቴኬሜ?

5.3.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩስ ካልካስ ምስሌ ኸዮ እዎን፡፡

1. ምልካት	4. ፌደሬይሽንታ
2. ጌርክ ቺፋ	5. ዳግዳግካ
3. ማንዲጃስ	6. እግ

ምሳሌስ፡- ምልካት - ትኩሚ

ከ. ሲፋንኩ ካልካስ ፊሪስዬ ክዮ እያን፡፡

1. ስራስሪ

5. እማ

2. ሚስኪሊኒ ዳድ

6. ልኩስ

3. ሚንቸ

7. ፍንዳ

4. ቲሬማ

ምሳሌ:- ስራስሪ - ሹማጌል

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ጎሌልትካማ ናኪሴ ስፍራ ዋክፃን፡፡

ትራፊክ ፖሊስ

ኬሴትስ

ሚስኪሊኒ

ሜሌኸታማ

1. አቅሳስታ ዳዱሳ ዴክቶ ማንዲፃው አቅ-----እስቴ

2. ላጅ ዳድ ኬውኸኸ ስፍራ-----እስቴ፡፡

3. ትራፊኩ ፖሊስ ልኩቴኖ ማኪናዴስ ፊያንታ ታፍስ-----ካንትዬ፡፡

4. ሚንቸካ አቅ ማኪናው -----ጅውሳ ይዎቶ አታና፡፡

5.3.4 ኬሴቴፍቻፃማ አንቤብኻ

በ. “ትራፊክ ፖሊስካ” ናውሳ ንባቦ ውላጊ ቴርስ ቴሮ ድምፆ ኬፍዒካማ አንቤፓን፡፡

ከ. ንባቡሳ ቸዋ አሳቦ ሴዛ ዲብቴርትዴስ ክሳውሌስ ዴዲኻስ ፃፊካማ ጌሌፃን፡፡

ኸ. ማኪናውዳ ዳድዳ ፊያኻስ ቼጌርስታንኩ ዋታኮንኩዊ አቅይ? ካልስ ድቁን፡፡

5.3.5 ፃፊኻ እስታ ሳዋሳው

በ. ትራፊክኩሳ እግካዋ ካንትኸስ ታቂኑሳጊ አሳቦ ቴርት ምልክታሳ ቴኬምስቲካማ

ፃፊኻስ ቤንኩ አዪብካስ አንቤብትካያን፡፡

ከ. ዜቤሬቕቸንኩሳ ዲብቴርትካዋ ምሳሊ ስፊታስ ክቸስትካማ ባፋን።

1. ክንትዬ ዳዱሳ እጎ ትራፊክ ፖሊስ
2. ልኩቴን እንዴታት ቱስቴ ባንጌኻሾስ
3. ዳዶ ማኪናውሳ ትንካኪስያኽ ኬውናው
4. ኬቤርፅኛ እጎ ትራፊኩሳ ፋይዔ
5. ማኪናዋ ልቡዓማ እሽቲኛ ሾፌር ዝኮ

ምሳሊስ፡- ትራፊክ ፖሊስ ዳዱሳ እጎ ክንትዬ።

ሳዋሳው

ኸ. ሲፋንኩ ዲብቴትካዴስ ምሳሊ ስፊታስ ስማ ጌሌፅካ ዳድሳን።

1. ናካርሲ ድኪ ቕንዚያኽ።	5. ፅባብ ጃን ዝኩኒስ አሜቻላ።
2. ሚንቸካ አቕ ኩፔካ።	6. ጎቤዝ ውታድሪ አጌሮ ማንዴ።
3. ኸሳንቲ አቕ ጌቤልሾ ካስኾ።	7. ዶዔ ድሜ ሱሬ ጄውካ።
4. ፅላ ጄራ ቲንቱካ።	

ምሳሊስ፡- ናካርሲ ድኪ ቕንዚያኽ። ስማ ጌሊዒ - ድኪ

6.1 እምጥላንቲ ሶኬት

6.1.1 ቸኒትግስታ ዙሚግ

ጄርካዋ ሌጌፅክሎ አይኔትካ

በ. ሲፋውሳ ካሴ እንት አዲስካሊ ኬችስ ኩስግትካማ ካልስ አሳቦ እያን።

1. እንቶጂስኩ ቸታብልካ እንቶጂሶ እንዳራ እንዳራ ዌታንታይ ፋያኑ? ዌታንታሳ?

ከ. ሲፋንኩ ካስካዋ ቸኒቲኑ ንባብ ስፊታስ ኬችስ ታኬካማ ካልስ ዙርዓን።

1. እንቶጂስኩዊ ቸዋ ታብል እንቶጂሶ እንዳራ እንዳራ ዌታካማ ሌጌዒ እንካንታኑ?

2. ዋታኩዋንኩ ቸዋ ታብልካይ ጄርካስ ሻኬቲንኩዊ?

3. እንቶጂስኩዊ ቸዋ ታብል አጉዊዳ ዛራዛርስቱንኩ ሴልካዴስ ዋሺኒ ሴልዳይ ሜዴብስታኑ? ዋሺኒ ሴሊ ኬሻው ኩስግጃን?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ኬችስ ኩስግጃቱካማ ምሳሊ ስፊታስ ቱዊ ኸያሳ እያን።

1. ሻኸጋው

4. ቸኔክሳ

2. ዌዋጊቢቲ

5. ፍሹኑ

3. ኪስስታንቲ

ምሳሊስ፡- ሻኸጋው - አሳባ ጋው፣ ቸኔክስታቲው

6.1.2 ጃርቱ ንባብ

ሜላፍ ጃናስኩ እግካ

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ እንት አዲስካሊ ኩስጃጃቴካማ ካልስ ዙርዓን።

1. ስልዳ ካንትስታው እንዳሪይ?

2. ሜላፍ ጃናዳ ዌውጃ ማንዲስታቲው እንዳር እንዳራይ?

ክንታንትካ፣ ቤናኻዳ ክንቴኑ ክንቲ ይቢቺ ዳለቲውያኽ። ቤናኻዳ ክንቴኑ ክንቲዴስ ድምክና ሊሊትቸንኩሳ ሜላፍካዋ አንቤብትካማጊ እንት-አቕታሳ ሌጌፅጃ እይስቴ። ፊቲ ጊዝዳ ሜላፍ ጃና ቱጃስ ቴኬማንኩ ሜላፍካዋ ፋቴካማ አንቤብጃስታ ቤናኻዳ ክንቲኑሳ ክንቴ ኽሱኽሳ አድርፅጃ ፋይዌ። ሜላፍ ጃና ትያኒስ ኩዌ ሜላፍ ጃናውሳ እጎ አቕጃስታ ኬብርፅጃ ዝኩ።

ሜላፍ ጃና ትያኒስ ቤዴርትካማ ማሊጃ ዝኪንኩ ሜላፍ ጃናኩ እግካ ክቻዴስ ቸዋ ቸዋ ያኹንኩሳ ድኹንስ። ቢዲሪኪ ኮቢዴስስታ ታክስዒ ዴብቴርዴስ ይጉዋ እሊውሳ ዲቦ እሜማ ቱጃ ካሊስታላ፤ እሊው ጃሹላ ድምፆ እንኩዋኽዌኑላስ አንቤብጃ ዝኩ። እሊኩ አንቤባንትካሊ አብኖ እሚጃኪ ያኻ ሞባይልስ ዲብስጃጃ ክላ ካሊስታላኽ። ሞባይሎኪ ኮያማጊ እሊኩሳ አንቤብታንትካዋ ቱክቶ ካፃቲታ ድምፆ እንኩኽፃቲታ ልምጃ ግዴኽ። ትክላሊስ፣ ሜላፍ ጃና ትይካማ ፍይኒምባ ኺስታ እሊኩ አንቤባንትካውሳ ቱክቶ ዳዴኻውሳ ልቕልቕቴ ዌውጃኪ ያኻ ድምፆ እንኩዋኽፅጃ ሜላፍ ጃናሱ እግ ካላካላው ያኽኹ ቤዴርትካማ ማሊጃ ፋይዌ።

ከ. ሲፋንኩሳ ካልካዋ ንባቡ ስፊትስ ኬችስ ኩስኻጃቴካማ ውን አኹኪ አሱ ኒካማ ካልስ ዙርዓን።

1. ክንቲ ጃናሱሳ እጎ ኬቤርፅኻ ፋይዓላ።
2. ክንቲ ጉድጋ ፔሜትፅኻስ ሜዓፍ ጃና ቱዋማ አንቤብኻ ፋይዔ።
3. ሜዓፍ ጃና ቱስቱስ ኮቤስታ ታክስዔ ይባቹ እሚኻ ፋይዔ።
4. ሜዓፍ ጃናዳ ድምፆ ኬፍዓማ አንቤብኻ ካሊስቱ።
5. ሜዓፍ ጃናዳ ያኻማ አዔብካሊ እንክርኻ ካሊስታዌኻ።

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ንባቡ ስፊትስ ኸዩ እያን።

1. ዳላቲውያኽ	3. ኬቤርፅኻ
2. እግካ	4. እርዳቲ

6.1.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካዋ ኃው ፊሪስዒ ኸይሊ ድንግርሳን።

<u>በ</u>	<u>ከ</u>
1. እንካንስታና	በ. ዳላውያኽ
2. አምንስታና	ከ. ኻኸርስትኻ
3. ዳላቲውያኽ	ኸ. ፍችስታና
4. ኬቤርስትኻ	ኸ. ዓሚስኻ
5. ዓንኩስኻ	ሰ. ካዳና
6. ዳቄርስትኻ	ሸ. ክብሮ አቲኻ

ከ. ሲፋንኩ ካልካዋ ጎሌልትካማ ናኺሲ ስፍሪዳ ዋኸዓን።

አንቤብኻ	ቕጥንኻ	ሜዓፍጃና	ኬቤርፅኻ
-------	------	-------	-------

1. ክላንትካዎ -----ቴኬማው ባይልያክ።
2. -----ቱዋማ አንቤባማ ክንታንቲ ጎቤዝ ያኼ።
3. አንቤባንኩ ክንታንትካ አዌክስታቲንታ -----ፋይዔ።
4. ሜዓፍ ጃናሱሳ እጎ -----እይስቴ።
5. ሊሊትኹንኩ ሜዓፍካዎ -----አቕቶ አድርዔ።

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ምሳሊ ስፊታስ አስሜምኃውሳ ቱዊ ክያሳ እያን።

1. ሾፌንኛ	4. ማንዲስቴ
2. አድርፅኛ	5. አብኖ
3. ልቡናማ	6. ፅንኩት

ምሳሊስ፡- ሾፌንኛ - ሴይፅኛ፣ ልምኛ

6.1.4 ኬሌቴፍኛግማ አንቤብኛ

በ. “ሜዓፍ ጃናስኩ እግካ” ናውሳ ንባቦ ባኔ ባንቶ ድምፆ ኬፍዒካማ አፊክትስታ ክቸክቸትስ አንቤፓን።

ከ. ንባብዴስ እርዳትስቲኑሳ ቸዋ አሳቦ ዴዴኛስ ካልስ ጌሌዓን።

6.1.5 ዓፊኛ

በ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ጎሌልትካማ ናኺሊ ስፍሪዳ ዋክሂካማ ዓፋን።

ክንትዓንቲ አንቤብኛ ኬቤርዔ ሜዓፍኛናዳ እጎ አዜዝስቴ

1. ሮቤል ክንትዓንትካ-----።
2. አስቴር----- አፊቤሻላ።
3. -----ክንታንትካዎ ኩስኛፅኸ።
4. ፍካዱ ቸታብልስ-----።

5. ክንቲ ጃናሱሳ -----ኬቤርፅጃ ግድያኸ።

6. ሜፃፍ ጃና ቱዋማ -----ቲኬሜ።

ታክስዒ

ቲርት ምልካታ፡- ቲርት ምልካትካ ፀፍ ጊዛይ ፃፊስትኹ ፀፍ ዋኽ አሳቦ ፌያፊይጃታ ቲኬማንኩ ምልካትካኸ። ምሳሊስ እምፕል ትኩሚ (.)፣ ላጅ ትኩሚ(፡)፣ ኒዒሊ ባይ(፣)፣ ካሲ ምልካታ(?)፣ ሴዛ ትኩሚ(፡፡) እ.አ.ኮ

ከ. ሲፋንኩ ካልካስ ቲርት ምልካታሳጊ ቲኪምስቲካማ ዲብቴርቶ ሲራን።

1. ሜፃፍ

4. ፃንኩት

2. እግ

5. ታክስዒ

3. ፃሚ

ምሳሊስ፡- ሜፃፍ አቕቶ አግፅጃስ ቲኬሜ።

ኸ. “ሜፃፍ ጃናስኩ እግካ” ናውዴስ ንባብዴስ ቹዋ ካልካዋ ፃፋን።

ምሳሊስ፡- እግ

6.2 ላጅንቲ ሶኼት

6.2.1 ቹኒትጃስታ ዙሚጃ

አባ ክሳንቲ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ እንት አዲስካሊ ኩስታቴካማ ካልስ ዙርፃን፡፡

1. ስልዴስ እንዳራይ እርዳትስቴን?
2. አቕ ኩስታቴካማ እንዳራ ይዋረ?

ከ. ሲፋንኩ ካስካስ ቸኒቲቲ ንባብ ስፊትስ ፅምድስ ታኼካማ ካልስ ዙርፃን፡፡

1. ክንታንትካ ጉድ ምግባር ፅንታሳ ሳያንታ ኩስታቴካማ ሌጌፅ ቱግባር አዊይ?
2. ጉዳ ጋው ምግባር ዝኩክሳ አቕ እምፕልታቕ ዋትጃይ ካንታኑ?
3. እምፕል አቕ ጉድ ምግባር ፅንታ ዝኩኒ እንዳር ትክማሳይ አግዪ?
4. ክሳንትካ አቕ ኩስታቴካማ ኩስታ ዋትጃይ ቱኬማው?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ምሳሊ ስፊታስ ቱዊ ክያሳ እያን፡፡

1. ዙሚኒስ
2. ይሴን
3. ፅዊስቲካማ
4. ጌሌፀና
5. ዳዴክስታ

ምሳሊስ፡- ዙሚኒስ - ዲብሲኒስ

6.2.2 ጃርቱ ንባብ

እማዋ፣ ዜሩስታ ሸቱ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ፅምድስ ኩስጃጃቴካማ ካልስ ዙርዓን።

1. ስሎ ካንቲካማ ስልዴስ እንዳራይ እርዳትሰቲን?
2. እንትኩ አዬብካሊ አብርታ ታኼካማ እንዳራ እንዳራ ዪውታን?

እምጥል ጌዬሩ ሙሪዳ አብራ ሌጌሱንኩዊ ሹኻ ዋልቱን ይሪ እሺና። ኃጂኪ እማዋ፣ ዜሩስታ ሸቱ እስታና። ሹኻጊ ጅ-ድማ ክንቲስ ታምባኒ አብርቱ ክንቲጃና ቱና።

እማዋስታ ዜሩ ጃዋ ታብልስ አዜዝሰታና፤ እንፅኼኪላ ጅ-አክማስ አጌዛና። ክንቲጃናዴስኪ ይጎላ፤ ይጉጃ ግድ ያኹኒላ ፌኬድፅካማ ይጎና። ሸቱ ኩዪ ጃታብልስ አዜዝስታላ። እንፅኼኪላ አጌዛላ። ክንቲጃና ካሳው እካናውላኽ። እምጥላኒ እምጥላኒኪ ዳድዴስ አሱ ምክንያታስ ዙራውጂ፡

እማዋስታ ዜሩ ክንቲጃና ካሳኒስኪ ያኻ ዙራኒስ ዳድዳ ሚንቾ ስኻላ ። ሳትስ ታምባካማ ክንታና፤ ዙርካማኪ ጃታብሎ አኾ ችምቢጃስታ ክምካዋ ማንዲጃስ አጌዛና። ክምካዋ ማንዲጃስኪ ጅውዴስ ታፍዴስ አንቤባኑ ሜዓፍ ድሳላ። እክዶ ፍሽካማኪላ አብርቱ ዒኒሳና። ክማኒኪ ጃን እንፅኻሳ እንግኽስታኑሌስ ኹራላ። ጃታብልዴስ ድምክኒስ ሙሪኩ አቕስጊ አዜዝስታና፤ ዳቕርስታና። እማዋስታ ዜሩ ክንቲጃናዳስታ ሙሪዳ ምሳላ ያኻንኩ ኮሜቾካ ክንታንትካ ያኹና።

ሸቱ ኩዪ ዜሩስታ እማዋው እንግልቢቹኽ። ክንቲጃና ሳትስ ታምባላ፤ ሚንቾ ጊዛይ ይጉዌ ያኽጃስ ኪዒስቱ፤ ጃታብሎ ኻታው እስቱ። ክምካዋ ማንቲ እስቱኒላ ካዌንዳ ባይዓማ ብላኒስ ኹፅዪ፤ ትቡሳ አሬ ኹፅዓማ ቹታብሎ ኪዒዪ። ቹዋ ታብልኪላ ዪዋኑሳ አቴካማ ሜሬርስታና፤ ኻኼራና ኪላ።

እንሳ ካንቱንኩ እማዋስታ ዜሩ ሸቱዋ ኃጂሊ አብራ እሼታ፤ አብራ ዒኒሳታ ኩስጃፀና። ልቡናማጊ ባይሬ ኬሽጃዓማ ጂኪላ እማዋጂሱሳ ዳዶ እሜማ ጉደ ዋይሜ ሜዜጌብፅኹ ጄሜርኾ፡ ጃታብልዴስ ፌያማ ዋልቱንስ አዜዝስታው ያኻማ ዳቕርስትኾ። አንዴስኪ ክንቲ ጃናዳ “ሹኻ ዋልቱን ይሪ ኮሜቾካ” እስትካማ አቕስቱና።

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ንባቡ ስሬታስ ኬቾስ ኩስጃጃቴካማ ካልስ ዙርዓን።

1. አዬብካ ያኽጃ እንዳርማስ እንዳርማስ ቴኬሜ?
2. ምግባር ፅንታሳ አቱኽ አቂ ቴስፌ ኬውጃ ዝኮማ ዝኮላይ? ምክንያትሳ?
3. እማዋስታ ዜሩ ጎቤዝካ ያኹኑ ምክንያት እንዳርማይ?
4. እማዋስታ ዜሩ ሸቱውሳ ባይሬ ዋታ ዪዌካማይ ኪሱኑ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ምሳሌ ስፊታስ ቱዊ ኸያሳ እያን።

1. ግድስ	4. ዙራውጄ
2. ኪዲስቱ	5. ሜሬርስቱና
3. አጌዛላ	

ምሳሌስ፡- ግድስ - ፋያውሌስ፣ ግርብስ

6.2.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩሳ ካልካዋ ኃው ምስሊ ኸይሊ ድንግርሳን።

<u>በ</u>	<u>ከ</u>
1. ቅዋላና	በ. ሼጊ
2. ዴንቡሳ	ከ. አንቤብካማ
3. ዲኒስካማ	ኸ. ዋይሚ
4. ጉድ	ሸ. ላኸዌና
5. ውቴት	ሰ. እጉሳ

ከ. ሲፋንኩሳ ካልካዋ ኃው ፊሪስዒ ኸይሊ ድንግርሳን።

<u>በ</u>	<u>ከ</u>
1. አክማ ጋው	በ. ጋሻና
2. ኸሳንቲ	ከ. ይሴን
3. ቆላና	ኸ. ዳቄራና
4. ኸኼራና	ሸ. አሬክኼካማ
5. ጌውስኼካማ	ሰ. እንፃንቲ

ኸ. ሲፋንኩ ዲብቴርትካዳ ዳንጉኸሳ ካሎ ዋክሂካማ ቤንኩ አዌብካስ ካልስ ድቂዋን።

1. ጎቤዝ ክንታንቲ ፍታኔ-----።
2. ኩስካዓው ሹማጊሊ-----።
3. ሹማጌሉሳ ኩስኼ ቻቤልካ-----።
4. ምሳላ ያካማ ካንትስትካ-----።

6.2.4 ኬሌቴፍካማ አንቤብካ

በ. “አማዋ፣ ዜሩስታ ሽቱ” ናውሳ ንባቦ ውላጊ ባኒስ ባኔ ጽካማጊ ድምፆ ኬፍሂካማ
አፊኸትስታ ክችክቺስ አንቤፓን።

ከ. ንባብዴስ እርዳትስቲኑሳ ቸዋ አሳቦ ዴዴካስ ካልስ ጌሌዓን።

ኸ. እንትኸዳስታ እንቱ ዙራሙራዳ ምሳላ ያኹንኩ አኚ ዝኩናማ እንዳርማሲ? ቤንኩ አዌብካስ
ካልስ ድቂን?

6.2.5 ዓፊካ

በ. ሲፋንኩ ካልካስ ፋይዓውሳ ቴርት ምልካታሳ ቴኬምስትካስ ዲብቴርቶ ሲራን።

1. ጊዝ	4. ኸሳንቲ
2. ቸታብል	5. ኩስካዓና
3. ዌዋና	6. ይሳን

ምሳሊስ ፡- ጊዝ

ዲብቴርት፡- ጊዝ ማኪናታ ቲሬማ ማንዳላ።

ከ. ዜቤሬሬኚኸንኩሳ ዲብቴርትካዋ ክችስትካማ ዓፋን።

1. አግስቱ ኸሳንትካዋ ድቂር ኬቤርፅካስ
2. ቸታብልስ ፋይዌ አዜዝስትካ
3. ቻቤልካ ኩስካኔ ክንትዓንትካውሳ ቴኬሜ
4. እንዳኸስትካ አብራ ጉድ አዌብካሊ ባይሌኸ።

ምሳሌ:- ክላንትካዎ ኬቤርፅግስ ድቕር አግስቱ።

ኸ. “ምሳላ ያክግ” ናውዴስ ንባብዴስ ቸዋ ቸዋ አኹኪ ቴኬማንኩሳ ካልካዎ ፃፋን።

ምሳሌ :- አጼዛና

6.3 ሹካንቲ ሶኬት

6.3.1. ቸኒትግስታ ዙሚግ

እንኩላላዳ ኪዌሽቴጊ

በ. ሲፋንኩ ካስካዎ እንት አዌብካሊ ኬቸስ ታኼካማ ኩስግግቴካማ ካልስ ድቐዋን።

1. ጄርካ ዋልዴስ እምፕሎ አክኼ ዳዴክካማ ያጉኒ ቸዋ ታብል እንዳራይ ናን?

2. ቸታብልዴስ ሳንቲሞ ዳዴክትካ ታቕካማ? ቸዋ ታብልሳ እንዳራይ ኑን?

ከ. ሲፋንኩ ካስካዎ ቸኒቲኑ ንባቡ ስፊታስ ፅምድስ ታኼካማ ካልስ ዙርፃን።

1. አራኹና እንዳርሲ አስሜምቸኑ?

2. ጄሩ ታብሊ እንዳር ኬሴትሲ ክርኹ ?

3. ጄርካ ሌጌፅኑስ እንዳራ ዌውግ ፋይዌ?

4. ጄሮ አዮ ሴይፅካማ ጌቤል ክቻዳ ዙርዙርፃኒስ ጂቹ እንዳራ ኒኹ? ጄርሳ ዋታናማ ዙርፃዩክ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸያሳ እያን።

1. ድንጊቲኒ 3. ጎሬሜሳኒ
2. ስር 4. ዳዲኸ.

6.3.2 ቻርቱ ንባብ

ክንትፃንታ ሺሊምስቲኸ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ እንት አቤብካሊ ኩሰጃጃቴካማ ካልስ ዙርፃን።

1. አቕ እንዳራ እንፃክስታኒ ሺሊምስታኑ?
2. እንቶጂ ሺሊምስቲካማ ታቕካማ? እንዳር ምክንያትስ?

እምፕል ክንቲ ጃናዳ ክንታንትካው ምግባር ፅንቱ ቸግር ጉዋል ናማ ካንትስቱ እሼኸ። ምግባር ፅንታው ቸግር ዝኩኽ ክንታንትካዴስ እምፕል ዊዛሩ ኸራያኸ። ክንቲጃና ሚንቲሳማ ይጉዌ፣ ካሱኒላ ክንትንትካሊስታ ክንትፃንትካሊ ጌውስጌ፣ ክንቱ ሲፍጃጃላ፣ አቕ ኬቤርፃላ፣ አዜዝስታላ።

እን ክንቲ ጃና ክንትፃንታ ሙሉነሽ ቲንቱንዴስ ጄሜራማ ኩዊ ዲብካ ኪስስትኹ ጄሜሩና፡ ፡ ጎቤዛ ክንትፃንታኸ። እክድስ ጉስስቲ፣ ቱርቶ ማንዲ፣ ውንቴናስታ አምንስታንታኸ። እን አኸጃስ ክንታንትካ ጅፊስታኑሌስ ግልፅስ ዴግካማ ኃውሳ ቸግሮ ኂስ ኩስጃፃና።

ዊዛሩ ኸራያኪላ ክንትፃንታ ሙሉነሽውስ ፅሬትስ ኪስስታማ ኸላንትካዋ ኬብርፅኹ፤ አምንስትኹ ውንቲኒ አኸኹ ጄሜራ። እን አኸኸስ ዊዛሩ ኸራ ክንትፃንታ ሙሉነሽ ዴኔክፃንኩ ያኼካ። ጌርክዴስ እምፕላቺ ዊዛሩ ኸራያ ቢታው ቈንዳስታማ ክንቲኻና ይጉዋኒ እንላ አቕፅኸስ ዊዛሩ ኸራ ክንቲኻና ካሱና። ታምቡንታኪ ክንቲ ኻናሱላ አላፌ አግፁና። “ይራ ቈንዳስታማ ይጉዋኒ ፌኬድፅኻ አንቱኻኸ ኑና። እንዴስ ድምክና እምፕሎ ዲቦ ዙሚኻስ ፌኬድስታዩኑ ኑና።”

ክንቲኻናሱ አላፌ “ዙማን” ንኹ። «ይራ ቢታው ክንትፃንታ ሙሉነሽ ዙማማ ሴሜታላ፡ ፡ ይራሱ ባይሪኪላ ጂ ክንትፂንዴስ ጄሜራማ አይሎ ኪስስታ፤ ዋታኮት ጉዳ ክንትፃንታይ። አሜሴጌንኻስኪላ ናታ አንቱኻኸ ክንትፃንታዋ አግፁኒ ጉድ እሺኸ?» ኔኹ።

ክንትፃንታ ሙሉነሽ ቤንዴስ ቲንታኒ አቕፅትኼማ ይራሱላ ባይሬ ኪስታይትካ። ይራኪላ ኮዋ አይሎኸ ዴኔክፃው ኩላ ባይሬኪላ እሜማጊያኸ። ክንቲ ኻናኪላ ኩው ጉድ ባይሪስ ኩሪኻ ዝኮ፤ ኩላ አቕፅቶ ድኻፅምሽ ኔታ አሜሴጌንኻስ አሴኔቤትኻና።

ክንትፃንታ ሙሉነሽ ቢታውታጊ ምግባር ፅንታው ችግር ዝኩክላ ሚንችካ ክንታንትካዋ ምግባሩ ችግርዴስ ዙርቂት ያኸኸስ ክንቲኻናዳ ምሳላ ያኸኸስ ሺሊምስቲኹ።

ከ. ሲፋንኩ ካስካዋ ንባቡ ስሬትስ ፅምድስ ታኼካማ ካልስ ዙርፃን፡

1. ሺሊምስቲት ክንትፃንታ አይ?
2. ክንትፃንታ እንዳር ምክንያታሲ ሺሊምስትያኹ?
3. ክንትፃንትካው ምግባር ጉዳ ያኸኸ አዋይ ቱኬማው?
4. ኸራ ክንቲኻናሱላ አላፌ ዋታኔታ ካስቲኹ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ምሳሊ ስሬታስ ቱዊ ኸያላ እያን።

1. አምንስትኻ	4. አሴኔቤትኼማ
2. ዙማን	5. ታምባንታ
3. አቕፅትኻ	

ምሳሊስ፡- አምንስትኻ - ውንትኻ፤ ውንዳ አግስትኻ

6.3.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካስ ምስሌ ክዮ ዓፋን፡፡

1. አላፊ	4. ዴንቦ
2. ጉስስቲ	5. ዋልዴስ
3. አምንፅፅ	6. ባይሪ

ምሳሌ:- አላፊ - ቺፅፃፃንቲ፣ ጉሳንቲ

ከ. ሲፋንኩ ካልካስ ፊሪስዬ ክዮ እያን፡፡

1. ዳንጉ	4. አሊዲዳ
2. እንካናና	5. ይባቺ
3. ፋሪው ጊዝ	6. ጄሜራማ

ምሳሌ:- ዳንጉ - ዋክ

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ጎሌልትካማ ናኪሲ ስፍሪዳ ዋክሊካማ ዓፋን፡፡

ቈንዳስታማ ሙሉነሽ ክንትዓንቲ ክራ ቸግሮ ባይሬ

1. -----ክንቲ ጃና ካስኸ፡፡
2. -----እንካንስቴት ክንትዓንታኸ፡፡
3. -----ክንትዓንታ ሙሉኔሾ ጋሼኸ፡፡
4. ክራያ ክንቲጃና-----ይጉካ፡፡
5. ክንታንትካ ግልፅስ ዲግካማ ኃውሳ -----ኩስጃና፡፡
6. ይራ ኩውሳ -----እሜማ ሌጌሳይኑ ዴስዬ፡፡

6.3.4 ኬሌቴፍኛማ አንቤብኛ

- በ. “ክንትፃንታ ሺሊምስቲኽ” ናዉሳ ንባቦ ባኒሰ ባኔ ጂካማጊ ድምፆ ኬፍዊካማ አፊኽትስታ ክችክቺስ አንቤፓን?
- ከ. “ክንትፃንታ ሺሊምስቲኽ” ናዉ ንባቡ ቹዋ አሳብ እንዳሪ ዴዴኛስ ሴዛ ዲብቴርትካስ ባፊኛስ ጌሌባን።

6.3.5 ባፊኛ

- በ. ሲፋንኩ ካልካስ ፋይስታንኩሳ ቴርት ምልኻትካዋ ቴኬምስቲካማ ዲብቴርቶ ሲራን።

1. ምግባር- ፅንታ	5. ባንዲራ
2. ውንቴና	6. ካስኽ
3. ሺሊምስቲኽ	7. ኪስስትኛ
4. ኬሌርፅኛ	8. ዳንጉት

- ምሳሊስ፡- አቺሊ አስሜምኃማ ዝኩኛስ ጉድ ምግባር-ፅንታ ፋይዬ።

- ከ. ሲፋንኩ ዲብቴርትካዋ ቢዊው ቤዴራ ሲፊስ ክችስቲካማ ባፋን።

1. ክንቲ ጃና ካስኽ።
2. ታፎስታ እላፎ ቅሊኽ።
3. ኹርቢዴስ ጁኻ።
4. ኩርሶ ኹኻ።

- ኸ. እንቱ ዙሪሙሪዳ ጉድ ምግባርስ ምሳላ ያኻንኩሳ አቺ አሴብትካማ እንዳር ቴግባርስ ምሳላ ያኹንውስታ አንኩዋ ዲብካዋ ባፊካማ ቤንኩ አዌብካስ አንቤብትካያን።

7.1 እምጥላንቲ ሶኬት

7.1.1 ቸኒትጃስታ ዙሚጃ

ክብሊው ሻራሻርስትጃ

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ እንት አዪብካለ ኩስጃጃቴካማ ካልስ አሳቦ እያን።

1. ክብሊ ሻራሻርስታታ ዪዋንኩ ምክንያትካ እንዳርካይ?
2. እንቱ ዙራሙሪዳ ጉዶ ምርቶ እያው ብቲ ዋታኮዊ?

ከ. ቸኒቲኩሳ ንባቦ ስራ ዪውጃስ ፅምድስ ኩስጃጃቴካማ ካልስ ዙርዓን።

1. ክብሊው ሶኬንት ማንዲስታው ዋትጃይ?
2. ጉዶ ምርቶ እያው ብቲ ዋታኮዊ?
3. ክብሊ ሻራሻርስታቲታ ዪዋንኩ ዲብካ እንዳርካ እንዳርካይ?

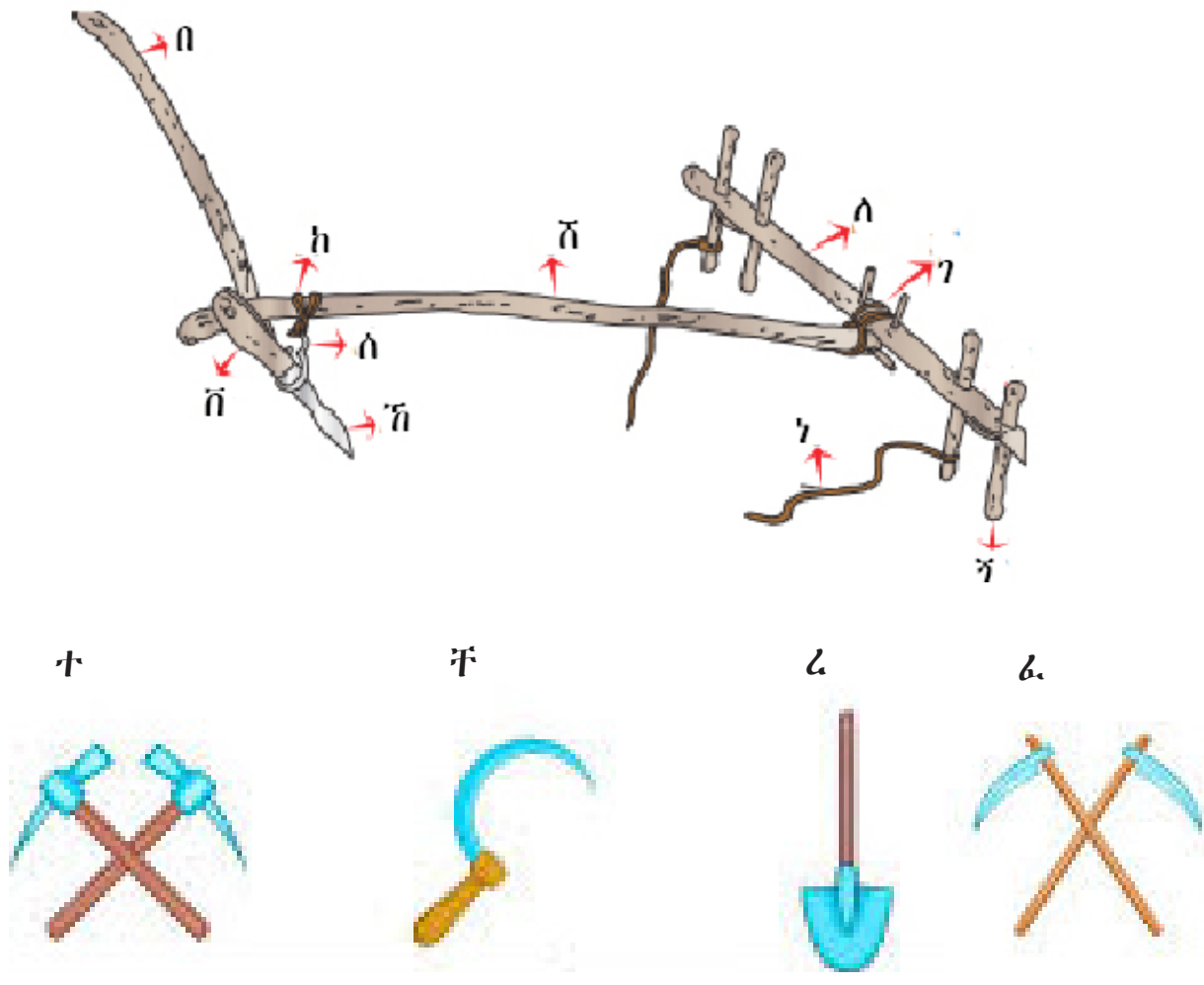
ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ምሳሊ ስፊታስ ቱዊ ክያሳ እያን።

1. ካፅስታው	4. ሻራሻርስትጃ
2. እንግራ ይጉዊ	5. ሴልካ
3. ትክምዶስ ሴጋ	6. ሶኬን ክብሊ

ምሳሊስ፡- ሶኬን ክብሊ - አሉም ዝኩክ፣ አሬ ዌግግው

7.1.2 ኃርቱ ንባብ

ግብርኒኩ ሜሳርካ

በ. ሲፋንኩ ካሰካሰ እንት አዲስአበባ ከሰባተኛው ካልሰ ዙርዔ እያን።

1. ስልዴስ ካንቲካማ እንዳራይ እርዳትስቲን?
2. ይቶፒያኩ ሚንቸካ ዝብካ ቺትጃጃጅኑ እንዳራ እንፃክስትካማይ?

ጌዌርኩ እምፕልታቸው ሚናች ጊዛይ ቺትጃጃኑ ግብርኒው እንፅኺስዎክ። ግብርኒውሳ እንፅኺ እንግክስትጃስ አገላገላንኩ ግብርኒኩ ሜሳርካ እስታንኩ ደሜካ እርፍ፣ ካችልት፣ ዋቲርዊ፣ ድግር፣ ስቤት፣ ዎጌል፣እንጅጊ፣ እርኩት፣ ንባይ፣ ዝላንቲ፣ አዶሚ፣ ዛቢ፣ ጐርኺ፣ ጋሱ፣ ምካይ፣ አኪልዊ፣ ሚሺ፣ አልቪን፣ እኦኮ፣ ናንኩዌክ። እኒ ውላጊ ሜሳርካ ግብርኒው ባይልኩ ሜስርካ እስታና።

ይቶፕያው ግባር እኒኝ ባይልኩ ግብርኒኩሳ ሜሳርካዋ ቱኬምስታማ አቂያስ ዝኩዊኒስ ፋይዓንኩሳ ምርትካዋ አሜራቱ። ኂጋራዴስ ፊቲሳማ ጌሎሎኪላ ሴሜዬ።

ከ. ሲፋንኩ ካልካስ ምስሌ ኽዮ እያን።

1. ሴሜዬ	3. ግባር
2. ሜሳርካ	4. ጋሱ

ኸ. ሲፋንኩ ካስካዋ ንባብ ስፊትስ ክችክቹ ዙርዬ ጎሌልትካማ ዓፋን።

1. ሲፋንኩዴስ ግብርኒው ሜሳሪ ያኹኽ ዋሺኒ?

በ. ስቤት	ከ. አልቪን	ኸ. ድግር	ሸ. ውላጊ
--------	---------	--------	--------
2. ግብርኒው ባይሉ ሜሳሪ ያኻያሉ ዋሺኒ?

በ. ምካይ	ከ. ዊቲርዊ	ኸ. እርፍ	ሸ. ትራክቴር
--------	---------	--------	----------
3. ጎርኽኻስ ቱኬማው ሜሳሪ ዋሺኒ?

በ. ጋሱ	ከ. አኪልዊ	ኸ. ድግር	ሸ. ውላጊ
-------	---------	--------	--------
4. ስልዴስ በ-ፈ ኸስታ ጌሎስቱንኩ ግብርኒኩ ሜሳርካውሳ ስሞ ዓፋን።

ምሳሌስ፡- በ - እርፍ

7.1.3. ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካዋ ኃው ምስሊ ኽይሊ ድንግርሳን።

<u>በ</u>	<u>ከ</u>
1. ምርትካ	በ. ኑሩስ
2. ዝኩዊኒስ	ከ. ዴስኩ
3. አግልግሎትዳ	ኸ. ሴብልካ
4. ባይልኩ	ሸ. ትክምዳ
5. ጋሱ	ሰ. ምካዮ ዪጌራው ጎርኽዊ

ከ. ሲፋንኩ ካልካስ ፊሪስዬ ኸዮ እያን።

1. ድፅኛ	4. አግፅኛ
2. ፊትስኛ	5. ባይልኩ
3. ሚንች	6. ዋይኛ

ኸ. እንቱ ዙራሙራዳ ግብርኒው እንፅኺስ ቴኬማንኩሳ ፅካ ፅካ ካልካዋ ባፊካማ ቤንኩ አዬብካስ አንቤብትካያን።

7.1.4 ኬሌቴፍኛፃማ አንቤብኛ

በ. “ግብርኒኩ ሜሳርካ” ናውሳ ንባቦ ቴርስ ቴሮ ድምፆ ኬፍዒካማ አፊኸትስታ ክችክችትስ አንቤፓን።

ከ. ንባብዴስ እርዳትስቲኩሳ ቸዋ አሳቦ ሴዛ ዲብቴርትስ ጌሌዓን።

7.1.5 ባፊኛ እስታ ሳዋሳው

በ. ሲፋንኩ ካልካስ ፋይዓንኩሳ ቴርት ምልኻትካዋ ቴኬምስትኛስ ዲብቴርቶ ባፋን።

1. ማዳባሪ	4. አልቪን	7. ግብርኒ
2. ጌዔር	5. ምካይ	8. ምርት
3. እርሺ	6. ጎርኸ	9. አካፊ

ምሳሌስ፡- ማዳባሪስ ዜርኸ ግባር ሚንቾ ምርቶ አግዬ።

ከ. እንቱ ዙራሙራዳ ዌጋንኩ ግብርኒኩ ሴብልኩ እይኔትካ ባፋን።

ምሳሌስ ፡- ታፊ

ኸ. አጉዊዳ ባፊንኩ ሴብልኩ አይኔትካስ ዲብቴርቶ ሲራን።

ምሳሌስ፡- ታፊ

- ታፊ አንኪይስ ያኻው ሴብልያኸ።

ሳዋሳው

ታክስዊ

ግሳ ጌልፅካ፡- ግስደስ ቤዴርካ ቴካማጊ ግሱሳ ስፍሬ፣ ጊዞ፣ ሜቴኖ፣ አኸኔ ጌሌዓንኩ ካልካክ ።

ምሳሌስ፡- ኩክሪዳ፣ ድክኃ፣ አይኃ፣ እንኮኃ፣ ኸሉቺፋ፣ ፌያፌያማ፣ እ.አ.ኮ.

ሸ. ሲፋንኩ ዲብቴርካዴስ ግሳ ጊሊዊ ካል ያኸኸሳ ሺሻን።

1. አለሚቱ አይኃ ቲንቱኻ።
2. አውሂው ፍታኒ ናካ ይስትኸ።
3. ብሽታና ፋሌንጋ ካንስ።
4. ዳኛው ጌልደስ እሜ ዙርኸ።

ሰ. ሲፋንኩሳ ግሳ ጌልፅካዋ ቴኬምስትጃስ ዲብቴርቶ ዓፋን።

1. ድክኃ	3. ስግላ
2. እንኮኃ	4. ጌና

7.2 ላኃንቲ ሶኬት

7.2.1 ቸኒትጃስታ ዙሚጃ

ማዳባሪ

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ እንት አዲብካለ ኩስኻኻቴካማ ካልስ ዙርዓን።

1. ብቲ ሶኬንቶ አታኒ ግብርካ እንዳራይ ዪዋኑ?
2. ፍትሬቱ ማዳባሪ እንዳርማ እንዳርማዴስ አግስቱ?

ከ. ሲፋንኩ ካስካዋ አዲብካለ ኩስኻኻቴካማ ካልስ ዙርዓን።

1. ፍትሬቱዴስስታ አቻ ግብሪ ማዳባሪዴስ ዋሺኒ ኬሼ? ምክንያትላ?
2. እኒ ላጃ ማዳባሪው አይነትካው ሊሊት እንዳርማይ?
3. ክብዪ ሶኬንፅናው ዋትጃይ?
4. ሶኬንትኹ ክብዪው ትክም እንዳሪይ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዌ ክዮ እያን።

1. ፍትሬቱ
2. ሶኬንቶ አቱክ
3. ክብዪ
4. አቻ ግብሪ
5. ፍጊዴስ

7.2.2 ጃርቱ ንባብ

አሬሳንቲ ሼውታ ኩኩላንቲ

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ ኬቸስ ኩስኻኻቴካማ ካልስ ዙርዓን።

1. አሬሳንቲ ሼውታ ኩኩላንቲ ናው እንዳራይ ጌሌፃው ?
2. አቸ ምርኪስ ቼጌርስታኑ እንዳር ምክንያታሲ?

ዴስታስታ አሳፋ አራሽካ አራሽናኽ። አሽዎ ጉስዒ ሞቴር እላቲኩ አኽኻስ አሽቲው ልማትስ ቴኬምስታቲንኩ እሺና። ድምክኒስኪላ ይሴንካ ታፍኩሳ ሜሳርካዋ ዓይካያስኩ አኽኻስ ዙራሙሪው ልማትዳ ሚንቸ ጊዛይ አሴቴፍኃላ። አሰፋ”እኒ ሜስርካዋ ዋትኃ አግፅኻስ ካሊኔ?” ንኹ። ዴስታ “አሜሬትንኹ አሊቢዴስ ኬሌብስስታ ዜርስ ደላውሳ ይጉፅናና ፊቱኸሳኪ ዋይናና አሽውሳ ሞቴርስታ ኬሹንኩ ታፍኩ ሜሳርካዋ ጄውኔስ” ኔኹ።

አራሽናጊ አሳብዳ አስሜምቸና። ጌቤልስ ያኻውሳ አሬ ማዳባሪስታ ኩንታልስ ውላ አሪው አይኔትዴስ ዌኑና። ማቻኜ ዓይካያስኩ አኽኻስ ዓፍሩሳ ማቻኜ ዋልቴንዴስ ይሙና። ዓርክካ ድኸርዳ አሬ ቻኔካማ ጌቤላ ካፅካማ ጉድ ዋይሚስ ዋዩና። አግፁኑ ጌንዜብስ አሽውሳ ጉስዒ ሞቴር፣ ባዲሌ፣ አዶሜስታ ዛቤ ጄውና። እኒ ሜሳርካስ ቴኬምስትካማ ቸኻስታ ሳኖ እንፃክስቱንኩ ያኽኻስ ኃጂሱ ምርት ዴሜክኹ። ኃው ዝኩዊኒኪላ ኬሽኻቸኻ።

ከ. ሲፋንኩ ካስካዋ ውን አሽኩ አሱ ኒካማ ዙርዓን።

1. ዴስታስታ አሳፋ ላኃሴናኽ።
2. ዴስታዳስታ አሳፋዳ ፋያንኩ አክኽካ እሺካያላ እሺና።
3. ዴስታስታ አሳፋ ኩስኻኒስ ችግር ኽይካ።
4. ኬሌብዴስ ፊታውሳ አሊቤ ጌቤላዳ ዋያና።
5. ዴስታውስታ አሳፋው ዝኩዊኒ ኬሽኻኃ።

7.2.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካስ እንት አዌብካሊ ፅምድስ ኩስኻኻቲካማ ምስሌ ኽዮ ዓፋን።

1. ሌጌፅኻስ	4. ዓፍር
2. ቴርታው	5. ዋይኻ
3. ጌንዜብ	6. ማቻኒ

ከ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ጉሌልትካማ ናኺሴ ስፍሬ ዋኽዒካማ ዓፋን።

ቴፌትሩው ግባርካ አራሽናኽ ምርቶ አቻግብሪ

1. -----ማዳባሪ ቴፌትሩው ጋቲውያኝ።
2. ናካ ሚንችካ-----አቅ ግብሪ ማዳባሪ ቴኬምስታና።
3. -----ማዳባሪ አቅግብሪ ጋቲውያኝ።
4. ማዳባሪ ቴኬምስትኛ -----ሌግፅኛስ ቴኬማውያኝ።
5. አሳፋስታ ዴስታ-----።

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዋ ቻው ፊሪስዊ ኸይሊ ድንግርሳን።

በ

ከ

1. ፍትሬቱ	በ. ድሳው
2. ሶኬንትኛ	ከ. ዜርኞ ንኸ
3. አግስታው	ኸ. ችክ
4. ሳኑ	በ. አቅ ግብሪ
5. ኬፍንኸ	ሰ. ካግኛ

7.2.4 ኬሌቴፍኛግማ አንቤብኛ

በ. “አፊሳንቲ ሼውታ ኩኩላንቲ” ናውሳ ንባቦ ቴርስ ቴሮ ድምፆ ኬፍዊካማ አፊኸትስታ ክችክቺስ አንቤፓን።

ከ. ንባብዴስ እርዳትስቲኑሳ ቸዋ አሳቦ ፅምድስ ኩስኛኛቴካማ ዴዴኛስ ፃፊኛስ ጌሌፃን።

ኸ. አፊሳንትካ ጌሌልዳ እንዳራ እንዳራይ ዋዩን? ጀውኑሳ? ካልስ ድቆን።

7.2.5 ፃፊኛ እስታ ሳዋሳው

በ. ዴስታስታ አሳፋ አፊ ጌሌልዳ ዋይካማ እንዳራ እንዳራይ ጀውኑ? ንባብዴስ ታክስትካማ ፃፋን።

ከ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱርት ምልካቶ ቴኬምስቲካማ ዲብቴርቶ ዓፋን።

1. ማዳባሪ	5. ጌንዜብ
2. አራኸና	6. ልማት
3. ሞቴር	7. ሜሳርካ
4. ጌቤላ	8. ማቻኚ

ምሳሌስ ፡- ማዳባሪ ምርቶ ሌጌፅኝስ ቴኬሜ።

ሳዋሳው

ኸ. ሲፋንኩ ክቻዴስ ግሳ ጌሌፅካ ያኸንኩሳ ካልካዋ ሺሻን።

ኩሚቺ	ጌርካ
ድክኃ	ቴርሙስ
ዓርካ	ፋሌንጋ
ማልኃ	ናካ
ኸዒ	ዎንቤር

ሸ. እንዴስ ሲፋንኩሳ ካልካዋ ቴኬምስትኻስ ዲብቴርቶ ዓፋን።

1. አይሎ	4. ጌና
2. ስግላ	5. ዋኒ
3. ንኹ	

7.3 ሹኻንቲ ሶኼት

7.3.1 ቸኒትግስታ ዙሚጃ

ኤቴሙ ግብርኒ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዎ አዲስካሊ ኤችስ ኩስጃጃቴካማ ካልስ ዙርፃን።

1. ስልዴስ ካንቴንኩ ትክልትካ እንዳርካ እንዳርካይ?
2. ጎሩሳ ትክልቶ ቴኬልግስ እንዳራ እንዳራ ዪውጃ ፋይዪ።

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ቼኒቲኑ ንባቡ ስፊትስ ካልስ ዙርዓን።

1. አላምነሽስታ ታፋራ ዋዳይ ዝኮንዊ?
2. ታፋራ አሊ ዒንሳው ?
3. አላምነሽውስስታ ታፋራው ቤን ውኻይ?
4. ጎሩው ትክልት እንዳርማስ ቴኬሜ?
5. አላምነሽ ጎሩሳ ትክልቶ ቴኬልጃሰ አሴብትኹ ዋትኃይ?

ኸ. ሲፋንኩሳ ካልካዋ ኃው ቱዊ ኸይሊ ድንግርሳን።

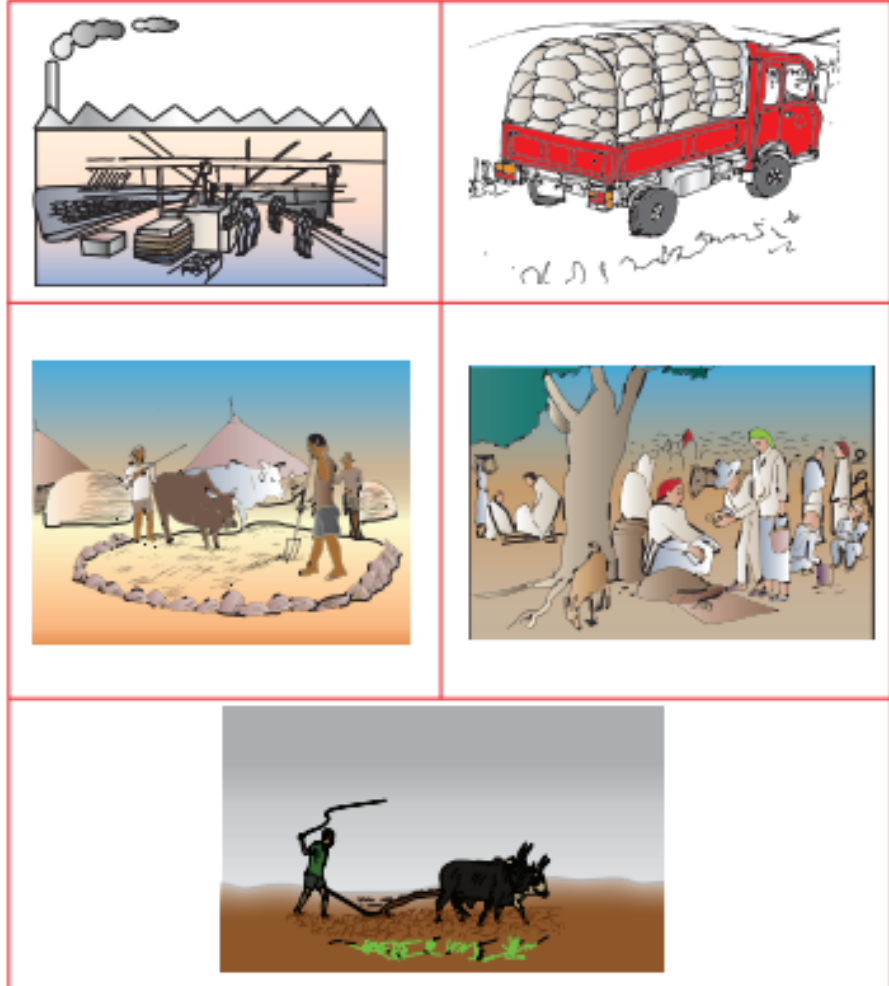
በ

ከ

1. ቴርቱንኩ	በ. ቤዴርካማ
2. ጎሩዳ	ከ. ኮቼካማ
3. ፍናፍና	ኸ. አኮሜችስቱንኩ
4. እርዳትስቱና	ኸ. ቼሜቱና
5. ኬውካማ	ሰ. ግባኻዳ

7.3.2 ኃርቱ ንባብ

ግብርኒው ትክኖ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካ እንት አዲስካሊ ኬችስ ኩስጃጃቴካማ ካልስ ዙርዓን።

1. ግብርኒው ሞይስ አሜሬትስታንኩ ምርትካ እንዳርካ እንዳርካይ?
2. ግብርኒኩ ምርትካ እንዳርማስ ቴኬማን?

ግብርኒ ይቆጥያኩ ዝብካስ ይዎትስ ዝኩጃስ ስርትያክ። ሜንቸ ጊዛይ ኹናውሳ ምግብ ኩቲስ አግፅናው አራሹ ምርትደስያክ። አራሹ አሜርትኹሳ ሴብሎ ጌቤላ ዲግሳማ ኬቴምኩ እምጥልታቸስ ዋዩ።

ዋያማ አግፃው ጌንዜብስኪላ ፋፍሪኪኩሳ ምርትካዋ ጆዌ፤ ኬሽጃጃኹሳ ጃኖ ግቢቴ፤ ጃንሰ ፋይፃንኩሳ አክክካዋ ዋክትጃዬ፤ ማዳባሬስታ ዜሮ ጆዌ፤ ጆርካ ክንትዬ፤ ጃን አቕ ቁንዳስታኒ አኬምዬ።

ግብርኒኩ ምርትካ ከሌብዴስ ድምክና ፋፍሪኪስ ያካና። ፋፍሪኪዳ አሜራትስቱንኩ ምርትካኪላ አጌራካሱ አግልግሎትስ ያካና። እሊው አጌርሾ እንፃክቻስ ሚንቾ ጌንዜቦ አግፅቻስ እሼና። እን አክቻስ ግብርኒኩ ምርትካ አጌሩሳ ኢኮኖሚ ሌጌፅቻስ አይሎ ቴኬማና።

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ንባቡ ስፊትስ ካልስ ዙርፃን።

1. አራሽ ግብርኒውሳ ምርቶ ዋያማ እንዳራይ ቂዌ?
2. ግብርኒኩ ምርትካ ፋፍሪኪስ አጌላጌላኑ ዋትኃይ?
3. ግብርኒ አጌሩሳ ኢኮኖሚ ዋትኃይ ሌጌፃው?
4. ግብርኒው ሞይ ንቻ እንዳር ንሺ?
5. ክላው ይቶፕያው ዝብ ቺትኃው እንዳራ እንፃክስታማይ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ክያሳ እያን።

1. ዝኩቻ	3. ጂዌ
2. ዋክትቻፂ	4. ሌጌፅቻ

7.3.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካዋ ኃው ምስሊ ክይሊ ድንግርሳን።

<u>በ</u>	<u>ከ</u>
1. ምርትካ	በ. ማልኃ
2. ሌጌፅቻስ	ከ. ዴስኩ
3. አግልግሎትዳ	ኸ. ኬፍፅቻስ
4. አይሎ	ሸ. ሴብልካ
	ሰ. ትክምዳ

ከ. ሲፋንኩ ካልካስ ፊሪስዬ ኸዮ እያን።

1. አሜቻው
2. ሳሴር
3. ክብስኛ
4. ጄውኛ
5. ይሴንካ

ምሳሌ:- አሜቻው - አሜቻቲው

ኸ. ሲፋንኩሳ ዲብቴርትካዋ ክቸክቼ ካሎ ዋኸፅኛስ ሳፋን።

1. አለምኔሽ ክንቲ ጃና -----።
2. ቱሴማ ጌቤልዴስ -----።
3. ግባር ጌቤልዴስ ቢሬ-----።
4. ክንትዋንታ ክንታንትካውሳ ዲብቴርቶ-----።
5. ታፋራ ጉዋሩሳ ትክልቶ-----።

ሸ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ጎሌሌትካማ ናኺሴ ስፍሬ ዋኸዋን።

አራሽ	አዪድኛስ	ኬሌብ	ዌንኸ
-----	-------	-----	-----

1. አራሽ -----ዴስ ፊቱኸሳ ምርቶ ዋይኸ።
2. አሳፋ ምርቶ ኩንታልዳ-----።
3. ይሳማ እንዳኸስትኸ-----ምርክታላ።
4. አልቢን-----ቴኬማው ሜሳሪያኸ።

7.3.4 ኬሌቴፍኛዋማ አንቤብኛ

በ. “ግብርኒው ትክም” ናውሳ ንባቦ ባኒስ ባኔ ድምፆ ኬፍዒካማ አፊኸትስታ ክቺስ አንቤፓን።

ከ. ንባብዴስ እርዳትቲኑሳ ቹዋ አሳቦ ፅምድስ ኩስኛኛቴካማ ካልስ ጌሌዋን።

ኸ. ጎሩዳ ቴኬልስታንኩ ትክልትኩ አይኔትካ እንዳርካ እንዳርካይ እንትኩ ክንትዓንትካስ ካልስ ድቐዋ።

7.3.5 የፊኛ እስታ ሳዋሳው

በ. ሲፋንኩ ካልካዋ ቴኬምስቲካማ ዲብቴርቶ የፋን።

1. ግብርኒ	4. ዋይኾ
2. ምርት	5. ቴኬልኾ
3. ጌቤል	6. ጄውኻ

ከ. ጎሩኩሳ ትክልትካ ቴኬልኛዴስ ጄሜራማ ሌጌፅኽኽ ኸስታ ዝኩኽሳ ቤዴራ ሲፊስ አንኩዋ ዲብቴርትስ የፊካማ ካንፅዓን።

ምሳሌ:- ቸግን ቴኬልስታውሳ ፍሮ ግሽኛ።

ሳዋሳው

ኸ. ሲፋንኩ ዲብቴርትካዴስ ግሳ ጌሌፅካ ያኹንኩ ካልካዋ ሺሽቴካማ የፋን።

1. አበበ ንኹ ሚፅኾ።
2. ክንትዓንቲ ጃሺ ይንቱኻ።
3. ሽቱ ካኒዴስ ድክኃ እቱኻ።
4. አልማዝ ምሳኾ ኹያታ እሜ ቲንቱኻ።

8.1 እምጥላንቲ ሶኬታ

8.1.1 ቶኒትኛስታ ዙሚኛ

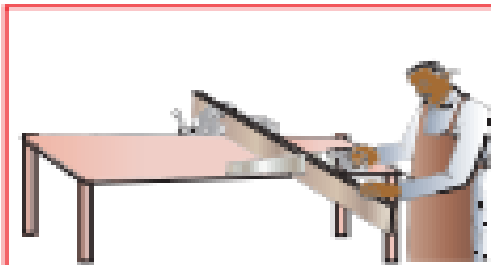
እንፅኢው እንዳርት

በ

ከ

ኸ

ሸ

ሰ

ሸ

ሰ

ገ

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ ኤቸስ ታኼካማ ኩስጃጃስ ካልስ ዙርፃን።

1. ጌርክ ቺፋ አኮሜቸናው ቴግባር እንዳሪ እስታው? ምሳሊስ እርዳትፃን።
2. ክንቲጃናዴስ ጃና ካትካማ እንዳራ እንዳራይ ዪውታን?
3. አጉዊዳ ስልዳ ካንትስታው እንፅኢው አይኔት በ-ገ ኸስታ እንዳር እንዳሪ እስታው?

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ቺኒቲኑ ንባብ ስፊታስ ፅምድስ ታኼካማ ካልስ ዙርፃን።

1. አቕያሱ ዝኩዊኒስ ቴኬማው ዲብ እንዳርማይ?
2. አቕ ኾማ ቺጃስ እንዳራ እንዳራይ እንፃክስታን?
3. ጃንኩ አቕ ጃንዳ እንዳራ እንዳራይ እንፃክስታን?
4. አቂያ እንፅኢ እንፃክስታውላ ይጉኒ እንዳር ቸግራይ ታምቤ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ምሳሊ ስፊታስ ቱዊ ኸያሳ እያን።

1. ዝኩዊኒ	3. ስራስሪ
2. ማንዲጃ	4. ስርኩ ፋይካ

ምሳሊስ፡- ዝኩዊኒ - ኑሩ

8.1.2 ጃርቱ ንባብ

እንፅኢው ትክም

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ እንት አዪብካሊ ኩስጃጃቲካማ ካልስ ዙርፃን።

1. እንቶጂስኩ ቸታብል እንፅኢ እንፃክስትካማ እንዳራ ቴኬምስቱን?
2. ክንቲ ጃናዴስ ዙርታኒ እንቶጂስኩ ቸዋ ታብል እንዳራ እንፃክስቱንታይ አዜዛኑ?

“እንፅኢ ልግሱ ስርትያኸ።” እንፅኢ እላቲውዳ ልግስ ታክስስታላ። እንፅኢ አቂያሱ ዝኩዊኒስ አይሎ ቴኬማውያኸ። እንዴስ ጁጃስያኸ አቂ አቃ ዪውኸ እንፅኢያኸ እስታዊ። እንፅኢ ልማቶ ልማትኪ አብቶ ያጌ። ልማት ዝኩዊኒ አቕትስ አግፅፅካ ያኹንኩ ክንቲጃንካ አቸቺፋ እሳንጃጃና። ቲኑ ኾት ግቢስታኒ አቂ ቲን ማንዲስቲ። ቲንዌናስታ ይሴንካ አጌር አቕ ፌቴርስታና። ዳድካ ግቢትስታና። አቂ ታምትኒ ጊፅኩ እንፅክካ ይስጃጃና።

እንፅኢ ትክላሊስ ሜንቸካ ትክምካዋ ዓይ። አራሽ ይሳማ እንፃክስቱስ ምርት ሌጌ፤ ሚዲ ዴሜኬ፤ ፋፍሪኪ ዳሌ ኩፔ አክኬ አግዬ። ምርትኩ ሜሳርካ ኬሽጃጃና። አቕ እንፅኢስ ዝኩክ እንካን ዴሜኬ። እንፅኢስ ዝኩክ ካንቲ እሳኔ። አሴብጃኒስታ እርዳትጃኒ ዝኩዌ። ክንቱንኩስታ እንፅኢ ፌቴራንኩ አገር አቕ ሚንቻና። እንፅካ ጋው አገር አቕ ዝኩዋላ። አቕ ቴኬማቲው አብንዳ ጊዞ ፋይዓላ። እን አክጃስ ውላጊ እንፅኢውላ ትክሞ ሼውንጃስታ ይስና እንፃክስትናና ውቴቶ ሜዜጌብፅጃ ማንዲስቴ።

ከ. ሲፋንኩ ካስካዋ ንባቡ ስፊትስ ኬችስ ታኬካማ ካልስ ዙርዓን።

1. አቕ አቕ ዪውክ እንዳሪ?
2. ልማት ዝኩዊኒ አቕስ እንዳራ ቴኬሜ?
3. አቕ ቴኬማቲው አብንዳ ጊዞ ፌይዓቲንታ እንዳራ ዪውጃ ማንዲስቴ?
4. አሴብጃኒስታ እርዳትጃኒ ዝኩው ዋኒ?

ኸ. ካልካስ ንባቡ ስፊትስ ቱዊ ኸዮ እያን።

1. ልግሱ	3. ፋፍሪኪ
2. ውቴት	4. ክንቲ

8.1.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካዋ ኃው ኸይሊ ድንግርሳን።

<u>በ</u>	<u>ከ</u>
1. እንጂፅፅ	በ. ድኪ ዲብዴስ
2. ታምትጃፅፅ	ከ. ፋይሰቴ
3. አዳጊዴስ	ኸ. ዲግስጃ
4. ቱስቴ	ሸ. ቴርስጃ
5. ጌርክ ቺፋ	ሰ. ኸሉቺፋ
6. ጉስጃ	ሸ. ድንግርስጃ

ከ. ሲፋንኩ ካልካዋ ጋራ ፊሪስዊ ክይሊ ድንግርሳን።

በ	ከ
1. አግፅኛ	በ. ዳግዳጊ
2. ዝኩዋላ	ከ. ቤዴላው
3. ይሴን	ኸ. ድፅኛ
4. ዳሌ	ሸ. ዝኩዌ
5. ቴኬማው	ሰ. እንዪ

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ጎሌልትካማ ናኪሴ ስፍራ ዋክሲካማ ሳፋን።

አይኔትካዋ አብቶ ልግሱ ይሳማ

1. ልማት -----ያን።
2. እንፅኢ -----ስርትያኸ።
3. አቺ ሊሊትካ እንፅኢኩ-----ኛንዳ እንፃክስትኛስ ካላና።
4. እንፅኢ -----እንፃክስትኛ ፋይዪ።

8.1.4 ኬሌቴፍኛካማ አንቤብኛ

በ “እንፅኢው ትክም” ናውሳ ንባቦ ባኒስ ባንቶ ድምፆ ኬፍሲካማ ውላጊ አፊክትስታ ክቸክቺስ አንቤፓን።

ከ. ንባቡሳ ቸዋ አሳቦ ዴዴኛስ ባፊካማ ክንትፃንትካስ አንቤብትካያን።

8.1.5 ባፊኛ እስታ ሳዋሳው

በ. ዜቤሬሬቕኛንኩሳ ዲብቴርትካዋ ክቸስትካማ ሳፋን።

1. ባኒሴ ጌርክቺፋ ብራኑ
2. ማልጋ ሙሉነሽ ዴስ ኔኸ

3. አለማቱ አንኬባኤብትኾ ቱጌኖ
4. ክንታንታ ጎቤዛ ጂይኾ ጉሪኃስ
5. ክንቲኻናሱ ዴንቡሳ ስዮ ሴትኾ ፋላጉሽ
6. ባፊኾ ጂዬስ አቡኔ ዳብዳቤ

ከ. ክንቲ እላቲውዳ አኹኪ ክንቲኻና ልምትኹዳ ጊዝዳ እንዳራ እንዳራይ እንፃክስቴኑ ባፊካማ ቤናኻዳ አንኬብትካያን።

ሳዋሳው

ታክስቢ

እምትኻፃንትካ፡- እምትኻፃንትካ እስታንኩ ካልካ ካሎ ካልሊ፣ ካልኩፓሳ ካልኩፓሊ፣ ዲብቴርቶ ዲብቴርትሊ፣ እምትኻፃማ ባፊኻስ አገላገላንኩ ካልካክ። **ምሳሊስ፡-** እስታ፣ ያኹስጉ፣ ኩዊ፣ ያኹኒውላ፣ ያክኻስ እ.አ.ኮ

ኸ. ሲፋንኩሳ እምትኻፃንትካዋ ቴኬምስቲካማ ዲብቴርቶ ባፋን።

1. እስታ
2. አኹኪ
3. ያኹስጉ
4. እን አክኻስ

ምሳሊስ፡- ያኹስጉ

ዲብቴርት፡- ክንታንትካ ቤናቱዌካ፣ ያኹስጉ ክንቲ ጄሜርስታያ።

8.2 ላኃንቲ ሶኬት

8.2.1 ቱኒትኻስታ ዙማኻ

ይሴን እንፅኢው ባይል

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ኬቸስ ታኹካማ ኩስኻኻስ ካልስ ዙርባን።

1. አቕ አድራ ያኻኑ ዋታ ያኹካማይ?
2. ይሴን እንፅኢው ባይል እስቱስ እንዳር ንኒ?

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ቸኒቲኑ ንባብ ስፊታስ ዕምድስ ታኼካማ ካልስ ዙርዓን።

1. ጂጋራዴስ ፋያማ ጃን አቼሳ ዝኩዊኔ ኬሽጃጃፃው እንዳራ ዪዋማይ?
2. እንፅኢ ናኪኹ ባይጃ ንጃ እንዳር ንኒ?
3. አቼያ ዝኩጃስ ፋይፃው እንዳራይ?
4. ንባቡ ቸዋ አሳብ እንዳራ ኩስጃጃቴካማ ቤንኩ አዪብካስ ድቕን።

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸዮ እያን።

1. ባይል
2. አግስታንኩ
3. ናኪጃ
4. ስርታማ
5. ሌጌፅጃ

8.2.2 ጋርቱ ንባብ

አለሚቱው ሱክ

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ ኬቸስ ኩስጃጃቴካማ ካልስ ዙርዓን።

1. ሱክዳ እንዳርካ እንዳርካ ዋይስታን?
2. ሱክዳ አክኸካ እንኩርስታኑ ዋታ ያኼካማይ?

አለሚቱ ስቶቲው ዋይዲ ሱክዳ እምፕል 22 አሜቱ ኬዌርስታንቲ ዎታትሊ እንፃክስቲ። አለሚቱው እንፅኢ ምሳሊስ ንብሬቶ ጄውጃ፣ ዳራዳርጃ፣ ኩፕፅጃሰታ ዴምቤንካዋ ሲፍጃኒ ጂው እንፅኢክ። አለሚቱስ ጌራ ይሳቦ እሚጃስ እርዳቱ። ዋታት ኬዌርስታንቲኪ እንፅኢ ሺጊ አኪኒስ እንፃክስታማጊ ያክ። ዲብ ኩዲ አለሚቱ ጂስ ግልፃ ያኹክ እንፅኢው ዝርዝር እላቲት አክኹ እርዳትስቲ። ዎታት ኩዲ አግስቱንኩሳ እንፅኢክ ችግምናማ እንፃክስቲ።

አለሚቱ እን እንፅኢ ታኬትስታኒ እንፅኢ ባይፃውያክ ኔታ ቺኒክስቲ። ዎታት ኬዌርስታንቲኪ ጊፀሳ ክስኹስ ክንታማ ውላ እንፅኢስጊ ሲቲፍጃኒ አኪኒ ዴማካማጊ ካስኹ። እንፅኢ እንዴስ ጃላ እሳንዌታ እንፃክስትጃስ ቲስፌ ዌውታኪት አክጃስ ሴሌቻማ እንፅኢ ባይፃታ ፋያላኪ። እንፃክስታንቲ እንስ ቢካኒ ጌፃናኪላ ጊዎ እሳንፅጃስ ቲኬማንኩ እንፅኢካዳ እሸዌው ሚንቸ ጊዝ ዝኩ።

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ንባቡ ስፊትስ ውን አኹኪ አሱ ኒካማ ካልስ ዙርፃን።

1. አለሚቱ እንፃክስቲው እንፅኢስ ዝርዝር እላቲትያክ።
2. ኬዌርስታማ እንፃክስታው ዎታት እንፅኢ ኬውጃፃውሌስ እንፃክስቲ።
3. አለሚቱ ኬዌርስታንቲ ካሳው ኔታ እንዳራኪ ቺኒክስታላ።
4. አለሚቱስ ጃራ እንዳራኪ እንፅኢ እርዳታላ።

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ክዮ እያን።

1. ሴሌቻማ
2. ዴማካማጊ
3. ዳራዳርጃ
4. ንብሬቶ
5. ዋይዲ

8.2.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካስ ምስሌ ክዮ እያን።

1. ቲኬምስትጃ
2. ጊዝ
3. ቢካኒ
4. ፅሊ

ከ. ሲፋንኩ ካልካስ ፊሪስዬ ክዮ እያን፡፡

1. ክሳሪ	4. እንግክስታንቲ
2. ልቡስ	5. ቱስቲስ
3. ባይሉ	

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዴስ አስሜምጋውሳ ካሎ ጎሌልትካማ ናኺሲ ስፍሪዳ ዋክሳን፡፡

ሳሴር ፋይ ኬዬርስታንቲ እንፅኢ ጊዞ

1. አቂያ እንግክስትኛ-----ዝኩኒዴስ እንፅኢ እንግክስታማ ሌጌሴ፡፡
2. -----እኖጂሱሳ ይዎቶ ኬሽኛፅፅኛስ ቱኬማው ኩምችንያክ፡፡
3. -----አሊሚቱሊ እንግክስቱስ ፅኹራ ጋቲው እሺኸ፡፡
4. እንፅኢ እንግክስትኛስ-----ቱስቲስ ቱኬምስትኛ ፋይዬ፡፡
5. እምፕል አቂ እንፅኢ ጄሜሩስ -----ዴስ ጄሜርኛ ፋይዬ፡፡

8.2.4 ኬሌቴፍኛሳማ አንቤብኛ

በ. “አለሚቱው ሱክ” ናውሳ ንባቦ ባኒስ ባንቶ ድምፆ ኬፍቂካማ

ውላጊ አፊክትስታ ክችክቺስ አንቤፓን፡፡

ከ. ንባቡሳ ቹዋ አሳቦ ዴዴኛስ ባፊካማ ክንትባንቲስ ካንፅሳን፡፡

8.2.5 ባፊኛ

በ. ሲፋንኩ ካልካዋ ቱኬምስቲካማ ዲብቴርቶ ባፋን፡፡ ፋይዳውሳ ቱርት ምልካታሳኪላ ቱኬምስታን፡፡

1. ሱክ	4. ፊቲ
2. ዋይኛ	5. ክሳሪ
3. ጄውኛ	6. ጊዝ

ምሳሌ:- ብርኬ ሱክዳ እንግክስቲ።

ከ. ሲፋንኩ ዲብቴርትካ ቤዴራ ሲፌ ክቸስትካማ ፃፋን።

1. ክንትፃንቲ ክንትፀስኪላ ትኩትስ ሲፍጃጃቴ።
2. አልጋነሽ ጎቤዛ ክንታንታክ።
3. ፅናቱሳ እክዶ ፍሽታታ ቢኒስቲ።
4. እን አክጃስ ቤንዴስ እምፕላንታ ታካታ ፊይኾ።
5. ኹሉ ቺፋ እይስትኹሳ ጃን እንፅኸሳ እንግክስቲ።

ኸ. ሱክዳ ዋይሰታው እንዳርማ እንዳርማ ያኸኔ ፃፊካማ ቤንኩ አዪብካስ አንቤብትካያን።

ሸ. ሲፋንኩ ዲብቴርትካዴስ እምትጃፃንትካ ያኹንኩሳ ካልካዋ ፍሽትካማ ፃፋን።

1. እብሰቴ እስታ ታምር ጌቤላ ካሱና።
2. ክዳሚስ አኹኪ አድጉዊስ ይንታንኩያክ።
3. አልማዝ እክድስ ቢኒስታት አክጃስ ጉዶ ዋይሜ ታጉካ።
4. አበበ ጎቤዝ ክንታንትያክ፤ ያኸስጉ ክንቲጃና ይጉዌ።

8.3 ሹኻንቲ ሶኬት

8.3.1 ቸኒትጃስታ ዙሚጃ

እንፅኸ ፌቴርጃ

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ ኬቸስ ታኸካማ ኩስጃጃስ ካልስ ዙርፃን።

1. እንፅኸ ፌቴርጃ ንጃ እንዳር ንኺ?
2. እንፅኸ ፌቴርጃ እንዳርማስ ቴኬሜ?

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ቸኒቲኑ ንባቡ ስፊትስ ኬቸስ ኩስጃጃቴካማ ካልስ ዙርዓን።

1. እንፅኢ ጄሜርጃስ ፋይዓው ዲብ እንዳርይ?
2. እምፕሎ አቼ እንፅኢ ፌቴራንታያኽ እዓው እንዳሪይ?
3. ጊዲፌ ፋያንኩ እንፅኢው አይኔትካ ዋሼንካይ?
4. ጌቤሎ ፋያንኩ አክኻካ ንጃ እንዳራ ንኒ?
5. ንባቡ ቸዋ አሳብ እንዳርይ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸዮ እያን።

1. ስካዊ	3. ፍና
2. ጂሚሪ	4. ካላንኩ

8.3.2 ጃርቱ ንባብ

ድኽሪስታ ቢሪ

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ እንት አዪብካለ ኩስጃጃቴካማ ካልስ ዙርዓን።

1. ስልዴስ እንዳራይ እርዳትስቲን?
2. አዪብዳ ትንኩሎ እሼኹ አቺዳ እንዳርማይ ታምቤ?

እምፕል ድኽሪስታ ላጃ ቤራ እሼኹ እምፕል ግባር እሼኹ። ላጃ ቤራዴስ እምፕል እንፅኢ ሚንቻስ ጁኹስ አይሎ ዊሊቲኒ እሼኹ። ድኽሪ ኩዪ አይሎ ቡዚ እሼኹ። እምፕላቺ ድኽሪ ዊሊቲኒ ቢሬ እንዳርማ አንዬዋማ ማክሮ ዪጌርፀካይ?” ናማ ካሴኹ። ቢሪኪ እንታ ናማ ዙርፅኹ። “አንካ ዝኩኹ ሴርካ እርሺዳ፣ ምግቦኪ ሴሜትምባ ኹዋ አቻያ።” ድኽሪ ቢሪስ አዜናማ እንታ ናማ ኩስጃፅኹ። ቸንዚስ ዊሴኬምታታ ኹሬታ አካላት ዙርምባ ኸስታ ፋራ።

: “ቢሪ ድኾሪ ድኹኽ ጉድ ኩስኢስ ድኾሪ አሜሪካናማ ሺንቄማጊ ሙራ ካሳማ ኹሩኻ።

ግባር፣ ጂው ቢሪ እርሺው ዋርፍዳ ቁንዳስታኒ አይሎ አዜንኾ። እቢታማ ኬሻያታ ናማ ሚንቶ ክዮስታ አኾ እያማጊ ሜቤብኽ፤ ጄሚርኾ፤ ፋራታ ኪላ ዌውኻ። ቢሪ ኬሽምባ ኪስታኪ ድኾሪ ዲኪቲ ቢሪሊ ዌሜዳማ አፊስኽ፤ ጄሚርኾ። ግባር ድኾሪ ቢሪሊ ክቻ ጉስኽ አታኒ ይው ብራ ያኽምባ ኪስታ ዝላንቲስ ጌፊፍኾ።

ድኾሪ እንፅኢ ሜኬራዴስ ሙራ ዙራኒ፣ ቢሪ “ዋታ እሽቲኹ ድኾሪ” ናማ ሳላምቱ እይኾ፡
: ድኾሪኪ ስጌናኻን፣ እንት ዋትጃይ? ኬሽቱኻማ? ናማ ካሲኾ። አንካ ጌርኮ ዋኾ አይሎ ቁንዳስታታ እሽቱኻ” ንኾ። ድኾሪ ቢሪው ዙርዒስ ጉዝግስ ሌንዴዴማ እንታ ንኾ፣ “እንጂካ ፍራጋው ቁንዚካ ችግራ ጋው እሺኾ። ቢሪ ኪንክ ናማ ድኾሪ እንታ ናማ ካሲኾ፣ “እንዴስ ባስኹ እንዳር ይንታዊ?” ድኾሪኪ እንታ ንኾ፣ “እምፕሎ ጅፊዌ አብኖ እንኮቻታጊ።” ቢሪ እንዳራ ድኬ አብኖ ያጋዊ ካሲ ናማ ጅፊስታማጊ “እንዳራይ እንኮዋኽቱኽ?” ንኾ። ድኾሪኪ፣ እን ቢሪ እምቢታማ ኬሺቲስ ዎሌታውሌስ አፊድናና እሼ ኬኬድጃፅንስ ናኒስ እንኮቕኾ ንኾ፡

: ቢሪ እንሳ እንኮዋኽታ ቁንዳስትኽ ባያማ ኹሩኽዴስ ጁዋማ ፒንትቕታማጊስታ ኮያማጊ እንዜጃኽ፤ ጄሚርኾ። /ያረጋለ አለነ፣ 2005፣ ኢዞፕኩ ሴንካ ናውዴስ ካፅስትኹ/

/አን ግቢቱት ካራ ይዳ ታኹኻ ዌራ/

ከ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ንባቡ ስፊትስ ካልስ ዙርግን።

1. ቢሪ ቁንዳስቱኻ ናማ አሱስ ኹሩኽ እንዳርማይ?
2. ግባር ቢሪ ቁንዳስታኒ አዜንኹ እንዳርማይ?
3. ድኾሪ ቤዴራማ አሴባያሱ እንዳር ዲባይ አግፁኽ?
4. ቢሪ አይሎ ቁንዳስታታ እሽቱኻ ናኒ ድኾሪ ኔዴድኹ እንዳርማይ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ምሳሊ ስፊታስ ቱዊ ኽያሳ እያን።

1. ኬኬድጃፅ	4. ቡዘ
2. ሺንቄጃ	5. ዋርፍ
3. አብን	

ምሳሊስ:- ኬኬድጃፅ = አፊዳማ እሼ ቤንጃፅ፣ ሳኽጃፅ

8.3.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካዋ ጋራ ምስሊ ክይሊ ድንግርሳን።

በ

1. ማክር

2. ዊሊቲኒ

3. ሴርክ

4. ሴሜትምባ

5. ፌቴርኛ

ከ

በ. ኸሉቺፋ

ከ. ፍና እሴያሱ

ኸ. አይ

ኸ. ዳግዳጊ

ሰ. ዳሌምባ

ከ. ሲፋንኩ ካልካዋ ጋራ ፊሪስባ ክይሊ ድንግርሳን።

በ

1. ጂሚሪ

2. ፍን

3. ስካዊ

4. ፊቲስኛ

5. አስሜምችና

6. አግፁና

7. ቤዴራ

ከ

በ. አቱና

ከ. ፊፊስኛና

ኸ. ኬሴርኛ

ኸ. እንግርታ

ሰ. ዊድዊዳ

ኸ. ዋሊጂ

ሰ. እንግር

ኸ. ዲብቴርታኻዳ ዳድስቱንኩ ካልካውሳ ቱዊ ክኖ ባፋን።

1. ክንታንትካው ቼዋ ቴግባር ክንቱ ሲፍኻኛያኸ።

2. እንፅኢውሳ ትክሞስታ ጉዳቶ ካንትኻሊካማ ዙማን።

3. አለሙ እንፅኢውሳ ኩምችኔ ባፋካ።

4. ቤዴርካማ አኮሜችስታንኩሳ ቴግባርካዋ ጎሌልኛ ፋይዔ።

8.3.4 ኬሌቴፍጃማ አንቤብኛ

በ “ድኾሪስታ ቢሪ” ናውሳ ንባቦ ውሳጺ ቴርስ ቴሮ ድምፆ ኬፍዒካማ

አፊክትሰታ ክቸክቺስ አንቤፓን።

ከ. ንባቡሳ ቸዋ አሳቦ አንኩዋ ዲብቴርትካዴስ ክስዔኑሌስ ጌሌፃን።

8.3.5 ፃፊኛ እስታ ሳዋሳው

በ. እንቱ ዙራሙሪዳ አቺትጄካማ ማቢሪስ እንፃክስታንኩ ምታትካ ዝኩናማ? እንዳራይ እንፃክስታኑ? ፃፊካማ ቤናኻዳ አዔብካስ አንቤብትካያን።

ከ. እንቶጂ ቸ ታብሎ እንዳራ እንዳራ እንፃክስትኻሲ አጌዝታኑ? እንፃክስቴኑሳ እንፅኸውሳ አይኔቶ ፃፋን።

ሳዋሳው

ኸ. ሲፋንኩ እምትኻፃንትካ ካልካዋ ቴኬምስትኻስ ዲብቴርቶ ፃፋን።

1. አኹኪ

3. አንዴስኪ

2. ያኹስጉ

4. እስታ

ሸ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ክፅልካዋ ኔዔልትካማ ፃፋን።

1. ማቢሪስ

3. ኻን አቕዴስ

2. ክንታንትካ

4. ጂዔሊ

9.1 እምጥላንቲ ሶኬት

9.1.1 ቸኒትጃስታ ዙሚጃ

ባይሉ እንዳርት

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ እንቱ አዬብሊ ኩስጃቴካማ ዙርዓን።

1. ስልዴስ እንዳራ እርዳትስቲን?

2. እንቶጂሱ ዙራሙሪዳ ኹሉቺፋ ዪውስታንኩ ባይልኩሳ አይኔትካዋ ድቐዋን?

ከ. ሲፋንኩ ካስካዋ ንባቡ ስፊትስ ካልስ ዙርዓ እያን።

3. ባይልካ እስታንኩ እንዳርካ እንዳርካይ?

4. ባይል እንዳርማ እንዳርማስ ጌሌፅስቱ?

5. ባይል ንጃ እንዳር ንጂ?

6. ንባቡ ቸዋ አሳብ እንዳራይ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸዮ እያን።

1. ባይል

4. ፌያፌይጃዊ

2. ቱትሂ

5. ኩሪኔ

3. ጃን ግብራ

9.1.2 ጃርቱ ንባብ

ላሊባላኩ ኪኸካ ብሽታንካ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዎ እንት አዌብካሊ ኩስጃጃቴካማ ካልስ አሳቦ እያን።

1. ስልዴስ እርዳትስቴኑ እንዳራይ?

2. እንቶጂሱ ዙራሙራዳ እሊውዴስ አጌርዴስ አቕ ይንቴካማ ካንታኑ ብሽታን ዝኮማ?

ንጉስ ላሊቤላው ዝቤንዳ ግብስቱንኩ ላሊባላኩ ኪኸካ ብሽታንካ። ላሊቤላኩ ኪኸካ ብሽታንካ ሊሊታ ዌዋው ግብስትኹ ትቤቤስታ አይማኖቱ ስርት ያኸጃያኸ። እኒ ጎቤናንትካ ጉሳንትካ ግብስቱኑ 11^{ንቲ} ስታ 12^{ንቲ} ዝቤን ቤናዳ ያኸስ፤ አግስታኑኪላ ሳሜን ወሎ ዞን ላስታ ዋራዳዳ ላሊቤላ ኤቴምዳኸ።

ላሊቤላኩ ኪኸካ ብሽታንካኪላ ዝርዝርስ ማዳይናሌሙ ብሽታን፣ ሚስኪሊው ብሽታን፣ ማሬሙ ብሽታን፣ ሚካኤሉ ብሽታን፣ ደብራ ሲና ድንግልካው ብሽታን፣ አማኑኤሉ ብሽታን፣ ማርኮሱ ብሽታን፣ ጌብሬሉ ብሽታን፣ አባሊባኖሱ ብሽታንስታ ጌዎርጊሱ ብሽታንያኸ።

እን ላሊቤላ ኪኸ. ብሽታን አገርዴስኪ ያኻ ባርኾቹዴስ ሚንቸካ ጎቤናንትካዎ ጉሳንኩዴስ እምፕል ያኹስ አይማኖቱ ስርት ያኽጃዴስ ድምክኒስ አገራው ሚዒው አሊ ያኻማ ቴኬማውያኸ።

ከ. ሲፋንኩ ካስካዎ ውን አኹኪ አሱ ኒካማ ካልስ ዙርዓን።

1. ላሊቤላው ኪኸ. ብሽታን አይማኖቱ ባይሉ አይኔትያኸ።
2. ላሊቤላ ኪኸ. ብሽታን አዊ ዙንዳ አግስቴ።
3. ላሊቤላ ኪኸ. ብሽታኖ ባርኾቹዴስጊ ይንቴካማ ጎቤናና።
4. እን ብሽታን አገራስ ሚዒው አሊ ያኻማኪላ ቴኬሜ።

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ምስሌ ኸዮ እያን።

1. አሊ	3. ኪኸ.
2. ትቤብ	4. ጉሳንትካ

9.1.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካስ ምስሌኸዮ እያን።

1. ጃራጃራ	4. ጉሳንትካ
2. ምግብ	5. ብሽታን
3. ጌሌዔ	6. አይማኖት

ከ. ሲፋንኩ ካልካስ ፊሪስዔ ኸዮ እያን።

1. ጃርቱ	4. አቋግብሪ
2. ባርኾቹኩ	5. አዴልስትጃ
3. ሊሊቲ	

ኸ. ሲፋንኩ ካልካ ጎሌልትካማ ናኺሲ ስፍሪዳ ዋኽዓን።

ባርኾቹኩ ባይልኩ ኩሪኔ ጌሌዬ ላሊቤላው

1. ባይል አቂውሳ ትክላሌ ይዎቶ-----።
2. -----አይኔትካ ሚንችካኽ።
3. ሊሊትኹንኩ ባይልካ ዌን አኽኻስ-----።
4. -----አቕ እን-ባይላሳ አቕኻስ ፋያንኩ አኽኻስ ይቶፒያዎ ጎቤናና።
5. -----ብሽታንካ ሊሊታ ዌዎው ግቢስትኹ ሴልስታ አይማኖቱ ስርት ያኽኻያኽ።

9.1.4 ኬሌቴፍኻማ አንቤብኻ

በ “ላሊቤላው ኪኺ ብሽታን” ናውሳ ንባቦ ውላጊ ባኒስ ባኔ ጂካማጊ ድምፆ ኬፍዒካማ አፊኽትስታ ክችክቺስ አንቤፖን።

ከ. ንባቡሳ ቸዎ አሳቦ ዴዴኻስ ባፊካማ ጌሌዓን።

9.1.5 ባፊኻ

በ. ሲፋንኩ ካልካስ ዲብቴርቶ ሲራን።

1. ባይል	4. ኪኺ
2. ጉሳንቲ	5. ላሊበላ
3. አይማኖት	6. ሚዒ

ከ. ሲፋንኩ ዜቤፊፊቕኹንኩሳ ዲብቴርትካ ክችስትካማ ባፋን።

1. ጊኒስ ዋታታ ዊዒኸ ዒይማ
2. አቂ ቼኔክስታቲው ዴስኔ ኹሉቺፋ
3. ጊጃማጊ ይንቱኻ እንዓይ ባርኪ
4. ክንታንታ ኮሜቻ ዒኒስቴ ኹሉቺፋ

5. ግሴጃ ካቻንቲ ይንቱኝ ጊኃማጊ

ኸ. ላሊበላ ኪኺ ብሸታንታጊ ጉቢንጃኒስ ያኝንኩውሳ እሊኩሳ ብሸታንካ ጃን አቕ

ካስቲካማ ባፊጃስ ቤንኩ አቤብካስ አንቤቤትካያን።

9.2 ላጃንቲ ሶኼት

9.2.1 ቱኒትጃስታ ዙሚጃ

ጉዳንኩ ባይልካ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ እንት አቤብካሊ ኩስጃጃቴካማ ካልስ ዙርዓን።

1. ስራስሪ እሜ ካሜንስቱንታ ችታብል እንዳራ እንዳራ ዌዋን?

2. እንቶጂሱ ዙራሙሪዳ ጉዳንኩ ባይልካ እንዳርካ እንዳርካይ?

ከ. ሲፋንኩ ካስካዋ ፅምድስ ኩስጃጃቴካማ ካልስ ዙርዓን።

1. ጉዳንትካ ባይልካ እንዳርካ እንዳርካይ?

2. ጉዳንትካ ባይልካዋ ይጉፅጃስ እንቶጂ እንዳራ ዌውጃ ዝኮ?

3. ባይልኩ ዴስካ ቲኖ ጉዳንኩስታ ቁንዜ ፌያፌይጃጃንኩያኽ እስቱስ ዋታ ንኒ?

4. አቕ ጉዳንትካ ባይልካ እንግኽስታኑ እንዳራ አግፅጃሲ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዋስታ ካልኩፕካ ኃው ኸይሊ ድንግርላን።

በ

1. አዌብታ ጋው ቱትኚ
2. ድሚ ታምባውሌስ ኸይዕኻ
3. ባኃጃሳ ኬውኻ
4. ጉዳንትካ ባይልካ
5. ቲሪዕኻስ

ከ

- በ. ጉሬሮ አንጐሬኸኻ
- ከ. ባይዕኻስ
- ኸ. ድሚ ክቸኃውላስ ቱትኚ
- ሸ. ድማ ጋቲታ ሚዕዕኻ
- ሰ. ቤዴላንኩ ዴስካ

9.2.2 ኃርቱ ንባብ

ቴኬማንኩ ባይልካ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ አዌብካሊ ኩስኻኻቴካማ ካልስ ዙርዓን።

1. ስልዴስ እንዳራይ እርዳትስቲን?
2. እንቶጂሱ ዙራሙሪዳ ቴኬማንኩ ባይልካ ዝኩናማ እንዳርካ እንዳርካይ?

ዙራሙሪዳ ዝኩንኩ ቴኬማንኩ ባይልካ ክቻዴስ ካሊትኃማ አብርቱ ዝኩኻ፣ ሊሊትቶ ቻቤልኻ፣ ጌውስቸኸሳ አሬክኻዕኻ፣ ቱትኻኻካማስታ አንኬባኬባማ ሌጌዕኻ፣ ዌጌርኃንኩሳጊ ምሳሊታ ቶኬምኻ ካሊሰቴ። እን አኸኻስ ዙራሙሪኩ ቴኬማንኩሳ ባይልካዋ ያቻማስታ ኬቤርዓማ እንፃኸስትኻ ቴኬማውያኸ።

ሊሊት-ጃጃ አብርቱ እንግዳሮችን ለሰባ አብርቱ ዝኩሻ ጌዋላክ። እንዴት ድምክና አብርቱ ዝኩሻዳስታ አብርቱ እንግዳሮችን አሳቡ ሊሊት ዝኩሻ ካሌ። አሳቡ ሊሊት ዴማካ ጊዋ ሲፍፀው አኪኒዳ ታምዬ። እን ጊዛይ ጌዋንዛዋ አፊክጃጃጃ ጊዋ ድፅፃ ፋይዬ።

ቱትጃጂስታ ክምንትኪላ ዙራሙራዳ ቴኬማው ዴስታ። ቴኬማው ባይል ያካው ኩዊ ላንጊጊ ቱትጃንትካ ንጃኪ ኹናው ያካ ጃርጂው ድማ ታምባማ ያኼስ ንካማ ዌውኑ ያካጂስታ ቱትጂ ዊናማ ዝኮኔክ።

ትክላሊስ አቂ ማቢሪው ይዎታካዳ ካሊትጃጃ፣ ሊሊትቶ ቻቤላማ ሳላምስ አብርቱ ዝኩሻ፣ ጌዋንዛዋ አፊክጃፅጃስታ ቱትጂስ ዊናማ ዝኩሻ ቴኬማንኩ ባይልካ አክኻ ጃን አቕዳ፣ ዙራሙራዳስታ ክንቲጃናዳ እንግዳሪስ ክንትፅፃ ፋይዬ።

ከ. ሱፋንኩሳ ካስካዋ ንባቡ ስፊትስ ካልስ ዙርፃን።

1. አቂስ ቴኬማንኩ ባይልካ እስታንኩ እንዳርካ እንዳርካይ?
2. አብርቱ ዝኩሻስታ እንግዳሮችን ካስታካዳ ፌቴርስትጃስ ካላው እንዳርማይ?
3. ንባቡ ቹዋ አሳብ እንዳርይ?
4. ክንታንትካ ዴሳንታ ፋይስታንኩ ቴኬማንኩ ዴስካ እንዳርካ እንዳርካይ?
5. ቱቱጂ ቴኬማው ዴስ ያካው ዋትጃይ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸያሳ እያን።

1. ቻቤላማ	4. ታምዬ
2. አብርቱ	5. ቴኬማው
3. ጌዋላክ	

9.2.3 ካልካ

በ “በ” ስራዳ ዝኩንኩ ካልካስ “ከ” ስራዳ ዝኩንኩ ካልካዴስ ኃክይሳ ጎሌልትካማ ድንግርሳን።

በ

1. ካሊትኻኒ
2. አሬክኻዕኻ
3. አንቺትኻኻ
4. ሼው ዕኻ
5. ስሌት
6. ኬሽዕኔ

ከ

- በ. አፋዊ
- ከ. ካሊትኻኻ
- ኸ. አሴብኻኒ
- ሸ. ዴኬትዕኔ
- ሰ. አምክኻዕኻ
- ሸ. አኸዕኻ

ከ. ሲፋንኩ ካልካስ ፊሪስዬ ክዮ እያን።

1. ስሌት
2. ቲኖ አቱክ
3. ቤፍትስ
4. አሬክኻዕኻ
5. እንፃክስትኻ

ኸ. አስሜምኃውሳ ካሎ ጎሌልትካማ ዲብቴርትካዋ ዋክፃን።

ካሊትኻኻስ ቻቤልኻ አሬክኻዕኻ ቱትኻኒ

1. ድሚ ታምባኒ -----ጉድ ባይሌያክ።
2. ጌውስኻንኩሳ አኸ-----ፋይዬ።
3. እንፃንቲሊ ያኻ ክሳንቲሊ ጋቺትኻ ባያማ ----- ዝኩውኻ ቴኬማዊያክ።
4. እኖጂሱ ሊሊት ግድ አክኼ እርዳትስታማ -----ፋይዬ።

9.2.4 ኬሌቴፍኛዓማ አንቤብኛ

በ “ቴኬማንኩ ባይልካ” ናውሳ ንባቦ ባኒስ ባኔ ጂካማጊ ድምፆ ኬፍዒካማ አፊኽትስታ ክቸክቺስ አንቤፓን።

ከ. ንባቡሳ ቸዋ አሳቦ ዶዶኛስ ጌሌዓን።

9.2.5 ዓፊኛ

በ. ሲፋንኩሳ ካልካዋ ፋይዓውሳ ቴርት ምልኻታሳኪላ ቴኬምስቲካማ ዲብቴርቶ ዓፋን።

1. ባይል	4. ዶስካ
2. ድማ	5. ቱትኚ
3. ዝኩኛ	6. አፊክኛ

ምሳሌስ፡- ቴኬማውሳ ባይሎ ሌጌፅኛ ፋይዒ።

ከ. እንቱ ዙራሙራዳ ዝኩንኩሳ ጉዳንኩሳስታ ቴኬምንኩሳ ባይልካ ዛራዛርትካማ ዓፋን።
ዛራዛርቱንኩ ካልካስኪ ዲብቴርቶ ሲራን።

9.3 ሹኻንቲ ሶኼት

9.3.1. ቸኒትኛስታ ዙማኛ

ኩስኛኒ ክይኹ ችግር

በ. እንዴት ሲፋንኩ ካስካስ አቤብካሊ ኩስጃጃቴካማ አሳቦ እያን።

1. ስሎ ካንቲካማ እርዳትስቲኑሳ ድቆዋን።

2. እንቶጂሱ ዙራሙሪዳ ዝኩንኩ እምፕልታቸ ልማት እንፅኻዳ አሴቴፍኃናማ? እንዳርማ እንዳርማዳ?

ከ. ሲፋንኩ ካስካዋ ቸኒቲንዴስ ፋሌንጋ ካልስ ዙርዓን።

1. ሶስናጂሱ ዙራሙሪዳ ፅናትስ ጎሌልስቱንኩ ጉዳንትካ ዴስካ እንዳርካ እንዳርካይ?

2. ጉዳንትካ ዴስካዋ ዋትኃ ይጉፅጃስ ካሊስቴ?

3. ልማትኩ ኮሚቴ ጉዳንትካ ዴስካዋ ይጉፅጃስ ዋዳዋዳይ ክንትዓኑ?

4. አቸ ክቻዳ ጊዊ ፌቴርስታኒ እምቢታማ እንዳራ ዪውኻ ፋይዪ?

5. እምፕልታቸ ልማቱ ሌጌፅጃስ ፅንጋኻ ያኻው ዲብ እንዳሪ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸዮ እያን።

1. አክምዴስ ጃላ

3. ሴል

2. ማሊስትካማ

4. እምቢታማ

9.3.2 ጎርቱ ንባብ

ታቻኻ

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ እንት አዬብካሊ ኩስጃጃትካማ ካልስ ዙርዓን።

1. ታቻኝ አቕፄኝ ናውሳ ታቼካማ?

2. ታቻኝ እንት አዬብካሊ እንክርቴካ ታቼካማ? ዋታ ዋታ ኒካማይ እንክርታኑ?

አለሚቱ፡- ታቻኝ

ካሌብ፡- አቕፄኝ

አለሚቱ፡- አንካ ይቼሳፋ ካሳኝ

እንት ዳማዳ ቲንታኝይ?

ካሌብ፡- ሜንዳ

አለሚቱ፡- ታቻኝ

ካሌብ፡- አቕፄኝ

አለሚቱ ፡- ብቲ ብታዳ እሺ ዚዝላ

ካሌብ፡- እርሺ

ጃሺኪ ካሌብ ካሲት፡-

ካሌብ ፡- ታቻኝ

አለሚቱ፡- አቕፄኝ

ካሌብ፡- ጂጃራስ ኬሜሳውሌስ

እሊኩስ ኩክልዓውሳ

አለሚቱ፡- ታፍ

ካሌብ፡- ታቻኝ

አለሚቱ፡- አቕፄኝ

ካሌብ፡- ጉሊንቲ ዋኝሳ ልኝኸ

አለማቱ:- ልንጉሺ

ካሌብ:- ታቻኝ

አለማቱ:- አቕዬኝ

ካሌብ:- ሻይ እል ዝኩኽ ኃፅ እላቲው

አለማቱ:- አንኪ

ካሌብ:- ታቻኝ

አለማቱ:- አቕዬኝ

ካሌብ:- ዳድዳ እንጅኩዌታ ትቴ አንዴፍታት

አለማቱ:- ፅንጋኝ

ከ. ሲፍካማ ዲጉንኩሳ ታቻኝ አቕዬኝ ላኃ ላኃ ታኼካማጊ ካሌንቲስታ ዙርፃንቲ ያኽግስ

እንክራን።

ምሳሌስ:- ካሌንቲ:- ታቻኝ

ዙርፃንቲ:- አቕዬኝ

ካሌንቲ:- ማቺዊ ዝኩኩስ አቂ ማቻቲት

ዙርፃንቲ:- ሹምቢ

1. ካላንቲ:- ታቻኝ

ዙርፃንቲ:- አቕዬኝ

ካሌንቲ:- ጉሪኃስ ካሱስ አግፁት ዙሩስ አቱት እንዳራይ?

ዙርፃንቲ:- -----

2. ካላንቲ:- ታቻኝ

ዙርፃንቲ:- አቕዬኝ

ካሴንቲ :- ኮያኒ ውጂታ ኹራኒ ፒፕታ እንዳሪ?

ዙርዓንቲ:- -----

3. ካሴንቲ:- ታቻኻ

ዙርዓንቲ:- አቕፄኻ

ካሴንቲ:- እንዜኃኒ እንዜኃኒ ዴሬታቲው እንዳሪይ?

ዙርዓንቲ:- -----

4. ካሴንቲ:- ታቻኻ

ዙርዓንቲ:- አቕፄኻ

ካሴንቲ:- እኾሺኪ ዝቐስታት እሺኪ ኹስታቲት እንዳሪይ?

ዙርዓንቲ:- -----

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ቱዊ ኸዮ እያን፡፡

1. ጉሪኃስ

4. ልኻኸኾ

2. ዲምዲም

5. ጋኺዳ

3. ብቲ ብታዳ

9.3.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካስ ምስሌ ኸዮ እያን፡፡

1. አሞቹርኻ

4. ስርትካ

2. አብቶ

5. ቤንኻኒ

3. ይንቱኻ

ከ. ሲፋንኩ ካልካዴስ ጎሌሌትካማ ናኺሲ ስፍሪዳ ዋኸዓን፡፡

ዊዛሪ አንኪ ኹናኻርጂ ብሸታንዳ እምቢታማ

1. -----እምጥልታችሁ ልማቱ ልግሶ ክንትዕኛ ካለሁ፡፡
2. ጊዊ ፊቴርስታኒ -----ሹማጌልትኛስ ክይስታው ቴርት አሜኝኝኛ፡፡
3. -----ዙራሙ ሊሚዕኛ ፋይዔ፡፡

4. ካሴንታ፡- ታቻኝ

ዙርዓንቲ፡- አቅዔኝ

ካሴንታ፡- ዙራዙራማ እርባት ፅፊ

ዙርዓንቲ= -----

5. ካሴንታ፡- ታቻኝ

ዙርዓንቲ፡- አቅዔኝ

ካሴንታ፡- ሻይ እል ዝኩክ

ጃፅ እላቲው

ዙርዓንቲ= -----

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ፊሪስዒ ክዮ እያን፡፡

1. ጉዳንትካ	4. ኹና
2. ጃላ	5. ይሴን
3. ማንዲኛ	6. ታፍ

9.3.4 ኬለቴፍኛዓማ አንቤብኛ

በ “ታቻኝ” ናውሳ ንባቦ ውላጊ ፅምድስ አክኛስ ባኒስ ባኔ ጂካማጊ አፊክትስታ ክቸክቺስ አንቤፓን፡፡

ከ. ንባቡሳ ቸዋ አሳቦ ዴዴኛስ ጌሌዓን፡፡

9.3.5 የፊኛ እስታ ሳዋሳው

በ. ሲፋንኩ ካልካዋ ፋይዳውሳ ቱርት ምልካታሳ ቱኬምስተኛስ ዲብቴርቶ የፋንቲ፡፡

1. ዴጌሳማ	5. እንካናማ
2. ልማት	6. እርሺ
3. ክይዊ	7. አቕዌካ
4. ቤዴልካ	

ከ. ሲፋንኩ ታቻካስ ዙርዌ የፋንቲ፡፡

1. ሴዛ ልኩ ዝኩክ ብኖ ካያቲው-----
2. ሂታሳማ ሂ-ኬሌካው-----
3. ሂቶሱ ጉዝግዴስ ፍያታ ሂቶሱሳ ጉዝግ ታስታት-----
4. እንታ ዙርታኒ እንታ ዙርታኒ ካንትስታቲውሳ-----
5. አፊሱስ እሼማ ቸቂ እላቲው-----

ኸ. ቸታብሎ ካስቲካማ አንኩዋ ታቻካሳ የፊካማ አግኛስ ቤንዳ አንቤፓን፡፡

ሳዋሳው

ታክስዊ

አማክኛፅካ፡- ስምዳ ናቂካ ቱካማጊ ዲብቴርታካዳ ዲቡሳ ድንግርትኜ ካንፅዓንኩ ካልካ አማክኛፅካ እስታና፡፡ ምሳሊስ፡-ስ፣ - ሊ፣ -ሾ፣ -ው፣ ኸስታ፣ እ.አ.ኮ

በ. ሲፋንኩ ዲብቴርትካዴስ አማክኛዊ ካል ያኹክሳ ሺሻን፡፡

1. አስቴር ጃንሾ ካትኾ፡፡
2. አበበ ማኪናስ ይንቱካ፡፡
3. አልማዝ ኮሳባርዴስ ቲንቱካ፡፡
4. እንካኔ ፊሪሲስ ጌቤልዴስ ይንቱካ፡፡

ምስሊስ፡- አስቴር ጃንሾ ካትኾ፡፡ አማክኛዊ = ሾ

10.1 እምጥላንቲ ሶኬት

10.1.1 ቸኒትግስታ ዙሚግ

ጌቤሉ ትክም

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ እንት አዲስካሊ ኩስግግቴካማ ድቁዋን።

1. ስልዴስ እንዳራ እርዳትስቲን?

2. እንቶጂስኩ ሾታብል ጌቤላ ካስካማ እንዳራይ ዌዋኑ?

ከ. ሲፋንኩ ካልካዋ ቸኒቲኑሳ ንባቦ ስራ ዌውግስ ካልስ ዙርዓን።

1. ጌቤል ንግ ዋታ ንኒ?

2. አቕ ጌቤልዳ እንዳራይ ዌዋኑ?

3. ጌቤሉ ትክም እንዳራ?

4. ባርኾቹዴስ አጌርሾ ቱዌካማ ዎይስታንኩ አክክካ እላ ያኹኒ ዋታይ አክናው እሼኹ?

ኸ. ሲፋንኩሳ ቸኒትኹ ንባብዴስ ፋንኩ ካልካስ ክዮ እያን።

1. ጌቤል

3. ሼኬትካ

2. አሜሬታንትካ

4. ፋያው

10.1.2 ጎርቱ ንባብ

ጌቤልትኛ ቱርት

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ ኬቸስ ታኼካማ ኩስኃጋን፡፡

1. ስልዴስ እንዳራይ እርዳትስቲን?

2. ጌቤልዳ ዝኩንኩ አቕ እንዳራ እንዳራይ እንጻክታኑ?

ጌቤልትኛ ካስታኻዳ ላጅ ጉዋላ ንካማ ካንታስታንኩ አቕ ዝኩና፡፡ ቤዴርካ ዲግላንትካ ያኹንኩ አሜሬታንትካ አኹኪ ጌዌንካ ያኻኒስ ላጅንትካ ዴሜካ ሾሜታንትካክ፡፡ ሾሜታንቲ አይ? ሾሜታንቲ አሜሬታንቲዴስ አኹኪ ጌዌንዴስ ጄዋማ ቴኬምስታንትያክ፡፡ ጌቤልትኛ ካስት ሾሜታንቲ ፋያውላ ዲቦ ዲግላንቲዴስ ካሲኻ፣ ዋይሜ ኔኬታያታ ካራካርኻኻ፡፡ አስሜምጋኒ ዋይሜ ኬያማ ምርቶ ያኹኪ ጄውስቱክላ አክኼ ቻቤልኻያክ፡፡

ሾሜታንቲው ቴግባር ዴዴኻስ እንላ ዪጌሩኒውላ ፋይስታ ዲግስኒ ታምትጋያቡ ጌቤልትኛ ቱርትዳ ቸግር ሚንችያክ፡፡ እንሱ ምክንያቲኪ ስፍራዴስ ስፍራ ምርቱ ዋይሚ ሊሊት፤ ፡ ዓንኩትዳኪላ እንኒይታ ሊሊት ዝኩዌ፡፡ እምፕላኒ እምፕላኒኪ ሾሜታንቲ እሚኹ ጌንዜብ እቈስታው ምርቱ ዋይሚዴስ እንጻዉ አክኻስ ቼጌርስቲ፡፡ እንዴስ ድምክና ሾሜትስትኹ ምርት አቤሌሽስታው ጊዝ ዝኩዌ፡፡

ከ. ሲፋንኩ ካስካዋ ንባቡ ስፊትስ ካልስ ዙርዓን፡፡

1. ጌቤልትኛ ጊዝዳ ጉዋል ንካማ ካንታስታንኩ ላጅ ጌቤልቲን አጂይ?

2. ጌቤሉሳ ቴርቶ ማንዲዳው አይ?

3. ሾሜትስትኩ ምርት እንዳራ ያክኛስ ካሌ?

4. ጌቤሉ ቴርት እላ ያኩኒ እንዳር ችግር ታምቤ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዋ ንባቡ ስፊትስ ምስሌ ኸዮ እያን።

1. ሾሜታንቲ

3. ኬያማ

2. ሴል

4. ስፍሪ

10.1.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካስ ምስሌ ኸዮ እያን።

1. ፊቲ

4. ዋያንታ

2. ጌቤልትኛ

5. ጌዪንካ

3. ዲግስኛ

7. ፍሽካማ

ከ. ሲፋንኩ ካልካስ ፊሪስዬ ኸዮ እያን።

1. ጂዋንቲ

4. አግፅኛ

2. ጌዪር

5. ዋያንቲ

3. እንፁስ

6. ዴዴኛስ

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዋ ክቸክቼ ካሎ ጎሌልትካማ ናኺሲ ስፍሪዳ ዋክሳን።

ጂዋማ

ችግር

ጎዋላ

ጌቤልዴስ

1. ሾሜታንቲ አሜራታንቲዴስ አኹኪ ጊዲኒዴስ -----ቴኬምስታዊያክ።

2. ጌቤልትኛ ቴርትዳ-----ሜንችያክ።

3. ጌቤሉ ትክም -----ንኹዌክ።

4. ቸዋ ታብል ፋያኑሳ ዲቦ -----ጂዋና።

10.1.4 ኬሌቴፍኛግማ አንቤብኛ

በ. “ጌቤልትኛ ቴርት” ናውሳ ንባብ ባኔ ባንቶ ጂካማ ድምፆ ኬፍፅኛስ ኬሌቴፍኛግማ አንቤፖን።

ከ. ንባቡ ቸዋ አሳብ እንዳሪ? አንኩዋ ዲብቴርትካስ ባፊካማ ጌሌፃን።

10.1.5 ባፊኛ

በ. እንት ዙራሙራዳ አግስታው ጌቤልዴስ ካትካማ ካንቲኑሳ አንኮዴስ ፅኑዋ ኸስታ ታንባንኩ ዲብቴርትካዳ ባፊካማ ቤንኩ አዌብካስ አንቤብትካያን።

ከ. ሲፋንኩ እምትኛፅኑ ክችክቺ ሰፍራዳ ዋኽፃን።

ጋያኪ አኹኪ እስታ ያኼስጉ ያኽኛስ

1. አበበ -----አስቴር ክንቲኛና ካሱና።

2. አን ይሳታ ዊኒሴ -----ጉዶ ውቴቶ አካያ።

3. እን አጌርዳ ሚንችካ ካዌንካ ዝኩና-----እሪ ድሳላ።

4. አለሙ -----ልክና ናካ ጌቤላ ካሳሺና።

ኸ. እምትኛፅኑ ካልካዋ ቴኬምስቲካማ አንኩዋ ዲብቴርትካዋ ባፊካማ እንት ክንትፃንቲስ ካንትፃን።

10.2 ላጅንቲ ሶኬት

10.2.1 ቼኒትግስታ ዙሚግ

ምርት

በ. ሲፋንኩ ካስካዋ ኬቸስ ታኼካማ ኩስጃጃን።

1. ስልዴስ እንዳራ እርዳትስቲን?

2. እንት ዙራሙራዳ አሜራታኑ አሪስታ እሩብፃንኩ ንሴስካ እዳርካ እንዳርካይ?

ከ. ሲፋንኩ ካስካዋ ንባቦ ቼኒቲንዴስ ፋሌንጋ ክቸክቺስ ዙርፃን።

1. ጌቤልስ ዲጋንኩ ምርትካዴስ ሹካዋ ድቁዋን።

2. ፋዮስታ ዲግስኼ አማክጃፅጃስ እንዳራ ዪውጃ እይስቲ?

3. ንባቡ ቹዋ አሳብ እንዳሪ?

ኸ. ሲፋንኩሳ ካልካዋ ንባቡ ስፊትስ ምስሌ ኸዮ እያን።

1. ምርት

4. ታምቦ

2. ሲይ

5. እንዲጃ

3. እጋፊ

10.2.2 ጋርቱ ገባብ

አሜትባልስታ ሲይ

በ. ሲፋንኩሳ ካስካዋ ኬቸስ ታኼካማ ኩስጃጃን።

1. ስልዴስ እንዳራ እርዳትስቲን?

2. ቸዋ ታብል ጌቤል ካስካማ ዙራኒስ እንዳራይ ጄዌካያኑ እንቶጂስ?

ዊዛሩ ብርቱካንስታ አቱ ኩምላቸው አራኹናክ። ግብርኒው እንፅኪስ ቺትጃጃና። ሹካ ጄርካዋ ዓይካ። ጌርክዴስ እምጥላቺ ጄርካ “ፅምቕትስ ስይ ጄወስታይስ” ናውሳ ካሴ ዲግሱና። ዊዛሩ ብርቱካንጂ ኩዒ “አሜትባል ታምቡክ” ቺፍ ስዮ ጄውጃ ካሊስታላ፤ ኑሮ ዛቢትጃጃው ያክጃስ ጉዳንቲ ባይልያክ። ስይ ጄወስታው አሜቱ ጂሚሪዳክ” ንካማ ጂሪሶ አምንፁና።

አሜቱ ጂሚሪዳ ዊዛሩ ብርቱካንጂ ጄርኪስ ካሎ ቱኑ ዳድስ ስዮ ጄውጃስ አሴቡና። ጃው ሙሪዴስ ዲጊዳ አግስታው ክዳሚ ጌቤልሾ አሜሬቱኑሳ አሬ ቻኔካማ ካሱና። ምርቶ ዋይካማ ጂሪስ ሳክስቱንኩሳ ስይካዋ ሱክዴስ ጄውና። ጃና ዙራኒስ ጂሪ ጉምጂኒስ ቻቤሉና። ዎሊጄ ፍሽካማ ጄወስታይኹሳ ስካዌ ስዮ ሴዩና። ስካዊ ስይዳ ዴስንካማ አዪብካ ካንትካያንታ ጃንዴስ ጊኔካማ ፉና። አዪብካኪ ኬቤብካማ ስካዌ ስዮ ዴኔክፅካይና። ጄርካ ጃና ዙራኒስ ቸዋ ታብል “ ጃሺኪ ዳላዌክ፣ ዓሚታቲታ ፍሽትካማ እንኩራን” ናኒ ክሳንትካ ጄርካ ማዜዝቶ ቻቤልካማ እንኩሩና። እማጂ እስቱት ፅላ ጄራ ኩዒ “እንጋ!” ኔታ ሴቱታ ቸዩካ።

ከ. ሲፋንኩ ካስካዎ ንባቡ ስፊትስ ካልስ ዙርዓን፡፡

1. እንክርታኒስ ቼርኮ ቼድ ዒካማ ቲንቱኒ ቼዋ ታብል እንዳራይ ናን?
2. ዊዛሩ ብርቱካንጂ ካሎ ቱኑ እንዳራ ንካማይ?
3. ዊዛሩ ብርቱካንጂ ጄርካስ ስዮ ጄውካዩኑ ዋኒ?
4. ዊዛሩ ብርቱካንጂ እንዳራ ዋይካማይ ስዮ ጄርካስ ጄውኑ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ምሳሊ ስፊታስ ቱዊ ኸያሳ እያን፡፡

1. አምንፁና
2. ፅምቕት
3. ክዳማ
4. ዋይካማ
5. አዌብካ

ምሳሊስ፡- አምንፁና = ያካስ እፁና

10.2.3 ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካስ ምስሌ ኸዮ እያን፡፡

1. አሜትባል
2. ዛቢትኻዊው
3. ጂሪስ
4. ሱክ
5. አክም
6. ዎሊጂ

ከ. ሲፋንኩ ካልካስ ፊሪስዌ ኸዮ እያን፡፡

1. ጄውኻ
2. ባይል
3. ዛቢትኻዊው
4. ፋይስትኸ
5. እንዲኻ
6. ባንኩት

ኸ. ሲፋንኩ ካልካዋ ናኺሲ ስፍሪዳ ዋክሳን።

ግባርዴስ ባንኩት ያክሻስ ፋይዪ

1. አቴሪ፣ ታፊስታ ጌቤስካው ወቴት ኩታ-----ይታንኩ ዲብካኽ።
2. አይስታ እሊኩ ሲጊኩ ወቴትካ ፋፍሪካስ-----።
3. ቴኬምስታንቲ ሚንቻማጊ ----- ምርት እንፃማጊ ካስኸ።
4. ምርትካው----- ጌቤልዳ ዝኩኸሳ ፋዮ ዴሜካማጊ ካሴ።

10.2.4 ኬሌቴፍኻማ አንቤብኻ

በ. “አሜትባልስታ ስይ” ናውሳ ንባቦ ባኒስ ባኔ ድምፃ ኬፍፅኻስ አንቤፓን።

ከ. ንባቡሳ ቸዋ አሳቦ ዴዴኻስ ጌሌባን።

10.2.5 ባፊኻ እስታ ሳዋሳው

በ. እንቶጂስኩ ቸታብል ጌቤላ ካስካማ ዎይካማስታ ጀውካማ ይንቱንኩሳ ዲብካ ባፊኻስ ዲብቴርትካ እንፃክስታን።

ሳዋሳው

ከ. አስሜምጋንኩሳ እምትኻፅካ ቴኬምስቲካማ ሲፋንኩሳ ዲብቴርትካዋ እምትኻፃን።

1. ፍታኒ ሳሴር እሺኸ። ውላ ክንታንትካ ጉዶ ወቴቶ ያጉና።
2. ሻዬ አይሎ እንካኔ። እንኩዊኔ ዝቻ ካላላ።
3. ክራ ጊዎ ጀሜርትኸ። አልጋ ጊዎ ጀሜርትኸ።
4. ሳይንሶ አን እንካኔ። ይሳቦ አን እንካኔ።

10.3.1 ቱኒስ ስታዲየም

An illustration of a clothing store. A man in a blue cap and dark jacket is on the left, holding a yellow dress. A woman in a yellow cardigan and white dress is in the center. A young girl in a pink shirt and yellow skirt is on the right, holding a red dress. The store has shelves of folded clothes and racks of hanging clothes in the background.

10.3.2 ጎርቱ ንባብ

ላህ ዋልቲን

በ. ሲፋንኩላ ካስካዋ ኬቸስ ታኼካማ ኩስጃጃን።

1. እንት አዲስካ ክንቲጃናዳ ቁዋንዳስቱኒ እንዳራይ ዪውታን?
2. ዋልዳ ዝኩንኩ አቕ ቁንዳስቱኒ ኩኪ ቁዋ ታብል እንዳራይ ዪዋኑ?

ዊዛሩ ላኩብሽስታ ዊዛሩ አቡኔ ዋሌንካኽ። ያኼስጉ ጃጂሱ ታምትኒኪላ ሚንቾላ እሬባላ፡
ፌያፌያማ ጌውስጋና። ጌርክዴስ እምፕላቺ ዊዛሩ አቡኔ ታክሲሎ ቁንዳስቱታ አኪም ጃና
ካሳኻኔኒ ጌንዜቦ አቲኾ።

ዊዛሩ ላኩብሽ ቱትጃኑላስ ይጉውኒውላ ቻ ይውላ እንጂኽ ኔታ አይሎ አዜንትኾ። አዜንታታውላ
ባታያ። እንዳራ ዪፔስ ኔታ አሴብታኒ ጃንዳ ዝኩኽላ ታፌ ዋይታታ አኪምፅጃ ዝኩኔታ እምፕሎ
ኬሻ ታፌ ድኾሪስ ቻኔታ ጌቤላ ካሂኾ። አንዴስኪ ጉድ ዎይሚስ ዎይታታ ጌቤልዴስ ዙርትኾ።

ዊዛሩ አቡኔ አይሎ ቁንዴስቱታ እጂቲኾ። ዊዛሩ ላኩብሽ ኒጃሊ ታኻታ ዊዛሩ አቡኔ አኪም
ጃና ካሂኾ።

ዊዛሩ አቡኔ ማራማርስቱታ እጆ ካፅጃስ ኬሽትኾ። አንዴስኪ አቡኔ ላኩብሽ እንዴስ ፍንቲኔኪ
ይክር ኔይፅ ዜኔግንስ፤ እንዴስ ጌና ኩዪ “አቂስ እጁ አቂ” ያኼኔ ቁንዳስታታ አቂኻ። አብርቱ
ኬውጃናውላ ዝኩናኻኽ ኔኾ። እንዴስ ፋሌንጋ ጌቤሎኪላ አብርቱ እርዳትጂካማጊ ጌንዜብ
እንፃኒኪ ባኒስ ባኔ ጉሽትጂካማጊ እንፃኽስትጃስ ጋው ኩሩኪላ አይሎ ኬሽኻኻ።

ከ. ሲፋንኩ ካስካዎ ንባቡ ስፊትስ ካልስ ዙርዓን።

1. አቡኔ ቐዋንዳስቲታ ውሻ ካትኹ?
2. ላኩብሽ አቡኔዎ እንዳራ ዪውቱኸ?
3. አኪም ጃና ካቱት አይ? ማራማርስቲታ እንዳራ ካሂኹ?
4. ላኹብሽስታ አቡኔ እንካንቻናማ? እንካንቻላይ?

ኸ. ሲፋንኩ ካልካስ ንባቡ ስፊትስ ምስሌ ኸዮ እያን።

1. ታምትሂ
2. ፌያፌያማ
3. እጁ
4. አኪም ጃና

10.3.3. ካልካ

በ. ሲፋንኩ ካልካስ ምስሌ ኸዮ እያን።

1. ቺትጃጃኑ
2. ዳቐርስቲ
3. ሲፋንታ
4. ፍሼ
5. ዱቤስ
6. ዜሮ

ምሳሌስ፡- ቺትጃጃኑ - ይዎቶ ጉሳኑ

ከ. ሲፋንኩ ካልካስ ፊሪስዬ ኸዮ እያን።

1. ቐዋንዳስቲታ
2. ፌያፌያማ
3. እንፃክስትጃ
4. ዊዲታ

ኸ. ጌቤልዳ ዋይጃስታ ጄውጃስ ቲኬማንኩሳ አንኩዋ ካልካዋ ዓፋን።

ምሳሌስ፡- ውኻይ?

ሸ. ፅምድስ ፅምድስ ታኼካማ ዋያንቲስታ ጄዋንቲ ያክጃስ ካሲትጃን።

10.3.4 ኬሌቴፍኛፃማ አንቤብኛ

በ. እንዴስ ፍና አንቤብቱኑስ “ላኃ ዋልቴን” ናውሳ ንባቦ ውላጊ ክንታንትካ ባኔ ባንቶ ጂኪካማጊ ድምፆ ኬፍሂካማ አንቤፓን።

ከ. ንባቡሳ ቸዋ አሳቦ ዴዲኛስ ፃፊካማ ጌሌፃን።

10.3.5 ፃፊኛ እስታ ሳዋሳው

በ. “ላኃ ዋልቴን” ናዉ ንባብዴስ ዋልታ ካልካዋ ፍሽትካማ ዲብቴርቶ እንፃክስታን።

ሳዋሳው

ከ. ሊሊትኹንኩ እምትኛፅካ ቴኬምስቲካማ አንኩዋ ዲብቴርትካዋ ፃፊካማ እንት ክንትፃንቲስ ካንትፃን።